Space for Available for Advertising
WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM
preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਯਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਖਰਾ ਸੱਚ
Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 347, 27 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 2 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2026 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

ਈਰਾਨ ਜੰਗ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਹੈ ਟਰੰਪ ਦੀ 15 ਨੁਕਾਤੀ ਯੋਜਨਾ, ਤੇਹਰਾਨ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕੀ ਹਨ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਈਰਾਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਜੰਗ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ 15-ਨੁਕਾਤੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਟੀਵੀ ਦਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਟੀਵੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ÷ਸੀਨੀਅਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ-ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ÷ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਹਰਾਨ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ 'ਚੈਨਲ 12' ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਟ ?ਰੇਟ ਆਫ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਸ ਜੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈਰਾਨ ਨੇ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੋਰ ਵਧਦੀ ਗਈ।ਲੰਘੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ÷ਬੇਤਾਬ÷ ਸੀ ਅਤੇ ਈਰਾਨੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਤੋਹਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ÷ਤੋਹਫ਼ਾ÷ ਤੇਲ, ਗੈਸ ਅਤੇ ਸਟ ?ਰੇਟ ਆਫ਼ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ ਈਰਾਨ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਬਾਘੇਰ ਗਾਲੀਬਾਫ ਨੇ ਐਕਸ (ਪਹਿਲਾਂ ਟਵਿੱਟਰ) 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ, ÷ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਲਦਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, 'ਫੇਕ ਨਿਊਜ਼' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।÷

ਟਰੰਪ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ?

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਚੈਨਲ 12 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੰਗ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਕਈ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ ਜੋ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ — ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਇਲਜ਼ਾਮ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਾਰਿਜ ਕੀਤਾ ਹੈ — ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰੇ, ਪਰਮਾਣੂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ (ਆਈਏਈਏ) ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇ, ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰੇਗੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਰਾਨ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਰੇਂਜ (ਮਾਰਕ ਸਮਰੱਥਾ) ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਸੀਮਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਈਰਾਨ ਖੇਤਰੀ ਪ੍ਰੌਕਸੀਆਂ - ਲੇਬਨਾਨ ਵਿੱਚ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ, ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਮਾਸ ਅਤੇ ਯਮਨ ਵਿੱਚ ਹੂਤੀਆਂ - ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰੇਗਾ। ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਸਟ ?ਰੇਟ ਆਫ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਹਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਫਰੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲੰਘਦਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਜਿੱਥੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਬੰਦ ਹੈ, ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀ ਦਾ ਡਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਮੁਤਾਬਕ, ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਟਾ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਦੇ ਕਈ ਪਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਬੰਬਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਈਰਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਰਮਾਣੂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਕੀ ਜੰਗ ਦਾ ਅੰਤ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਟਰੰਪ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੂਤ - ਸਟੀਵ ਵਿਟਕੋਫ ਅਤੇ ਜੇਰੇਡ ਕੁਸ਼ਨੇਰ (ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਜਵਾਈ) ਕਰਨਗੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਸੇ ਮਾਡਲ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੱਲੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਡਰਾਫਟ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਚੈਨਲ 12 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਗੂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਮਲੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ - ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਗਾਜ਼ਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਸਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਸਬੰਧੀ ਮੰਤਰੀ ਨਿਰ ਬਰਕਤ ਨੇ ਬੀਬੀਸੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਟੀਚੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ, ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ। ਅਜੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਈਰਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਕੌਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨਾਲ ਕੌਣ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ÷ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਡੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਮੋਜਤਬਾ ਖਾਮੇਨਈ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜੋ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਵਾਲੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਖੇ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਈਰਾਨੀ ਅਗਵਾਈ, ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਇਹ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਦੋਵੇਂ ਪੱਖ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਕੁਝ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਈਰਾਨ ਵੱਲ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਟ ?ਰੇਟ ਆਫ਼ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਈਰਾਨ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀ ਹਨ ?

ਪ੍ਰੈੱਸ ਟੀਵੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਜੰਗ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੁਆਰਾ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸ਼ਟਭੁਜ ਦਾ ਸਿਰ ਵੱਢਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਤੇਹਰਾਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖਾਮੇਨਈ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਕਈ ਉੱਚ ਈਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਈਰਾਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਠੋਸ ਤੰਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸਲਾਮੀ ਗਣਰਾਜ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਜੰਗ ਨਾ ਥੋਪੀ ਜਾਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਗੇ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਟ ?ਰੇਟ ਆਫ਼ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦਾ ਇਕੱਲਾ ਇੰਚਾਰਜ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੇਹਰਾਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਕਰੇ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਹਿਜ਼ਬੁੱਲਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਫੌਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉੱਤਰੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਪ੍ਰੈੱਸ ਟੀਵੀ ਵੱਲੋਂ ਅਣਪਛਾਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨੇਵਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ (ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਤੇਹਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

Preetnama
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ
Khara Sach
On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Vol 4, Issue 347
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

ਡਰੋਨ-ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕ, ਜਾਣੋ ਕੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ

ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰੀ ਸਮੀਕਰਨ

ਪਿਨਫੋਲਡ ਮੁਤਾਬਕ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਸਾਰੇ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ÷ਇੱਕ ਜਿਹੀ ਤੀਬਰਤਾ÷ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਮਲੇ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚੋਂ ਇੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2020 'ਚ ਉਸਨੇ ਅਤੇ ਬਹਿਰੀਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਸੁਧਾਰ ਲਏ ਸਨ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਓਮਾਨ, ਜੋ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਘੱਟ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਨਫੋਲਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ÷ਓਮਾਨ ਇਕਲੌਤਾ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਰਬਉੱਚ ਲੀਡਰ (ਮੋਜਤਬਾ ਖਾਮੇਨੇਈ) ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਦੁਬਈ ਪਬਲਿਕ ਪਾਲਿਸੀ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਬਹਾਰੂਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ÷ਈਰਾਨ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਗਠਜੋੜ ਵੱਲ ਧੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜੰਗ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ 'ਚ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਬੈਠਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 51 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਜੰਗ 'ਚ ਈਰਾਨ ਨੇ ਪੂਰੇ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ 'ਚ ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਾਊਥ ਪਾਰਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਈਰਾਨ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਤਰ ਦੇ ਰਾਸ ਲਾਫਾਨ ਊਰਜਾ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਈਰਾਨ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਬਚ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਖ਼ਤਰਾ ਵੱਧ, ਫਾਇਦਾ ਘੱਟ

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨੇ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਈਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਸੰਯੁਕਤ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤਹਿਰਾਨ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਜ਼ਰਾਇਲ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਬਹਿਰੀਨ, ਕੁਵੈਤ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਕਤਰ, ਓਮਾਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ (ਯੂਏਈ) ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਖਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕ ਢਾਂਚਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, ਹੋਟਲ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਊਰਜਾ ਟਿਕਾਣੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਖਿਲਾਫ ਖ਼ੁਦ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਲਿਸੀ 'ਚ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਨ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਫੈਲੋ ਸਿਨਾ ਤੂਸੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਜੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਰਸ਼ਕ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਗਵਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਜ਼ੋਖਮ, ਰਣਨੀਤਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਫਾਇਦੇ ਦੀ ਮਿਲੀ ਜੁਲੀ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਊਰਜਾ ਢਾਂਚਿਆਂ, ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਈਰਾਨ ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰਮੂਜ਼ ਸਟ ?ਰੇਟ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮ ਜਲ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਟਰੇਂਡਸ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਐਡਵਾਇਜ਼ਰੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਚ ਸਾਬਕਾ ਪੇਂਟਾਗਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਿਲਾਲ ਸਾਬ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤਹਿਰਾਨ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਜਵਾਬੀ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸੀਮਿਤ ਮਿਆਦ 'ਚ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਹਮਲੇ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਮਿਆਦ 'ਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਈਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ੋਖਮ 'ਕਾਫੀ ਵੱਡਾ' ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਹਮਲੇ ਜੰਗ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਕਿੰਗਸ ਕਾਲਜ ਲੰਡਨ ਦੇ ਡਿਫੈਂਸ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ 'ਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਦੇ ਲੈਕਚਰਾਰ ਰੌਬ ਗੀਸਟ ਪਿਨਫੋਲਡ ਮੁਤਾਬਕ, ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਵੀ ਝਿਝਕ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਸੋਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਖਿੱਚ ਲਿਆ ਹੈ।

'2003 ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ'

ਪਿਨਫੋਲਡ ਮੁਤਾਬਕ, ਕਈ ਖਾੜੀ ਲੀਡਰਾਂ ਲਈ ਇਰਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਜੰਗ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅੱਜ ਵੀ ਇਲਾਕਾਈ ਸੋਚ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2003 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਰਾਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਲਦ ਹੀ ਸੱਦਾਮ ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖਾਲੀਪਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਦਰੋਹ, ਫਿਰਕੂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਪਿਨਫੋਲਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 2003 ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਅਰਾਜਕਤਾ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਬੂਹਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ। ਪਿਨਫੋਲਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਬਿਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟੀਚੇ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਭਿਆਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ 'ਚ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ÷ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਨਰਾਜ਼ਗੀ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀਆਂ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਖ਼ੂਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਏਅਰ ਡਿਫੈਂਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਖਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਏਅਰ ਡਿਫੈਂਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਨਫੋਲਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ,÷ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਫੌਜੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਬੰਧ ਮਜਬੂਤ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੌਜੀ ਅਭਿਆਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਕਸਦ ਦੱਸੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਈਰਾਨ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਸੱਤਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਖਾੜੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਰਾਹ ਕੂਟਨੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ।

ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਜ ?ਹਾ ਕੀ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ?

ਯੂਕੇ ਦੇ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਆਰਯੂਐਸਆਈ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਸੋਸੀਏਟ ਫੈਲੋ ਡਾ. ਐਚਏ ਹੇਲੀਅਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਊਰਜਾ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਧਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਣਨੀਤਕ ਗਣਿਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਊਰਜਾ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਤਰ ਦੇ ਰਾਸ ਲਾਫਾਨ ਊਰਜਾ ਕੰਪਲੈਕਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈਰਾਨ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਖਾੜੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਰੁਖ਼ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਉਦੋਂ ਵੀ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਈਰਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਿੱਧਾ ਉਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ। ਪਿਨਫੋਲਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਹੂਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੋਰਚਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣਾ ਵੀ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ, ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਿਨਫੋਲਡ ਮੁਤਾਬਕ ਈਰਾਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ÷ਬੇਹੱਦ ਜ਼ੋਖਮ ਭਰੀ÷ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਈਰਾਨ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧ ਖਤਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਹੇਲੀਅਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕ ਅਖੀਰਲੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹਮਲੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਜਦੋਂ ਨਾਗਰਿਕ ਖੇਤਰ ਹੋਣ। ਅੰਤ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਈਰਾਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਪੁੱਠੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਜੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਤਰੇ 'ਚ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

ਜੰਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਕਿਉਂ ਡਿੱਗ ਰਹੀਆਂ ?

ਈਰਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚਾਲੇ, ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਕੱਚੇ ਤੇਲ, ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹਰ ਚੀਜ਼ 'ਚ ਭਾਰੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ 'ਚ 30 ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਾਲਾ ਸੈਂਸੇਕਸ ਲਗਭਗ 10% ਡਿੱਗ ਗਿਆ, ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਰੀਬ 60% ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੁਪਿਆ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ 'ਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਰਾਨ ਹਨ। 'ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਵੇਸ਼' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੋਨਾ, 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੇ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਰੰਤ ਵੱਧ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਜੰਗ ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ, ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਪਿਛਲੇ 40 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰੌਇਟਰਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ, ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ 15% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। 20 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 5,591 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਔਂਸ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਇਸ 'ਚ 20% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਬੁਲਿਅਨ ਜਿਊਲਰਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਮੁਤਾਬਕ, 24 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਗ੍ਰਾਮ ਲਈ 1.39 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ।

ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਕਿਉਂ ?

ਈਰਾਨ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ 'ਚ ਭਾਰੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਹੈ। ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮੁੱਲਵਾਨ ਧਾਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਮੰਨੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਕਾਫੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਆਜ਼ ਦਰਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋਨਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਪ੍ਰਤੀ ਖਿੱਚ ਵਿਆਜ਼ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁੱਲ ਉਲਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ 20% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਚ 32% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ।

1983 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਚਾਂਦੀ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 40% ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਮਾਰਚ 'ਚ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਆਈ ਗਿਰਾਵਟ ਪਿਛਲੇ 45 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਗਿਰਾਵਟ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 2026 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਤੂਆਂ 'ਚ ਹੋਇਆ ਵਾਧਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ?

ਬੀਬੀਸੀ ਗੁਜਰਾਤੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਬੁਲਿਅਨ ਟ ?ੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਓਗਮੈਂਟ ਦੀ ਰਿਸਰਚ ਹੈੱਡ ਡਾ. ਰੇਨਿਸ਼ਾ ਚੈਨਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਗਿਰਾਵਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੇ-ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ-ਪੂਰਬ 'ਚ ਤਣਾਅ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਮੂਜ਼ ਸਟ ?ੇਟ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੀ ਵਜ ?ਾ ਕਰਕੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ÷ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ 'ਚ ਹਾਲੀਆ ਵਿਕਰੀ ਨਕਦੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾਰਜਿਨ ਕਾਲ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਵਰਗੀਆਂ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਆ ਬੁਲਿਅਨ ਐਂਡ ਜਿਊਲਰਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ 30% ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਮੂਜ਼ ਸਟ ?ੇਟ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੋਹਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ÷ਜਦੋਂ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੀਨ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਸੋਨਾ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਨਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ।÷ ਪ੍ਰਿਥਵੀਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ, ÷ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਡਿੱਗ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਧੇਗੀ ਜਦੋਂ ਜੰਗ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੋਨੇ ਅਤੇ ਚਾਂਦੀ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਮੁਨਾਫਾਵਸੂਲੀ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵੇਂ ਧਾਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਵੱਧ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸਿਖਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਟਿਕ ਨਹੀਂ ਪਾਈਆਂ। ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁਨਾਫਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੱਧਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਵਿਆਜ਼ ਦਰਾਂ ਵੱਧਣ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਵੀ ਸੋਨਾ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਚਾਂਦੀ ਲਈ 2025 ਦਾ ਸਾਲ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਜਬੂਤੀ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ 'ਚ ਇਸ ਸਫੈਦ ਧਾਤੂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਚ 170% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਜਨਵਰੀ 2026 'ਚ ਚਾਂਦੀ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਚ 74% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਮਨੀ ਕੰਟਰੋਲ ਮੁਤਾਬਕ, ਮਾਰਚ 'ਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਚਾਂਦੀ 'ਚ 20% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅੰਦਰਖ਼ਾਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀ : ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ): ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਲਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਪਲਟਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜਾ ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਦਰਖ਼ਾਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਝੌਤਾ ਅੱਜ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ 'ਤੇ ਟੰਗ ਕੇ ਬਣਿਆ 'ਸੁੱਖ ਵਿਲਾਸ' ਢਾਹੁਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰਤ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਅਪਣਾ ਸੁੱਖ ਵਿਲਾਸ ਬਚਾਇਆ ਤੇ ਅਪਣਾ ਸਾਲਾ ਬਿਕਰਮ ਮਜੀਠੀਆ ਜੇਲ ਅੰਦਰ ਕਰਵਾਇਆ।ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ 'ਬੱਸ ਮਾਫ਼ੀਆ' ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜ ਦਿਤਾ ਸੀ ਇਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਇਕ ਵੀ ਬੱਸ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 'ਆਪ' ਦੀ ਭਾਰੀ ਹਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਪ-ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਕਰਾਰੀ ਹਾਰ ਮਿਲੇਗੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾ ਖੜਾ ਕਰ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਫ਼ਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਸੁਖਬੀਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚੈਲੰਜ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵਾਰ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਗਿੱਦੜਬਾਹੇ ਉਪ-ਚੋਣਾਂ ਝਾੜੂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡਿੰਪੀ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਪਵਾਈਆਂ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਬਾਦਲ ਸਾਹਿਬ, ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਦਸਿਉ ਕੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ? ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਟਕਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਮੁਕਰੇ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਵੜਿੰਗ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਰਗਾੜੀ ਬੇਅਦਬੀ ਤੇ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਐਸ.ਪੀ. 'ਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸੋਸ਼ਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ : ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ, ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ

12 ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ 'ਤੇ ਟਿਪਣੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁਕਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਐਸ.ਪੀ. ਰੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਮਾਰਪੀਟ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗਰਭਪਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਾਲਿਨੀ ਸਿੰਘ ਨਾਗਪਾਲ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਪੀੜਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦਾ ਝੂਠਾ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗਰਭਪਾਤ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਪਤੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟਿਗੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਈ.ਜੀ.ਪੀ. ਫਰੀਦਕੋਟ ਰੇਂਜ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਪੀਕਿੰਗ ਅਤੇ ਰੀਜ਼ਨਡ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੱਚਾਈ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕੇ।"

ਆਪ ਸਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ: ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲਕੀਰ ਖਿੱਚਦਿਆਂ, ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮਾਪਦੰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। 'ਆਪ' ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਏਡੀਜੀਪੀ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟਾਂ ਵੰਡਦੀਆਂ ਸਨ। ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਪ੍ਰਤੀ 'ਆਪ' ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨੀਅਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਹਰ ਕੋਈ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ’ਤੇ ਚੱਲੇ ਮੁਕਦਮੇ

ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ‘ਆਪ’ ’ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਭਾਰੀ ਪੈ ਸਕਦਾ

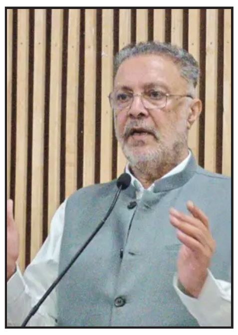

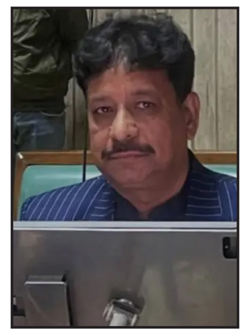

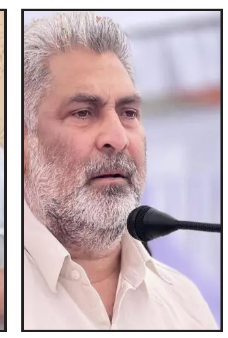

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਿਨਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਰ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ 2022 ਵਿੱਚ ਪੱਟੀ ਤੋਂ ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਏ ਹੋਣ। ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਕਥਿਤ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘਿਰੇ ਆਪਣੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਕੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ 2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

2027 ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮੋੜ ਲੈ ਕੇ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਬੀਬੀਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮਾਹਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਉੱਤੇ, ਜੋ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਵੇਅਰਹਾਊਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਨੇਜਰ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਨੂੰ 23 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਸਾਬਕਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੀਏ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ 21 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 108, 351(3) ਅਤੇ 3(5) ਤਹਿਤ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਗਗਨਦੀਪ ਰੰਧਾਵਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ÷ਰੰਧਾਵਾ ’ਤੇ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਟੈਂਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ। ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ 21 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਹੋ ਸਕੇ।

ਡਾ. ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ

ਲਾਲਜੀਤ ਭੁੱਲਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਵੀ ਜੇਲ੍ਹ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਮਈ 2022 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਬਕਾ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਹੇਠ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ।

ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾਕਟਰ ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਘੁਟਾਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹਰ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚੋਂ 1% ਹਿੱਸਾ ਰਿਸ਼ਵਤ ਵਜੋਂ ਮੰਗਦਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ, ÷ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਨੂੰ ਐਂਟੀ-ਕਰਪਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਰਿਮਾਂਡ ’ਤੇ ਰਹੇ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੁਲਾਈ 2022 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ। 2025 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਲੋਜ਼ਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਨੂੰ ਕਲੀਨ ਚਿੱਟ ਮਿਲ ਗਈ। ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ।

ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਮਈ 2022 ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 11 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ 13 ਜੂਨ 2011 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਭੈਣ ਰੁਪਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਰਾਹੁਲ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰੁਪਿੰਦਰਜੀਤ ਅਤੇ ਮੇਵਾ ਸਿੰਘ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰੋਪੜ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ ?ਰੇਟ ਰਵੀਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ’ਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, ÷ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਜਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲੇਗਾ। ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਉੱਪਰ ਕੇਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਦੱਸਿਆ।

ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਰੀ

ਜਨਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਰੀ ਨੇ ਕਥਿਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਭਲਾਈ ਦਾ ਮੰਤਰਾਲਾ ਸੀ। ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਸਹਾਏ ਤੋਂ ‘ਆਪ’ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਆਡੀਓ ਟੇਪ ਵਾਇਰਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਡੀਓ ਵਿੱਚ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਿਤ ਰਤਨ ਕੋਟਫੱਤਾ

ਫਰਵਰੀ 2023 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਬਠਿੰਡਾ ਦਿਹਾਤੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਿਤ ਰਤਨ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਰਪੰਚ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਮੁਤਾਬਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਰਸ਼ਿਮ ਗਰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲੋਂ ਰਿਸ਼ਵਤ ਦੀ ਦੂਜੀ ਕਿਸ਼ਤ ਲੈਂਦਿਆਂ ਦੋ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀਂ ਕਾਬੂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਿਤ ਰਤਨ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ, ਰਸ਼ਿਮ ਗਰਗ ਮੇਰਾ ਪੀਏ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਪੀਏ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਰਸ਼ਿਮ ਗਰਗ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਅਮਿਤ ਰਤਨ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਸੈਂਟ ?ਰਲ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਜਲੰਧਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਦਰਜ ਐੱਫਆਈਆਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਹਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਦਭਾਗੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਿਲ ਗਈ। ਪਰ ਨਾਭਾ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਲੰਧਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਬਰੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵਾਰੰਟ ’ਤੇ ਲੈ ਲਿਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲੰਧਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੱਜਣਮਾਜਰਾ

ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈਡੀ) ਨੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੱਜਣ ਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ। ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੱਜਣਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਐਕਟ (ਪੀਐੱਮਐੱਲਏ) ਤਹਿਤ 41 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੇਠ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ 2024 ਵਿੱਚ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੱਜਣਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗੱਜਣਮਾਜਰਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ

ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ 1 ਸਤੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਧਮਕੀ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਹੇਠ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 376, 420 ਅਤੇ 506 ਤਹਿਤ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐੱਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇੱਕ ਔਰਤ, ਜੋ ਸਾਲ 2013-14 ਵਿੱਚ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਉੱਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਬਲਤੇਜ ਪੰਨੂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ÷ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਥਿਆਰ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਆਈ। ਫਰਾਰ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਪਰ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਫਰਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈਆਂ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ ?ਲਾਫ਼ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੈਬਿਨਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭੋਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਲਾਲ ਚੰਦ ਕਟਾਰੂਚੱਕ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਮਾਮਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ।

ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਲੀ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਹਾਲੀ ਸਥਿਤ ਘਰ ਵਿੱਚ ਈਡੀ ਨੇ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੇਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਈਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਡ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਿਆ ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੇਡ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, ÷ਮੈਂ ਈਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ-ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੰਗਿਆ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਦੇ ਦਿੱਤਾ, ਰੇਡ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

PREETNAMA ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਖਰਾ ਸੱਚ

Preetnama

PREET NAMA
ONLINE AND PRINT MEDIA KHARA SACH
CHIEF EDITOR : PRITPAL KAUR +1 201-312-4180
Preetnama TV

is a leading International Media Company.

Publishing a renowned newspaper in three language and operations a prominent TV channel.
With a global reach and diverse audience, Preetnama Provides in dept coverage of Current Events,
News, and Analysis, Catering to a broad spectrum of interests and persp.
Preetnama TV Provides you best services.

We promote your business worldwide.
We promote and do coverage all Kind Events.

Pritpal Kaur (CEO and Founder)

001 (201) 312 4180

Email: Preetnamausa@gmail.com,
www.preetnama.com www.preetnews.com

ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ: ਮਸੂਦ ਪਜ਼ਸ਼ਕੀਆਨ

ਤਹਿਰਾਨ, : ਇਰਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਸੂਦ ਪਜ਼ਸ਼ਕੀਆਨ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੌਰੋਜ਼ (ਇਰਾਨੀ ਨਵਾਂ ਸਾਲ) ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਜ਼ਸ਼ਕੀਆਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੰਗ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, ÷ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਸਾਡੇ ਭਰਾ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।÷ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਰਾਨ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਨਾਟੋ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਟੋ ਦੇਸ਼ ਡਰਪੋਕ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਗਠਜੋੜ ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ੀ ਸ਼ੇਰ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਟਰੂਥ ਸੋਸ਼ਲ' 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਇਹ ਲੜਾਈ ਫੌਜੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤਹਿਰਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ (ਏਅਰਸਟਰਾਈਕ) ਵਿੱਚ ਇਰਾਨ ਦੀ ਬਸੀਜ ਫੋਰਸ ਦੇ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਚੀਫ਼ ਇਸਮਾਈਲ ਅਹਿਮਦੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਹਮਲਾ ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਬਸੀਜ ਕਮਾਂਡ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਰਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਦੀ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਗੈਸ ਫੀਲਡ 'ਤੇ ਹੋਰ ਹਮਲੇ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਖਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਸਹੂਲਤਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਊਰਜਾ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਮਾਰਗ 'ਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਬਾਲਣ ਸਪਲਾਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਸਾਸ ਵਿਚ ਤੇਲ ਰਿਫਾਇਨਰੀ 'ਚ ਲੱਗੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ

ਧਮਾਕੇ ਕਾਰਨ ਨੇੜਲੇ ਘਰ ਹਿੱਲੇ ਅਤੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਸੁਣੀ ਗਈ ਅਵਾਜ਼

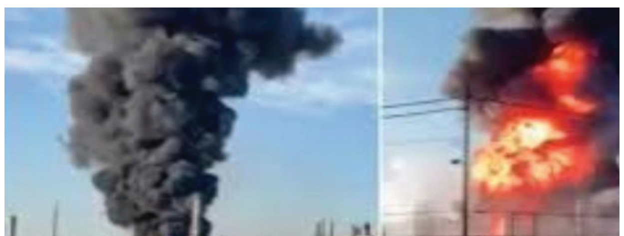

ਟੈਕਸਾਸ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਟੈਕਸਾਸ ਸੂਬੇ ਦੇ ਪੋਰਟ ਆਰਥਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਵੈਲੇਰੋ ਆਇਲ ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਵਿਚ ਸੋਮਵਾਰ ਰਾਤ ਵੱਡਾ ਧਮਾਕਾ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਥੇ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਧੂੰਆਂ ਫੈਲ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤੇਜ਼ ਧਮਾਕੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹਿਲ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਟੀਮਾਂ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲਗਭਗ 4.35 ਲੱਖ ਬੈਰਲ ਖਾਮ ਤੇਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈੱਸ ਕਰਕੇ ਪੈਟਰੋਲ, ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ਜੈੱਟ ਫਿਊਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਵਿਸਫੋਟ ਇੱਕ ਹੀਟਰ ਵਿਚ ਖ਼ਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ, ਦਰਵਾਜ਼ੇ-ਖਿੜਕੀਆਂ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਟਾ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ 3100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ

ਕਿਹਾ : 'ਫੇਸਬੁੱਕ ਅਤੇ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ'

ਵਾਸ਼ਿੰਟਨ : ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਿੱਗਜ ਕੰਪਨੀ ਮੇਟਾ ਜੋ ਕਿ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਵਟਸਐਪ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਮੇਟਾ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 3100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਮਾਰਕ ਜ਼ੁਕਰਬਰਗ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਮੈਟਾ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲਗਭਗ ਸੱਤ ਹਫ਼ਤੇ ਚੱਲਿਆ। ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੈਟਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ।

ਕਿਮ ਨੇ ਧੀ ਨਾਲ ਜੰਗੀ ਮਸ਼ਕਾਂ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ

ਸਿਓਲ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਉੱਤਰ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਨਜ਼ਰ ਆਏ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਟੈਂਕ 'ਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਫ਼ੌਜੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰਾਕੇਟ ਪ੍ਰੀਖਣ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਸਤੌਲ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਰੀਅਨ ਸੈਂਟਰਲ ਨਿਊਜ਼ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਮ ਨੇ ਅੱਜ ਟੈਂਕ ਅਤੇ ਪੈਦਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੈਨਿਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਏਜੰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧੀ ਅਭਿਆਸ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲਟਰੀ ਟੈਂਕ 'ਚ ਸਵਾਰ ਦਿਸੇ। ਤਸਵੀਰਾਂ 'ਚ ਕਿਮ ਦੀ ਧੀ ਟੈਂਕ ਦੇ ਹੈਚ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਿਮ ਟੈਂਕ ਉੱਪਰ ਬੈਠੇ ਦਿਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਦੀ ਧੀ ਕਿਮ ਜੂ ਏ ਦੀ ਉਮਰ ਕਰੀਬ 13 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ 2022 ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਆਸਅਰਾਈਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਿਮ ਜੋਂਗ ਉਨ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨਸ਼ੀਨ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੜੇ 14 ਯਾਤਰੀ, ਡੰਪਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਨੂੰ ਲੱਗੀ ਅੱਗ

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਰਕਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਏਵਰਮ ਨੇੜੇ ਅੱਜ ਇੱਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਯਾਤਰਾ ਬੱਸ ਇੱਕ ਡੰਪਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ। ਟੱਕਰ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਬੱਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਚੌਦਾਂ ਯਾਤਰੀ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੜ ਗਏ, ਜਦੋਂ ਕਿ 23 ਹੋਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਦੀ ਬੱਸ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਤੋਂ ਨੇਲੋਰ ਜਾ ਰਹੀ

ਸੀ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਸਵੇਰੇ 6:00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਰਿਆ। ਅੱਗ 'ਤੇ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਾਰਕਪੁਰਮ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵੀ. ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਰਾਜੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੰਪਰ ਡਰਾਈਵਰ ਸਮੇਤ 23 ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਸ ਵਿੱਚ 35 ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਤਰੀ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਨ. ਚੰਦਰਬਾਬੂ ਨਾਇਡੂ ਨੇ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ

ਦੌਲਤ ਤੇ ਗਿਆਨ 'ਚ ਮੋਹਰੀ, ਪਰ ਸਿਆਸੀ ਸੱਤਾ ਤੋਂ ਅਜੇ ਵੀ ਪਿੱਛੇ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, : ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਸਿਆਸੀ ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿੱਧਤਾ ਦੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤਵੰਸ਼ੀ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿੱਛੇ ਹਨ। ਬੀ.ਸੀ.ਜੀ. ਅਤੇ ਇੰਡੀਆਸਪੋਰਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਭਾਵੇਂ ਸਿਰਫ਼ 1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਦੌਲਤ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹਨ।

ਉੱਚ ਸਦਨ (ਸੈਨੇਟ) ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਨਿਚਲੇ ਸਦਨ (ਹਾਊਸ ਔਫ਼ ਰਿਪ੍ਰਜ਼ੈਂਟੇਟਿਵਸ) ਦੀਆਂ 435 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 6 ਸੀਟਾਂ (1.4%) 'ਤੇ ਹੀ ਭਾਰਤਵੰਸ਼ੀ ਕਾਬਜ਼ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਸਦਨ ਯਾਨੀ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਕਤ ਇੱਕ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਸੀਨੇਟ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਬਣੀ ਸੀ, ਪਰ 2020 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸਿਫ਼ਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਭਾਵੇਂ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਮਿਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ:

-ਕਾਸ਼ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਐੱਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

-ਡਾ. ਜੈ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟਸ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਏ.ਆਈ. ਨੀਤੀ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ 343, ਐਨ.ਐਸ.ਐਫ.) ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ 3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਿਸ਼ਵ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ: ਅਜੇ ਬੰਗਾ ਸਾਲ 2023 ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ। ਗੀਤਾ ਗੋਪੀਨਾਥ ਆਈ.ਐੱਮ.ਐੱਫ਼. ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੌਮਿਆ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁੱਲ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਭਾਵੇਂ 1 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ 'ਸਵਿੰਗ ਸਟੇਟਸ' (ਜਿੱਥੇ ਨਤੀਜੇ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ) ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਸਲਾਕੁੰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। 2024 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਕੀ ਹੇਲੀ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੇ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ।

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

Weekly Preetnama www.preetnama.com +1 (201) 312-4180

PRITPAL KAUR
Editor-In-Chief
+1 201-312-4180
+1 917-328-8436

Sunil Kumar Gund
(Journalist) India

Raj Rani
Video editor

Jagmeet Kaur
97817-41631

ADVISORY BOARD

Joga Singh

Jaswinder Singh New Jersey

Mindi Manak
NewYork

Jagjit Singh Dasuya

Gurmeet Singh Dhalwan
Chicago

G. S Singh Punjab

Sujan Nag, USA

Dr. Jagdeep Dhimaan, India

Sarabjit Kaur Punjab

Sukhmandar Brar
(Bhagata Bhaika) Vancouver,

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਾਦਕ ਜਾਂ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਈਮੇਲ ਵਾਲੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਨੂੰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਂਟ ਛਾਂਟ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਛਾਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਕੀਮਤ, ਵਰੰਟੀ, ਕੁਆਲਿਟੀ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

The Preetnama is not responsible or legally lible for any news, article, advertisement or typing mistakes in the news or articles

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹਫਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਲਈ ਖਿਮਾ ਦੇ ਜਾਚਕ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਵੱਲੋਂ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਲੇਖ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਗ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

Preetnamausa@gmail.com
www.preetnama.com

ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਔਰਤਾਂ/ਲੜਕੀਆਂ ਨਾਲ ਵਧੀਕੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰੇ-ਦਰਬਾਰੇ ਗੱਲ ਤੁਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇਮਾਂ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਕਾਨੂੰਨ-ਘਾੜਿਆਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਜੋ ਉੱਦਮ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕੰਮਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ (ਰੋਕ, ਪਾਬੰਦੀ ਤੇ ਸੋਧ) ਐਕਟ', ਸਾਲ 2013 ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਸ਼ੰਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਕਿਹੜੇ ਵਰਗ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ? ਕਿਹੜੇ ਕਿੱਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਔਰਤ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ, ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਔਰਤ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧੀਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14, 15 ਤੇ 21 ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਬੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 1997 ਵਿਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿਚ ਵੀ 'ਔਰਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ' ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦਾਇਰਿਆਂ ਵਿਚ ਔਰਤ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪੁੱਟਿਆ ਠੋਸ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 90 ਫ਼ੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਰਾਹੀਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਜੁਟਾਉਣ ਤੇ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਂਪਲ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਅਨੁਪਾਤ ਦਰ 2009-10 ਵਿਚ 26.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ 2011-12 ਵਿਚ 23.7 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹੀ। ਲੇਬਰ ਬਿਊਰੋ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ-ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ 15 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ/ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਅਨੁਪਾਤ ਦਰ ਸਾਲ 2012-13, 2013-14 ਅਤੇ 2015-16 ਵਿਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 25.0 ਫ਼ੀਸਦੀ, 29.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੇ 25.8 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰਹੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਕਰ ਨਿਗ੍ਹਾ ਹਟਾ ਕੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ 'ਚੋਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਲ 1992 ਵਿਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਭੰਵਰੀ ਦੇਵੀ ਜਬਰ-ਜਨਾਹ ਮਾਮਲੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਬਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1997 ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਜਸਟਿਸ ਜੇ. ਐੱਸ. ਵਰਮਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਹਿਮ ਪੱਖਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2013 ਵਿਚ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਐਕਟ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ। 'ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ (ਰੋਕ, ਪਾਬੰਦੀ ਤੇ ਸੋਧ) ਐਕਟ', 2013 ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਐਕਟ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ 'ਤੇ ਝਾਤ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2.1 'ਪੀੜਤ ਔਰਤ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਬਤ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਿਹਾੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਔਰਤ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਔਰਤ ਚਾਹੇ ਸਹਿ-ਕਰਮੀ (ਕੋ-ਵਰਕਰ) ਹੋਵੇ, ਚਾਹੇ ਪਰਖ-ਅਧੀਨ (ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ), ਸਿਖਲਾਈ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ, ਆਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲਰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਨੇਮ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2.2 'ਕੰਮ-ਕਾਜ ਦੀ ਥਾਂ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਹਰ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੌਕਰੀ ਤਹਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਕੰਮ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਸਾਧਨ ਵੀ, ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਂ ਤਹਿਤ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਆਦਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ, ਐਨ.ਜੀ.ਓ., ਟਰੱਸਟ, ਹਸਪਤਾਲ, ਨਰਸਿੰਗ-ਹੋਮ, ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਵਣਜ-ਵਪਾਰ, ਕਿੱਤਾ-ਮੁਖੀ ਸਿਖਲਾਈ, ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਡਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ, ਸਿਹਤ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 2.3 ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਛੋਹ, ਜਿਨਸੀ ਸਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੋਈ, ਜਿਨਸੀ ਰੰਗਤ ਵਾਲੀ ਟੀਕਾ-ਟਿੱਪਣੀ, ਅਸ਼ਲੀਲ ਸਾਹਿਤ, ਕੋਈ ਲਿਖਤ, ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਦਿਖਾਉਣਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੁਖਾਵੇਂ ਜਿਨਸੀ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 2.4 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਗ਼ੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਖ਼ਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਵਧਾਵੇ, ਔਰਤ ਦੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਕਰੀ ਵਿਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰ ਕੇ ਵਰਗਲਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਡਰ ਕੇ ਧਮਕਾਉਣਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਹੇਠ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਤਹਿਤ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਫ਼ਸਰ ਵੀ 'ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀ' ਬਣਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਗ਼ੈਰ-ਰਸਮੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਬਣੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅੰਦਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਬਾਹਰੀ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਵਿਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਸੀਲੇ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਮਾੜੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਦੋਸਤ, ਸਹਿ-ਕਰਮੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਦੇਖੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜਿਨਸੀ ਛੇੜਛਾੜ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਔਰਤ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ/ਬਿਮਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਦੋਸਤ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਅਕ, ਮਨੋ-ਚਿਕਿਤਸਕ, ਗਾਰਡੀਅਨ ਜਾਂ ਉਹ, ਜਿਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਔਰਤ ਦੇ ਵਾਰਿਸਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਸਮਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਮ-ਕਾਜੀ ਸਬੰਧ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਸੁਖਾਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ-ਕਰਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਐਫ਼ਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਮਸਲਾ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਮੇਟੀ ਕੀ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮਾਣਹਾਨੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੱਡਰੀਆਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਰਾਹਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਘੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੱਡਰੀਆਂਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ’ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਰਹੇਗੀ।

ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ 16 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਮਨ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 499 ਅਤੇ 500 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ÷ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ÷ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਸਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ ’ਤੇ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਲੈਕਟ ?ਰਾਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਜਮ ?ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ’ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ’ਸੁਣਵਾਈ’ (ਅਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ) ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ* ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 6 ਮਈ, 2026 ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ।ਜਸਟਿਸ ਮਨਦੀਪ ਪੰਨੂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਸਿੰਗਲ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ’ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੰਕਾਰੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ CBI ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ’ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ: ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਸਾਬਕਾ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਨੂੰ ਹੰਕਾਰੀ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਡਰਦੀ ਹੈ ? ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਸੀਬੀਆਈ) ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਿੱਖੀ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਂਗਰਸੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਝਿਜਕ ’ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ।

ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ’ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਚੋਣਵੇਂ ਇਨਸਾਫ਼ ’ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਮਲੇ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਵਿਜੇ ਸਿੰਗਲਾ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਰਮਨ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਉਦੋਂ ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਜਾਂਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕਰੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਣਾਅ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂਚ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਸਾਫ਼ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਗੋਂ ਹੁੰਦਾ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨੇ ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮੰਗ

ਸੰਗਰੂਰ : ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨੇ ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ ਰਾਹੀਂ ਸਰਹੱਦੀ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ।ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ 28 ਮਾਰਚ 2026 ਨੂੰ ਅਟਾਰੀ-ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ’ਬਾਰਡਰ ਓਪਨ’ ਰੈਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਕਾਰ ਵਪਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਉਤਪਾਦ) ਲਈ ਵੱਡੀ ਮਾਰਕੀਟ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਭਾਅ ਮਿਲਣਗੇ। ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਨਾਲ ਟ ?ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਐਗਰੋ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸਰਵਿਸ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ 50,000 ਤੋਂ 1,00,000 ਤੱਕ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਰਗੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ, ਸਪੋਰਟਸ ਗੁਡਜ਼ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਪਹੁੰਚ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗੀ।

MP ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਰੱਖਿਆ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੈਰੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਲਿਆ ਹੈ।ਅੱਜ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਈ (ਪੈਰੋਲ) ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਜ ਲੰਬੀ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਐਨ.ਐਸ.ਏ. (NSA) ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਵੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ 11 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੈ।

‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਪਟਿਆਲਾ : ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਸਨੌਰ ਤੋਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ।ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਸਰੀਰਕ ਸੋਸ਼ਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ।ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ’ਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਵੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਭਗੌੜਾ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।ਉਧਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਵਰੁਣ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ 5-6 ਟੀਮਾਂ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਿਵਪੁਰੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਸਕਾਰਪੀਓ ਗੱਡੀ ’ਚੋਂ 3 ਹੋਰ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਠਾਣਮਾਜਰਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਪਟਿਆਲਾ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇ ?ਸ ਕਰਕੇ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ’ਚ FIR ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ’ਤੇ ਲੱਗੇਗੀ 80 ਰੁਪਏ ਫ਼ੀਸ

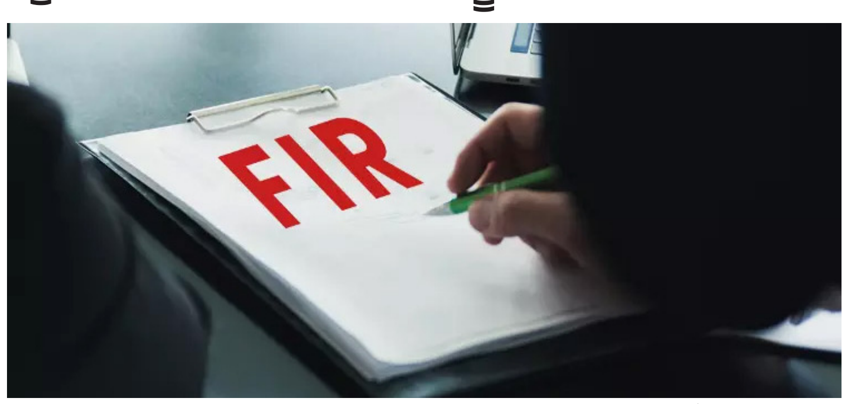

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਪਣੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਤੋਂ ਐਫ਼.ਆਈ.ਆਰ. ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ਲਈ 80 ਰੁਪਏ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਮੁਫ਼ਤ ਸਹੂਲਤ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫ਼ਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਿਸਟਮ ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਇਰੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਡੀਡੀਆਰ) ਦੀ ਕਾਪੀ ਲਈ 100 ਰੁਪਏ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਸ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦਿਓ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਥਾਣੇ ਤੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨ ’ਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਫ਼ੀਸ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਡਾਊਨਲੋਡ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਸਲਾਨਾ ਕਰੀਬ 60,000 ਐਫ਼.ਆਈ. ਆਰਜ਼. ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਤਕ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਂਝ ਪੋਰਟਲ ਤੋਂ 41.7 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਫ਼.ਆਈ. ਆਰ. ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਪਹੁੰਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖ਼ੇਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਰਾਨ ਦੇ 'ਜ਼ਾਹਿਦਾਨ' ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਕਦੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ

1979 ਦੀ ਇਰਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਯੂਰਪ ਵਲ ਹਿਜ਼ਰਤ ਕਰ ਗਏ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੋਣਗੇ ਪਰ ਜ਼ਾਹਿਦਾਨ ਇਕੋ-ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਸਿੱਖ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਲਵੋ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਰਾਨ 'ਚ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਜ਼ਾਹਿਦਾਨ ਇਰਾਨ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਸੂਬੇ 'ਸਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਬਲੋਚਿਸਤਾਨ' ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਬਾਰੇ ਝਾਤ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ (1910-1920 ਦੇ ਦਹਾਕੇ) ਜਦੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੇ ਕੁਇੱਟਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਨੂੰ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਰੇਲਵੇ ਰਾਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸ ਗਏ। ਦਰਅਸਲ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਮੂਲ ਨਾਮ 'ਦੋਜ਼ਦਾਬ' ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ 'ਚੋਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਰਾਨ ਦੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਕਪੜਿਆਂ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਂ 'ਦੋਜ਼ਦਾਬ' (ਚੋਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ) ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ 'ਜ਼ਾਹਿਦਾਨ' (ਪਵਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ) ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਚਾਰ ਸਿੱਖ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ ਉਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਵੀ ਕੁੱਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ। ਜ਼ਾਹਿਦਾਨ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 1921 ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਟੋ ਪਾਰਟਸ, ਮਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਇਕ ਸਮੇਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ 'ਸਿੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। 1979 ਦੀ ਇਰਾਨੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਯੂਰਪ ਚਲੇ ਗਏ। ਹੁਣ ਜ਼ਾਹਿਦਾਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ 15-20 ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਵਾਰ ਫ਼ਾਰਸੀ, ਬਲੋਚੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਦਾਨ ਇਰਾਨ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੌ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਮਿਸਾਲ ਹੈ।

ਕੋਲੰਬੀਆ 'ਚ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ, 34 ਦੀ ਮੌਤ

ਕੋਲੰਬੀਆ : ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾਣ ਭਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ 125 ਕੋਲੰਬੀਆਈ ਸੈਨਿਕ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਪੇਰੂ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੱਖਣੀ ਐਮਾਜ਼ਾਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਿਊਰਟੋ ਲੇਗੁਇਜ਼ਾਮੋ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ। ਰਾਇਟਰਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ 34 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੁਤੁਮਾਯੋ ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜੌਨ ਗੈਬਰੀਅਲ ਮੋਲੀਨਾ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਨਿਊਜ਼ ਆਉਟਲੈਟ ਕਾਰਾਕੋਲ ਨੋਟੀਸੀਅਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 34 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 21 ਦੀ ਅਜੇ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਪੇਡਰੋ ਸਾਂਚੇਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਹਰਕੂਲੀਸ ਸੀ-130 ਜਹਾਜ਼ ਉਡਾਣ ਭਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਾਦਸਾਗ੍ਰਸਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਹਾਜ਼ ਰਨਵੇਅ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 1.5 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਲੈਂਡ ਕੀਤਾ।

ਵਰਲਡ ਹੈਪੀਨਸ ਰਿਪੋਰਟ : ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ 8ਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼, ਭਾਰਤ 116ਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ

ਫ਼ਿਨਲੈਂਡ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ 9ਵੇਂ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਤਾ

ਲੰਡਨ, 21 ਮਾਰਚ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ) : ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ ਰਿਪੋਰਟ 2026 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਫ਼ਿਨਲੈਂਡ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ 9ਵੇਂ ਸਾਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ 147 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ 104ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ 116ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। 2025 ਵਿਚ, ਭਾਰਤ 118ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਢਾਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਉਲਝਿਆ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੁਨੀਆ ਦਾ 8ਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸੱਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਦੇਸ਼ ਹਨ। ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਅਰਾ ਲਿਓਨ ਅਤੇ ਮਲਾਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਚੋਟੀ ਦੇ 10 ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ 23ਵੇਂ, ਕੈਨੇਡਾ 25ਵੇਂ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ 29ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਫ਼ਿਨਲੈਂਡ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਚੰਗੀ ਆਰਥਕ ਸਥਿਤੀ, ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ, ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਲਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਟੀ ਦੇ 10 ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਿਨਲੈਂਡ, ਆਈਸਲੈਂਡ, ਡੈਨਮਾਰਕ, ਕੋਸਟਾ ਰੀਕਾ, ਸਵੀਡਨ, ਨਾਰਵੇ, ਨੀਦਰਲੈਂਡ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਲਕਸਮਬਰਗ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ 10,000 ਪਾਊਂਡ

ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਾਲਾ ਵੀਡੀਓ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਪੋਸਟ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਕੌਰ-ਟੂ-ਖਾਨ ਮੂਵਮੈਂਟ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਗਰੂਮਿੰਗ ਗੈਂਗ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇੱਕ ਯੁਵਤੀ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਯੁਵਤੀ ਇਹ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੇ ਵੀਡੀਓ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਗਰੂਮਿੰਗ ਗੈਂਗ ਨੂੰ ਕੌਰ (ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ) ਨੂੰ ਖਾਨ (ਮੁਸਲਿਮ) ਬਣਾਉਣ ਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਪਾਊਂਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੂਲ ਦੇ ਗਰੂਮਿੰਗ ਗੈਂਗ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਮੁਸਲਿਮ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੇ ਗਰੂਮਿੰਗ ਗੈਂਗ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰੂਮਿੰਗ ਗੈਂਗ ਪਹਿਲਾਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਟਾਰਗੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਮੋਸ਼ਨਲੀ ਅਟੈਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਲੜਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੜਕੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਦੇ ਰੇਟ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਫਸਾ ਕੇ ਮੁਸਲਿਮ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ 10,000 ਪਾਊਂਡ (ਲਗਭਗ 11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਈਸਾਈ ਲੜਕੀ ਦੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਾਉਣ ਤੇ 5,000 ਪਾਊਂਡ (ਲਗਭਗ ਸਾਢੇ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

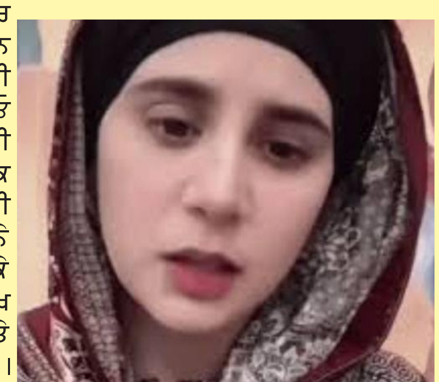

ਪਾਕਿ ਦੇ ਸਕੂਲ 'ਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਦੀ ਉਤਾਰੀ ਦਸਤਾਰ, ਕੀਤੀ ਕੁੱਟਮਾਰ

ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਰਿਸਪੁਰਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ 'ਸੇਂਟ ਕੈਥਰੀਨ ਗਰਲਜ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ' ਦੀ ਹੈ

ਫ਼ੈਸਲਾਬਾਦ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫੈਸਲਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਇਕ ਅਤਿ ਮੰਦਭਾਗੀ ਅਤੇ ਦਿਲ ਕੰਬਾਊ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ ਬੱਚੀ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਜਬਰੀ ਉਤਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਰਿਸਪੁਰਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ 'ਸੇਂਟ ਕੈਥਰੀਨ ਗਰਲਜ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ' ਦੀ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਬੱਚੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਦਸਤਾਰ ਜਬਰੀ ਉਤਾਰ ਦਿਤੀ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਬੱਚੀ ਨੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਸਾਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੇਟ 'ਚ ਲੱਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਕੇ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਪੀੜਤ ਬੱਚੀ ਦਮੇ ਦੀ ਮਰੀਜ਼ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜਦੀ ਦੇਖ ਕੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰੋਕ ਦਿਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਾਟਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੀੜਤ ਬੱਚੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਗੁਹਾਰ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 'ਸਿੱਖ ਬ੍ਰਦਰਹੁੱਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ' ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਰੁਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

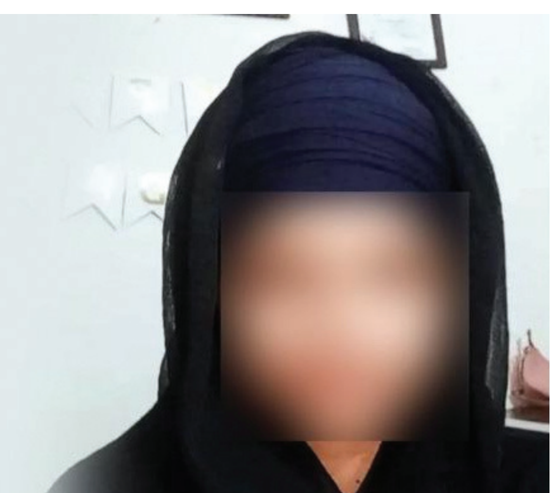

ਈਦ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ 40 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਪੇਸ਼ਾਵਰ: ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅਸ਼ਾਂਤ ਖੈਬਰ ਪਖ਼ਤੂਨਖ਼ਵਾ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਈਦ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 40 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕੌਮੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾ ਰੈਸਕਿਊ 1122 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤਿਉਹਾਰੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਲ 1,914 ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਉਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਰੈਸਕਿਊ 1122 ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੀਮਾਂ ਨੇ 1,261 ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਮਲੇ, 62 ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਝਗੜਿਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 33 ਮਾਮਲੇ, ਡੁੱਬਣ ਦੀਆਂ 5 ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ 50 ਹੋਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ 40 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ, ਜਦਕਿ 1,993 ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਕੁਲ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਚੋਂ 484 ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਸਨ, ਜੋ ਈਦ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਵਧੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ। ਕੌਮੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸੇਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਭਰ ਵਿਚ ਬਿਨਾ ਰੁਕਾਵਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਖ਼ਾਸ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ, ਤਾਂ ਜੋ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਹਾਦਸਿਆਂ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਰਾਨੀ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ 'ਤੇ 5 ਦਿਨ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ: ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ

ਤਹਿਰਾਨ: ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪੰਜ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਹਮਲੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗੱਲਬਾਤ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਈਰਾਨ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ 48 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਕਰਨਗੇ।

Preetnama

प्रीतनामा

खरा सच

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREET NEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

हमारे जीवन में भगवान राम ही असल अमृत हैं

भगवान श्री राम की श्री रामब्धि शुक्ति मणि जिसमें श्री का अथज़ है देवी लक्ष्मी सावज़्भौमिक शक्ति जो सीता के रूप में जन्मी थीं, पूवज़् की उत्पत्ति समुद्र से हुई थी और बाद में पृथ्वी में पैदा हुई थी, राम ने स्वयं में शिव और विष्णु के महत्वपूणज़ बीजों को मिलाया, अब्धि का अथज़ है सागर और शुक्तिमणि जिसका अथज़ है मोती। तो यह समझा जा सकता है कि जब हम रामायण के महासागर को छूते हैं, तो हमें दो मोती मिलेंगे, एक महान सेतु (महान पुल) और दूसरा लंकानगर (लंका का शहर), दोनों का निमाज़्ण महासागर पर किया गया था।

विश्वकमाज़ (दिव्य आकज़्टिक), ब्रह्मा के निदेज़्श के तहत दिव्य शिल्पकार, निमातज़् ने त्रिदेवों में से एक भगवान शिव के निवास के रूप में लंका शहर का निमाज़्ण किया था। उसी तरह हिंदू किंवदंतियों के चित्रण राजा नल ने विश्वकमाज़ के महत्वपूणज़ तत्वों से पैदा हुए लंका नगरी और महान सेतु दोनों ही जल से संबंधित निमाज़्ण हैं क्योंकि दोनों ही समुद्र पर बने थे। सेतु और लंका दोनों ही रामायण के दो मोती हैं। ये दोनों ही चमकदार मोती हैं, जिस पुस्तक का विषय उनके इदज़्-गिदज़् घूमता है, उससे यह आशा की जाती है कि यह भगवान श्री राम के आभूषणों की एक श्रृंखला की तरह चमकेगी जो असंख्य सूयोज़ं का प्रकाश बिखेरती है, और बदले में हम पर प्रकाश डालती है और हमारे जीवन को उद्देश्यपूणज़ बनाती है। मेरा दृढ़ विश्वास है कि रामचंरित्र मानस में प्रत्येक तथ्य विज्ञान और हमारी भारतीय संस्कृति के अनुरूप है। हिंदू किंवदंतियाँ, पौराणिक कथाएँ, प्राचीन इतिहास, सूयज़् सिद्धांत और आधुनिक विज्ञान सभी इसके के निमाज़्ण में शब्द को लाए गए हैं। पुस्तक श्रीमद्रामायण में वणिज़्त राम सेतु और लंका नगर के बारे में कुछ जानने के लिए, हमें कुछ संबंधित तथ्यों को जानना आवश्यक है। रामायण में वणिज़्त तथ्य वतज़्मान के अनुरूप हैं। विज्ञान की हर शाखा रामायण से जुड़ी हुई है।

पुस्तक का उद्देश्य यह है की द्वीप में, भारत वषज़् (भारत की भूमि) स्थित है, कैसे हमारे देश को भारत खंड (भारत का महाद्वीप और भारत वषज़्, भारत की भूमि) के रूप में जाना जाता है और हमारे देश से अलग हुए द्वीपों के नाम क्या हैं।

पुस्तक सूयज़् सिद्धांत में पाई जाने वाली माप की योजन इकाइयों के बारे में मजबूत जानकारी देती है, जो दूरी मापने की वतज़्मान इकाई के अनुसार इसकी गणना प्रदान करती है। रावण का लंका नगर और वतज़्मान श्रीलंका, जो भारत से अलग हो गए थे, दो दूर के द्वीप हैं और एक नहीं हैं। रामायण में राम के काल में केवल एक द्वीप लंका नगर का वणज़्न मिलता है। भौगोलिक परिवतज़्न के कारण लंका नगर की 90त्न भूमि समुद्र में डूब गई और शेष 10त्न भूमि सिंहल द्वीप में विलीन नहीं हुई। परिणामस्वरूप वतज़्मान श्रीलंका के लोग कहते हैं कि उनकी भूमि (श्रीलंका) रामायण के अवशेषों से भरी हुई है, जिसका अथज़ है कि रामायण की लंका कुछ और नहीं बल्कि उनकी अपनी भूमि है, जिसमें महान सेतु का 90त्न हिस्सा समुद्र में डूबा हुआ है, शेष भाग वतज़्मान में दानुष्कोटि (भारत में) और थलीमन्नार (श्रीलंका में) के बीच देखा जाता है। ऐसा माना जाता है कि महान सेतु का शेष भाग भी उत्तर पूवज़् की ओर चला गया होगा। समय के साथ भौगोलिक परिवतज़्न का एक विवरण। इस पुस्तक में हमारे देश पर शासन करने वाले सम्राटों और राजाओं के साथ-साथ आधुनिक काल में हमारे राज्य के राष्ट्रपतियों, प्रधानमंत्रियों और राज्यपालों के बारे में विस्तृत जानकारी दी गई है। पुस्तक का उद्देश्य श्रीमद्रामायण और अन्य मानक कायोज़ं के साथ-साथ भागवत और विभिन्न पौराणिक कथाओं के आधार पर यह तथ्य स्थापित करना भी है कि रावण का लंकानगर और सिंहल (वतज़्मान श्रीलंका) दो अलग-अलग संस्थाएँ हैं और जैसा कि सावज़्भौमिक रूप से माना जाता है, रामेश्वरम (भारत में) और श्रीलंका के बीच राम सेतु का निमाज़्ण किया गया था। भौगोलिक स्थिति मनुष्य अपनी माँ के गभज़् से बाहर निकलते ही पृथ्वी की गोद में प्रवेश करता है। जब तक वह जीवित रहता है, पृथ्वी उसका आश्रय बनी रहती है। ईश्वर ने उसके जन्म से पहले ही उसके पदाथज़् की व्यवस्था कर दी है। इसलिए भौगोलिक स्थिति को मनुष्य की यात्रा का पहला चरण माना जाता है। जैविक स्थिति: पृथ्वी मनुष्य के स्थिर विकास का आधार है। वेदों और विज्ञान के अनुसार पृथ्वी पर 84 करोड़ जीव-जंतु मौजूद हैं। प्रकृति की अनियमितताओं और परिवतज़्नशीलता के कारण कुछ जानवर विलुप्त हो गए हैं।अत: आप इधर उधर की बातें से अच्छा भगवान श्री राम का स्मरण करते रहें जैसे प्रभु के ध्यान में पूज्य हनुमान को शक्ति मिलती है जब जब राम को मन मंदिर में पुरी तरह बसा नहीं लेते तब तक शांति नहीं मिलेगी और आपकी ऊजाज़् नष्ट होते रहेगी जिसमें काम, क्रोध, मद, लोभ, द्वेष आदि का अंत नहीं कर देते तब तक प्रभु राम को समझना मुश्किल होगा आप ऐ तो जाने ऐ तो मेरे प्रभु राम ही थे जिसके चरण स्पशज़् से पत्थर की अहिल्या जीवित हो उठी तभी तो केवट भगवान श्री राम के चरणों क़ो अपने अश्रु से ही धो डालता है भगवान श्री राम दया के सागर हैं औऱ वही अमृत भी है जब तक ध्यान रहेगा आप सुरक्षित रहेंगे जैसे जो मछली मछुआरा के पैर तले आती है तो उसके जाल में नहीं फंसती है इसी तरह प्रभु श्री राम के चरणाविंद में रहते हैं तब तक आपका क़ोई कुछ भी नहीं बिगाड़ सकता है भगवान श्री राम महाकुम्भ जैसे ही तो हैं जिसमें ना जाने अपने अंदर कितने अ अंशख्य साधु संतो क़ो अपने विराट ह्रदय में समाहित किए है या फिर अथाह समुद्र जैसे जो उसमें एक बार डुबकी लगा देता है वो माया मोह के बंधन से मुक्त हो जाता है विशाल से विशाल कुंभ मेला में किसी कारण वश नहीं जा सके तो इसमें चिंता करने की बात नहीं है ऐ कुछ समय के लिए एक आध्यात्मिक वातावरण प्रदान करता है लेकिन प्रभु श्री राम तो अनन्त रूपों में व्याप्त है जो कभी भी किसी भी समय उपस्थित हो जायेंगे बस एक बार सच्चे मन से ध्यान कर के देखिये असली अमृत प्रभु राम के चरणों में छिपा है जो आपको शक्ति प्रदान करता है बस उन लोगों से दूर रहें जो मांस, मदिरा,का सेवन करते हैंऔऱ भोग विलास औऱ क्रोधित हो जाते हैं संगत का प्रभाव पड़ता है जैसी संगती वैसी रंगत। अत: एकांत में रहकर प्रभु का ध्यान करते रहें आपक़ो इससे अधिक ख़ुशी कभी नहीं मिलेगी जैसे भूगभीज़्य परिस्थितियों में कुछ जानवर सूक्ष्मदशीज़् से देखे जा सकते हैं और कुछ सूक्ष्मदशीज़् से भी दिखाई नहीं देते।

जहां स्वामी विवेकानंद को मिली थी वैश्विक पहचान

भारत में रियासतों के विलीनीकरण से पूर्व राजस्थान में खेतड़ी एक सुविकसित रियासत थी। चारों तरफ फैले खेतड़ी के यश की चर्चा सुनकर ही विदेशी आक्रमणकारी महमूद गजनवी ने एक बार खेतड़ी पर भी आक्रमण किया था। मगर उसके उपरान्त भी खेतड़ी की शान में कोई कमी नहीं आयी थी। खेतड़ी के सभी राजा साहित्य एवं कला पारखी व संस्कृति के प्रति आस्थावान रहे थे। वे शिक्षा के विकास व विभिन्न क्षेत्रों को प्रकाशमान करने की दिशा में सदैव सचेष्ट रहते थे। खेतड़ी सदैव से ही महान विभूतियों की कार्यस्थली के रूप में जानी जाती रही है। खेतड़ी नरेश अजीतसिंह एक धार्मिक व आध्यात्मिक प्रवृत्ति वाले शासक थे। राजा अजीतसिंह ने माऊन्ट आबू में एक नया महल खरीदा था। गर्मी में राजा उसी महल में ठहरे हुये थे। उसी दौरान 4 जून 1891 को उनकी युवा सन्यासी विवेकानन्द जी से उनकी पहली बार मुलाकात हुई। इस मुलाकात से अजीतसिंह उस युवा सन्यासी से इतने प्रभावित हुए कि राजा ने उस युवा सन्यासी को अपना गुरू बना लिया तथा अपने साथ खेतड़ी चलने का आग्रह किया। जिसे सन्यासी ठुकरा नहीं सके। स्वामी विवेकानन्द 7 अगस्त 1891 को प्रथम बार खेतड़ी आये। खेतड़ी में स्वामीजी 27 अक्टूबर 1891 तक रहे। स्वामीजी ने राजा अजीतसिंह को उदार व विशाल बनने के लिए आधुनिक विज्ञान के महत्व को समझाया। खेतड़ी में ही स्वामी विवेकानन्द ने राजपण्डित नारायणदास शास्त्री के सहयोग से पाणिनी का 'अष्टाध्यायी' व पातंजलि का 'महाभाष्याधायी' का अध्ययन किया। स्वामीजी ने व्याकरणाचार्य और पाण्डित्य के लिए विख्यात नारायणदास शास्त्री को लिखे पत्रों में उन्हे मेरे गुरु कहकर सम्बोधित किया था। अमेरिका जाने से पूर्व राजा अजीतसिंह के निमंत्रण पर 21 अप्रेल 1893 को स्वामीजी दूसरी बार खेतड़ी पहुंचे। स्वामी जी इस दौरान 10 मई 1893 तक खेतड़ी में प्रवास किया। यह स्वामी जी की दूसरी खेतड़ी यात्रा थी। इसी दौरान एक दिन नरेश अजीत सिंह व स्वामीजी फतेहविलास महल में बैठे शास्त्र चर्चा कर रहे थे। तभी राज्य की नर्तकियों ने वहां आकर गायन वादन का अनुरोध किया। इस पर सन्यासी होने के नाते स्वामीजी उठकर जाने लगे तो नर्तकियों की दल नायिका मैनाबाई ने स्वामी जी से आग्रह किया कि स्वामीजी आप भी विराजें। मैं यहां भजन सुनाउंगी। इस पर स्वामीजी बैठ गये। नर्तकी मैनाबाई ने महाकवि सूरदास रचित प्रसिद्ध भजन प्रभू मोरे अवगुण चित न धरो । समदरसी है नाम तिहारो चाहे तो पार करो ॥ सुनाया तो स्वामीजी की आंखों में पश्चाताप मिश्रित आंसुओं की धारा बह निकली और उन्होंने उस पतिता नारी को ज्ञानदायिनी मां कहकर सम्बोधित करते हुये कहा कि आपने आज मेरी आंखें खोल दी हैं। इस भजन को सुनकर ही स्वामीजी सन्यासोन्मुखी हुए ओर जीवन पर्यन्त सद्भाव से जुड़े रहने का व्रत धारण किया। 10 मई 1893 को स्वामजी मात्र 28 वर्ष की अल्पायु में खेतड़ी से अमेरिका जाने को प्रस्थान किया। महाराजा अजीतसिंह के आर्थिक सहयोग से ही स्वामी विवेकानन्द अमेरिका के शिकागो शहर में आयोजित विश्वधर्म सम्मेलन में शामिल हो

बहुराष्ट्रीय कंपनियों से ऑफर मिलने पर जानिए ये नियम

बहुराष्ट्रीय कंपनियों की नौकरी काफी अच्छी मानी जाती है। अच्छी सैलरी के साथ कई तरह की सुख-सुविधाएं भी मिलती हैं हालांकि उससे बेहतर ऑफर मिल जाने पर लोग वहां की नौकरी भी छोड़ देते हैं। किसी कंपनी से रिजाइन करने के बाद एंप्लॉई को नोटिस पीरियड सर्व करना होता है। नोटिस पीरियड नियम कंपनी और देश के श्रम कानूनों पर निर्भर करते हैं। ये नियम कर्मचारी और नियोक्ता, दोनों के लिए लागू हो सकते हैं। इन नियमों के बारे में करार में स्पष्ट रूप से लिखा जाता है। आमतौर पर हर कंपनी अपने नियम खुद सेट करती है पर कुछ नियम लगभग हर रजिस्टर्ड कंपनी पर लागू होते हैं. जानिए नोटिस पीरियड के कुछ ऐसे सामान्य नियम, जो सभी कंपनियों पर लागू हैं.

अवधि:

नोटिस पीरियड की अवधि आमतौर पर 15 दिन, 1 महीने, 2 महीने या 3 महीने तक हो सकती है। यह आपके पद, अनुभव और कंपनी की पॉलिसी पर निर्भर करता है.

उदाहरण: जूनियर लेवल के लिए 30 दिन, सीनियर लेवल के लिए 60 दिन.

लिखित सूचना:

नौकरी छोड़ने की सूचना आमतौर पर लिखित रूप में (ईमेल या रिजाइनेशन लेटर) के जरिये देनी होती है। इसमें नोटिस पीरियड शुरू होने की तारीख और लास्ट वर्किंग डे की जानकारी जरूर होनी चाहिए। इससे बाद में किसी भी परेशानी से बचा जा सकता है।

काम करना:

नोटिस पीरियड के दौरान सामान्य रूप से काम करना पड़ता है, जब तक कि कंपनी आपको पहले रिलीव न कर दे। वहीं कुछ मामलों में, कंपनी एक विकल्प दे सकती है, जहां आपको काम नहीं करना पड़ता पर आप तकनीकी रूप से अभी भी कर्मचारी रहते हैं.

सैलरी:

नोटिस पीरियड के दौरान भी पूरी सैलरी मिलती है। अगर आप नोटिस पीरियड पूरा नहीं करते हैं तो कंपनी आपसे उस अवधि की सैलरी वापस मांग सकती है। इसे आमतौर पर नोटिस पीरियड बाईआउट कहा जाता है.

कानूनी बाध्यता:

भारत जैसे देशों में, श्रम कानून नोटिस पीरियड को नियंत्रित करते हैं। अगर अनुबंध में लिखा है तो उसे मानना जरूरी होता है। यह बात कर्मचारी और नियोक्ता, दोनों पर लागू होती है। इसमें सामान्य रुप से नोटिस पीरियड एक माह का होता है।

ऑपरेशंस मैनेजमेंट सहित इन क्षेत्रों में हैं अच्छे अवसर

निजी क्षेत्र में आजकल सेल्स, ब्रैंड मैनेजमेंट या मार्केट रिसर्च में काफी संभावनाएं हैं हालांकि इसके लिए आपकी कम्यूनिकेशन स्किल्स (संवाद शैली) काफी बेहतर होनी चाहिए। मैनेजमेंट के क्षेत्र में ये विकल्प मौजूद हैं

ऑपरेशंस मैनेजमेंट

अगर आप विपरीत परिस्थितियों को आसानी से हैंडल कर लेते हैं और तकनीक में आपकी रुचि है, तो आप यह स्पेशलाइजेशन कर सकते हैं। यह क्वॉलिटी कंट्रोल और प्रॉडक्टिविटी इंप्रूवमेंट में अहम भूमिका निभाता है। फाइनैंस-ये लोग बैक एंड पर काम करते हैं और इंवेस्टमेंट बैंकिंग, मर्चेंट बैंकिंग, कॉरपोरेट फाइनेंस वगैरह की रीढ़ की हड्डी होते हैं।सिस्टम मैनेजमेंट- यह स्पेशलाइजेशन आईटी से ताल्लुक रखता है और अच्छी टेक्निकल व बिजनेस समझ रखने वालों के लिए यह बेहतर रहता है। इसके बाद आपको सिस्टम कंसल्टेंसी, अकाउंट या प्रॉजेक्ट मैनेजमेंट वगैरह में प्लेसमेंट मिल सकता है। ह्यूमन रिसॉर्स मैनेजमेंट-इसमें काम करने वाले लोगों पर पूरे ऑफिस के लोगों का मैनेजमेंट होता है। इसके लिए आपके पास अच्छा व्यक्तित्व, अच्छी तरह बात करने की क्षमता और रिश्ते बनाने की कला का होना बेहद जरूरी है।

कुशल पेशेवरों की मांग अब लगातार क्लाउड कंप्यूटिंग में

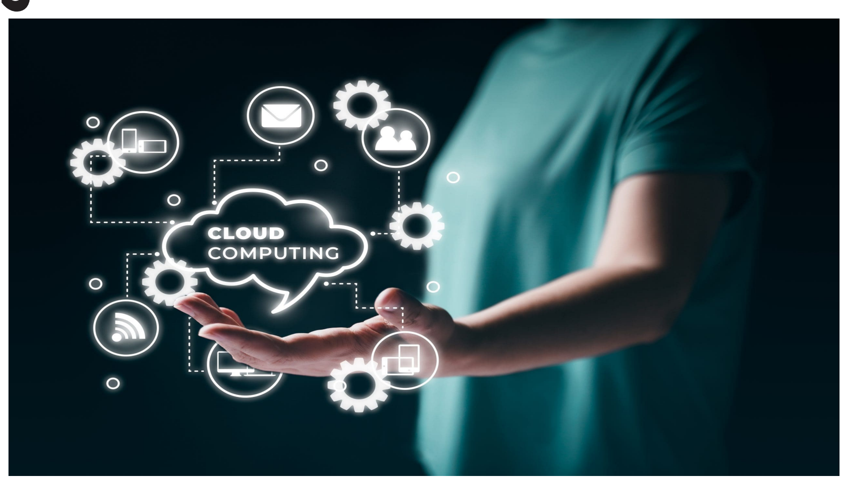

सूचना तकनीक के इस दौर में क्लाउड कंप्यूटिंग में कुशल पेशेवरों की सबसे ज्यादा जरूरत स्टार्टअप से लेकर बड़े व्यवसायों तक को होती है। यह पेशेवरों क्लाउड कंप्यूटिंग सिस्टम और सेवाओं को डिजाइन करने और अच्छे से प्रबंधित करना आता है। क्लाउड कंप्यूटिंग में कुशल पेशेवरों की सबसे ज्यादा जरूरत स्टार्टअप से लेकर बड़े व्यवसायों तक को होती है। यह पेशेवरों क्लाउड कंप्यूटिंग सिस्टम और सेवाओं को डिजाइन करने और अच्छे से प्रबंधित करना आता है। यही वजह है कि इन पेशेवरों की मांग बढ़ती जा रही है। ऐसे में अगर आप भी क्लाउड कंप्यूटिंग में बेहतर करियर बना सकते हैं। इसमें कौशल बढ़ाने के लिए आप पढ़ाई के साथ-साथ विभिन्न क्लाउड आधारित कोर्स कर सकते हैं। इन कोर्स को करने से आपको जेमिनी, जेनरेटिव एआई को समझने और स्ट्रीमलिट के साथ एप्लीकेशन बनाने का मौका मिलेगा।

क्या है क्लाउड कंप्यूटिंग

डेटा और प्रोग्रामिंग को दूरस्थ रूप से संग्रहीत और एक्सेस करने का एक तरीका है जो आपके कंप्यूटर की हार्ड ड्राइव पर जानकारी होस्ट करने के बजाय इंटरनेट का उपयोग करता है। संक्षेप में, क्लाउड कंप्यूटिंग को डेवलपर्स और गैर-डेवलपर्स दोनों के लिए प्रक्रियाओं को सरल बनाने के लिए डिज़ाइन किया गया है, जिसका अंतिम लक्ष्य क्लाउड और ऑन-प्रिमाइसेस डेटा को कनेक्ट और साझा करना है। क्लाउड कंप्यूटिंग को मूल रूप से एक डिलीवरी पद्धति के रूप में सोचें। एस प्रकार से यह डेटा स्टोरेज भी है।

इंट्रोडक्शन टू लार्ज लैंग्वेज मॉडल : शुरूआती स्तर पर यह माइक्रो-लर्निंग कोर्स आपको लार्ज लैंग्वेज मॉडल की छोटी-छोटी बारीकियों के बारे में बताएगा। इस कोर्स में एलएलएम के उपयोग और इसके प्रदर्शन को अच्छा बनाने के लिए आपको प्रॉम्प्ट ट्यूनिंग का इस्तेमाल करना सिखाया जाता है। इस कोर्स में ऐसे गूगल टूल्स भी शामिल किए गए हैं। जिनकी मदद से आप खुद का जेनरेटिव एप बना सकेंगे।

प्रॉम्प्ट डिजाइन इन वर्टेक्स एआई : प्रॉम्प्ट डिजाइन इन वर्टेक्स एआई कोर्स में जेनरेटिव एआई आउटपुट कंट्रोल करने, प्रॉम्प्ट तैयार करने और वास्तविक दुनिया के मार्केटिंग परिदृश्यों में जेमिनी मॉडल लागू करने के विभिन्न तरीकों के बारे में सिखाया जाता है।

जेन एआई एप विथ जेमिनी और स्ट्रीमलिट : जेन एआई एप विथ जेमिनी और स्ट्रीमलिट आपको पायथन एसडीके, टेक्स्ट जेनरेशन और जेमिनी एपीआई के साथ कार्यात्मक निर्णय लेने और क्लाउड रन के साथ स्ट्रीमलिट एप्लिकेशन बनाने का तरीका सीखाएगा।

इमेज जेनरेशन : पिछले कुछ सालों में अनुसंधान और उद्योग और दोनों ही क्षेत्रों में डिफ्यूजन मॉडल कॉफी लोकप्रिया हो रहा है।

अगर डायरी में लिखना पसंद है तो लेखन में भी मिलेगा रोजगार

अगर आपको किताबें पढ़ना और अपने मन की बात को डायरी में लिखना पसंद है तो आप लेखन में भी अच्छा करियर बना सकते हैं, और खूब सारे पैसे भी कमा सकते हैं। लेखन में करियर बनाना चाहते हैं तो बस इन तीन बातों को अपने दिमाग में रख लें।

क्रिएटिव बने -लेखन के लिए क्रिएटिव दिमाग का होना बहुत जरूरी है। जिसे किसी भी राइटिंग कोर्स के जरिए सीखा नहीं जा सकता जिस भाषा में आप लिखना चाहते हैं उसमें पकड़ लाने के लिए आपको अखबार, नॉवल, कहानियों को लगातार पढ़ते रहना होगा तभी आप लिखने में महारत प्राप्त कर पाएंगे। एक बाद याद रखें कोई भी लेखन लिखते वक्त जितनी बढ़िया वर्तनी होगी उतना ही मजबूत आपका लेख होगा.।

सीधे तरीके से लिखे-अक्सर पाठक घुमावदार तरीके से लिखे हुए लेखन को पढ़ने से बचते हैं। उन्हें वहीं पढ़ना पसंद है जिसमें बात साफ और सीधे तरीके से लिखी गई हो। इसलिए प्वाइंट टू प्वाइंट लिखने की आदत डालें, ताकि आप कम वाक्य में ज्यादा से ज्यादा जानकारी दें सकें। एक लेखक को सफलता तभी मिलती है जब वह ताजा मामलों पर लिखता है। ऐसा ना हो कि देश और दुनिया में कुछ और बात चल रही है और आप अपने पाठकों को कोई और बात परोस रहे हैं।

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

Living in the Age of Artificial Intelligence

The 21st century is witnessing a transformation unlike any before—the rise of artificial intelligence (AI). Once a concept confined to science fiction, AI is now an integral part of everyday life. From smartphones and virtual assistants to healthcare and education, we are living in the Age of Artificial Intelligence, where machines are not just tools but active participants in human progress.

AI has quietly woven itself into our daily routines. When we use navigation apps to find the fastest route, receive personalized recommendations on streaming platforms, or interact with chatbots for customer service, we are benefiting from AI-driven systems. These technologies learn from data, adapt to user behavior, and continuously improve, making life more convenient and efficient.

One of the most significant impacts of AI can be seen in education. Intelligent tutoring systems and personalized learning platforms are transforming how students learn. AI can identify a student's strengths and weaknesses, offering tailored guidance and support. This not only enhances learning outcomes but also makes education more inclusive and accessible.

In healthcare, AI is revolutionizing diagnosis and treatment. Advanced algorithms can analyze medical data, detect diseases at an early stage, and assist doctors in making accurate decisions. From predicting potential health risks to supporting complex surgeries, AI is improving both the quality and speed of medical care, ultimately saving lives.

The workplace is also undergoing a profound change. Automation powered by AI is taking over repetitive and time-consuming tasks, allowing humans to focus on creativity, problem-solving, and innovation. While this

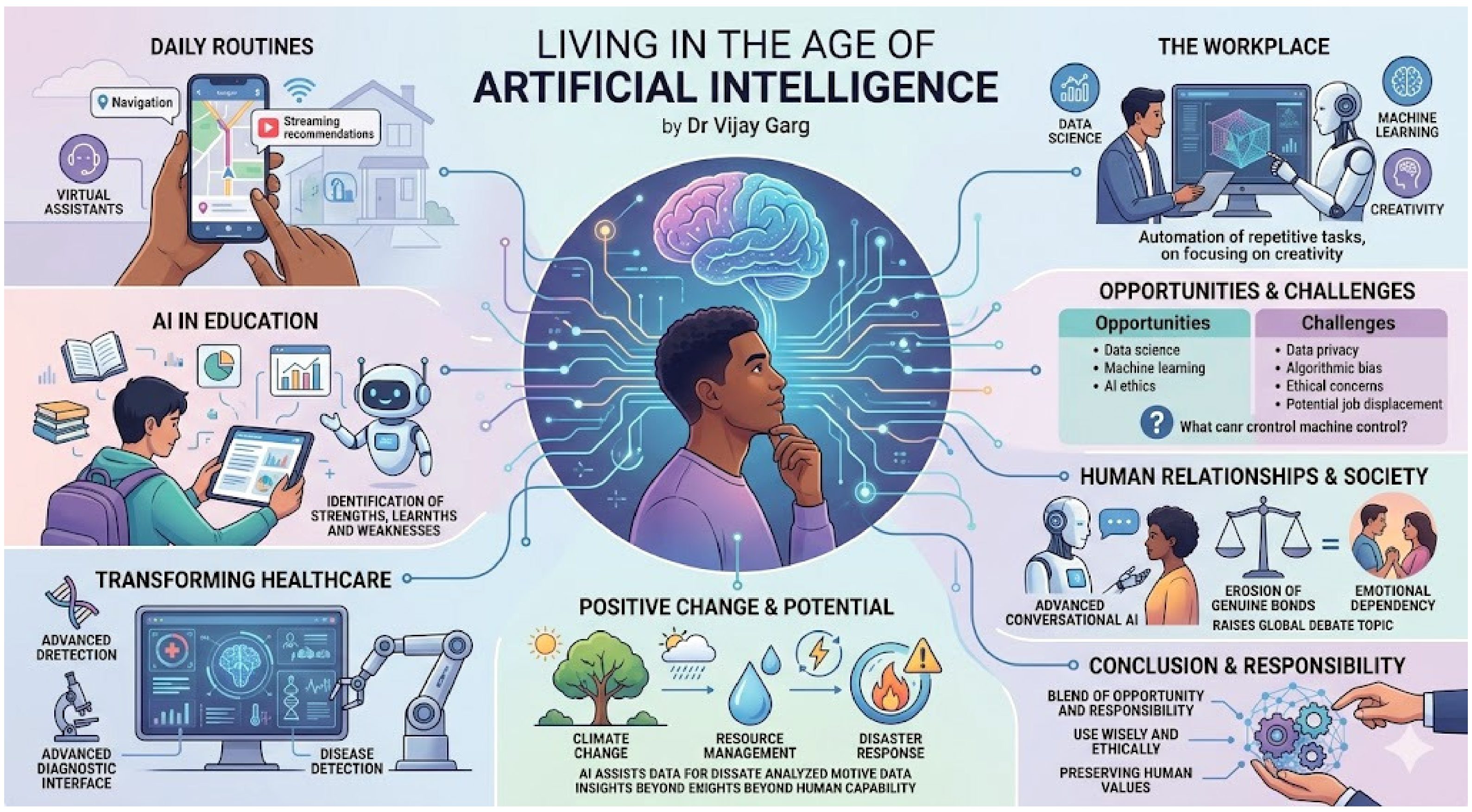

shift raises concerns about job displacement, it also creates new opportunities in fields such as data science, machine learning, and AI ethics. However, life in the age of AI is not without challenges. Issues such as data privacy, algorithmic bias, and ethical concerns are becoming increasingly important. The question of how much control machines should have—and how to ensure they act in the best interests of humanity—remains a topic of global debate. Moreover, overdependence on technology may reduce human skills like critical thinking and interpersonal communication. Another critical aspect is the impact on human relationships and society.

As AI systems become more human-like in communication, people may begin to rely on them for companionship or decision-making. While this can be beneficial in some contexts, it also raises concerns about emotional dependency and the erosion of genuine human connections. Despite these challenges, AI holds immense potential for positive change. It can help address global issues such as climate change, resource management, and disaster response. By analyzing vast amounts of data, AI can offer insights and solutions that were previously beyond human capability.

In conclusion, life in the Age of Artificial Intelligence is a blend of opportunity and responsibility. As AI continues to evolve, it is essential for individuals, governments, and organizations to use it wisely and ethically. The future will not be shaped by machines alone, but by how humans choose to guide and coexist with them. Embracing AI while preserving human values will be the key to building a balanced and sustainable world.

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Dr Vijay Garg Retired Principal Malout Punjab

The changing paradigm of national security

Warfare in the twenty-first century has drastically changed; it is very different from what it was in earlier times. Gone are the days when war meant tanks, aircraft and artillery firing at army positions on the border and soldiers braving it on the frontline. Today the border has stretched everywhere - the whole country is a battlefield, and it is not just about artillery; it has several new dimensions which were hitherto unknown. Cyber-attacks, economic blockades, internet disruption and psychological warfare have now taken centre stage. Any country that runs on foreign dependencies is vulnerable. Ironically, a country that is digitally advanced is more prone to outages. This is no science fiction; these are the lessons of the Iran-Israel-US war right now raging in West Asia. Today, as Rajnath Singh rightly noted, while speaking at a Sainik School function, countries can be destabilised not only through military aggression but also via cyberattacks, economic coercion, information warfare and disruptions in space-based infrastructure. Indeed, the battlefield has expanded, and so must the nation's preparedness. Prime Minister Narendra Modi has already flagged the economic and strategic implications of these developments, calling the situation "worrisome". Economic resilience is now inseparable from national security. The two are intertwined, and a country that aspires to be regional power must take that into account in its defence preparedness while simultaneously improving its military might — ballistic missiles, fighter jets, tanks and so on. It cannot afford to depend upon imported oil; it cannot depend upon internet servers and cables running through oceans for internet access. It must have its own servers. It has to develop anti-ballistic missile architecture to protect itself from ballistic missiles. The key, therefore, is indigenisation of defence. In this changing scenario, India's preparedness must be assessed across multiple dimensions. On the military front, there is visible progress, but there is a long way to go. The government has prioritised modernisation, with increasing emphasis on indigenous defence production and advanced technologies. Institutions like the Defence Research and Development Organisation (DRDO) are playing a pivotal role in strengthening capabilities. Cybersecurity is a big concern, not only in times of war but also in peacetime, and attackers could be sitting next door. Their attack on financial systems, critical infrastructure or communication networks can cripple a nation without a single shot being fired. Similarly, information warfare —through misinformation and narrative manipulation — poses a serious challenge to social cohesion and democratic processes.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

ICE Agents Deployed to Major Airports to Assist TSA Amid Staffing Shortage

NEW YORK — In a move to stabilize operations at the nation's busiest travel hubs, the federal government has begun deploying U.S. Immigration and Customs Enforcement (ICE) agents to assist the Transportation Security Administration (TSA) at airport checkpoints.

The deployment comes as the Department of Homeland Security enters its sixth week of a partial shutdown, which has led to a significant increase in TSA officer call-outs and resignations. Travelers at major airports, including JFK, LaGuardia, and Newark, have reported record-long wait times, with some security lines stretching well into terminal lobbies.

Focus on Logistics and Crowd Control

While ICE agents will be visible at security perimeters, officials clarified that their role is strictly supportive. Because they lack specific TSA training for operating X-ray machinery or conducting specialized physical screenings, their duties will primarily include:

* Crowd Management: Directing the flow of passengers in high-traffic areas.
* Document Verification: Checking passenger IDs and boarding passes.
* Exit Lane Monitoring: Guarding secure exits to prevent unauthorized entry.

National Rollout

New York is not the only region seeing this shift. Similar deployments have been confirmed at Hartsfield-Jackson Atlanta, Chicago O'Hare, and Houston's Bush Intercontinental.

The administration, led by border czar Tom Homan, stated the goal is to "maintain order and ensure the American public can continue to travel safely despite the current funding challenges."

Mixed Reactions

The move has sparked a divide among travelers and lawmakers. Some passengers expressed relief at the prospect of shorter lines, while critics and labor unions have raised concerns regarding the use of "non-TSA personnel" in sensitive security environments. Additionally, the President has directed that these agents remain highly visible and not wear face masks while on duty.

Traveler Advisory: If you are flying out of the New York area this week, authorities recommend arriving at the airport at least three hours before domestic flights to account for fluctuating wait times.

US bill introduced to waive Trump's $100K H-1B fee for doctors, nurses

A bipartisan bill was introduced in the US House of Representatives on Tuesday that seeks to waive the $100,000 fee for H-1B visas for foreign healthcare professionals like doctors and nurses seeking to work in the US, reported the US-based daily The New York Times.

The $100,000 H-1B fee had been imposed by the Trump Administration through a Presidential Proclamation in September 2025. The proclamation has since been challenged in several lawsuits filed by nursing unions, Democratic states and the US Chamber of Commerce, arguing that the proclamation was illegal, and risks reducing the quality of services offered by US schools and hospitals.

According to The New York Times, the bill, labelled "H-1Bs for Physicians and the Healthcare Workforce Act", was introduced by four House members, including Republicans Mike Lawler and Maria Elvira Salazar, as well as Democrats Sanford D Bishop Jr and Yvette Clarke, and seeks to staunch a growing shortage of trained doctors and nurses within the US by exempting foreign health workers from the exorbitant H-1B visa fee.

The US is already projected to face a shortage of up to 86,000 physicians by 2036, according to the American Medical Association. The H-1B fee is also expected to impact the US' pool of trained nurses, with about 500,000 nurses working in the country in 2022 being immigrants, out of a total of 3 million registered nurses, reported The New York Times. In recent years, the H-1B programme has been used to hire doctors and nurses for healthcare units grappling with shortages, especially hospitals in the US' vast rural communities which are unable to attract or afford enough American personnel.

"This talent is otherwise not available to come to rural parts of the country," said Brian Thomas, CEO of Jefferson Regional Medical Centre to local news outlet, Arkansas Business.

WHY ARE US HOSPITALS DEPENDENT ON THE H-1B VISA PROGRAMME?

The H-1B programme is a temporary work visa programme which seeks to attract highly skilled professionals in sectors like technology, medicine, education, among others, to come and work in the US. The programme is commonly used by foreign workers as a viable pathway to work in the US and eventually obtain residency or citizenship.

The programme, however, has come under repeated attacks by the second Trump administration and its crowd of MAGA acolytes who have repeatedly alleged US employers are using H-1B holders to replace similarly qualified American citizens. There have been at least two attempts to end the programme, including one by MAGA figurehead Marjorie Taylor Greene, who had introduced a bill to phase out the H-1B.

Preetnama
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ
Khara Sach
On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM
Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180
Vol 4, Issue 347
Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com
27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

Expensive Fees of Private Schools, Big Claims and Reality

(Advertisements Guarantee Success, But Results Matter—Are Parents Getting Value for Their Money?)

In today's world, education is no longer just a means of acquiring knowledge, but has also become a booming business. From cities to small towns, the number of private schools is constantly increasing, and along with them, so are their promotional strategies. Attractive advertisements for schools are seen in newspapers, billboards, social media, and even at local events. Each school bills itself as "the best," "a future builder," and a "guarantee of success." But the real question is: do these claims match reality, or are they simply a way to exploit the expectations and emotions of parents?

Today's parents are more aware than ever, but they are equally concerned about their children's future. They want their children to attend a good school, receive the best facilities, and progress in life. This thinking often leads them to spend beyond their means. Many families pay their children's fees by cutting back on their own needs, taking out loans, or working extra. They believe that attending an expensive school means a better education and guaranteed success.

Private schools understand this psychology and exploit it to their fullest in their advertising. They prominently showcase their campuses, infrastructure, smart classrooms, air-conditioned facilities, sports activities, and other modern resources. They also make tall claims about success in competitive examinations such as medical, engineering, law, and defense services. Advertisements often present the achievements of a select few students as if they reflect the school's overall performance.

But when we examine these claims more closely, a different picture emerges. The reality is that the success rate in competitive exams is very low. Whether it's medical entrance exams, prestigious engineering exams, or exams related to law and defense services—the number of students who succeed is often limited. Sometimes, only a handful of students manage to pass these exams in an entire year. Therefore, it's natural to question whether the claims made by the school are true.

It's also important to note that preparing for these competitive exams isn't possible solely through schooling. Most students seek out separate coaching institutes, where they are specifically prepared for these exams. They invest additional time, effort, and resources. Therefore, if a school takes full credit for these students' success, it could be misleading to parents.

Board exam results are also a key measure of a school's quality. However, even here, it's often seen that very few students achieve 90 percent or higher. The number of students scoring above 95 percent is even lower. If a school claims to be a leading institution in its region, it's expected that its results will be at a similar level. However, this expectation often falls short.

The issue of fees is the most sensitive aspect of this entire topic. Private school fees are constantly rising, and in many cases, they are beyond the financial reach of middle-class families. Beyond fees, there are numerous additional expenses—such as transportation, uniforms, books, annual fees, activity fees, etc. Overall, the cost of a child's education becomes quite substantial.

It's important to understand that schools require funding to operate. Good teachers, modern facilities, security, and co-curricular activities all have an expense. But problems arise when there's a mismatch between fees and the quality of education. If a school charges high fees, it's not unreasonable to expect it to provide the same level of quality.

Recognizing this problem, the government has enacted rules and regulations to regulate fees in many states. Fee regulation committees have been established to prevent arbitrary fee hikes by schools. However, in practice, these regulations appear to have limited impact. Parents are often unaware of their rights and are hesitant to speak out.

In this situation, the role of parents becomes extremely important. Instead of making decisions based solely on advertisements, they should seriously analyze the school's actual performance, the quality of the teachers, and past results. If possible, they should talk to other parents and learn about their experiences. It is essential to understand the difference between the school's claims and reality.

Additionally, if parents feel that the school is not being transparent or making false claims, they should speak out collectively. Uniting forces and demanding answers from the school management, and filing a complaint with the relevant education authorities or board, if necessary, can be an effective step. This can not only resolve the problem but also prevent similar situations in the future.

It's also important that we don't limit the definition of success solely to marks and competitive exams. Every child is unique, with varying interests and abilities. The goal of education should not be merely passing a single exam, but rather ensuring the child's overall development. A good school is one that helps children become self-reliant, confident, and responsible citizens.

In today's times, it's crucial to understand that no school can guarantee success. School merely provides a platform from which a child begins their journey. Their success depends on their hard work, the guidance they receive, and the environment they are exposed to.

Ultimately, education should be viewed as a service, not just a business. Schools have a responsibility to maintain transparency, be accountable to their claims, and maintain parental trust. Parents also have a responsibility to be informed, make informed decisions, and speak out when necessary.

Only if balance and trust is maintained between these two parties, can we create an education system that can truly brighten the future of children, and not just remain an expensive affair.

(Dr. Satyawan Saurabh, PhD (Political Science), is a poet and social thinker.)

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347 Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com 27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

MahamahopadhyayaDr. BhadreshdasSwami of B.A.P.S Swaminarayan SansthaHonored with the Prestigious Sahitya Akademi Award

In a landmark recognition of Sanskrit scholarship and Hindu philosophy, Mahamahopadhyaya Dr. Bhadreshdas Swami, of the BAPS Swaminarayan Sanstha, has been conferred the prestigious Sahitya Akademi Award for the year 2025 by the Government of India in the field of literature for his work "PrasthanachatushtayeBrahmaghosha." Selected as the finest Sanskrit work in India, this text provides a comprehensive exposition of the Brahma principle based on the primary scriptures of Hinduism-the Upanishads, Bhagavad Gita, and Brahma Sutras-alongside the Vachanamrut delivered by Bhagwan Swaminarayan.

Composed in a poetic style using aphorisms (sutras), scholars view this work as a piece of philosophical poetry. Considering its literary characteristics and philosophical depth, the selection committee of scholars chose it as the best Sanskrit work of 2025.

The text presents the philosophy propounded by Bhagwan Swaminarayan in a literary style. Published in 2018, the author composed this work under the guidance and instructions of the spiritual leader of BAPS Swaminarayan Sanstha, His Holiness Mahant Swami Maharaj.

The announcement has sparked widespread celebration across India's academic and literary circles. Scholars have lauded the Sahitya Akademi's decision, noting that this recognition underscores the continued vitality of Sanskrit as a medium for both intellectual rigor and creative expression.

Swami Bhadreshdasji, a renowned scholar who has previously authored extensive commentaries on the Prasthanatrayi, adds this national honor to a long list of accolades for his contributions to Indian philosophy.

Mahamahopadhyaya Dr. Bhadreshdas Swami is an internationally respected, renowned Sanskrit scholar and thought leader in Indian philosophy. He holds multiple academic distinctions, including an M.A., Ph.D., D.Litt., and an honorary Doctor of Science (D.Sc.) from IIT Kharagpur. Currently serving as the Head of the BAPS Swaminarayan Research Institute, he has dedicated his life to advancing Sanskrit scholarship and Vedic philosophy.

Dr. Bhadreshdas Swami is also the author of Swaminarayana Siddhanta Sudha, published in 2022, a profound Sanskrit treatise that systematically presents the Akshar-Purushottam Darshan, the philosophical doctrine revealed by Bhagwan Swaminarayan. He is also the author of the Swaminarayan Bhashyam, a five-volume Sanskrit commentary on the Prasthanatrayi (Upanishads, Bhagavad Gita, and Brahmasutras), which reaffirms the Akshar-Purushottam Darshan as an independent Vedantic tradition. His contributions have been widely recognized both in India and abroad. Over the years, he has been honored with numerous awards, including the Lifetime Achievement Award from the Indian Council of Philosophical Research (ICPR), the Vedant Martand Sanman from Silpakorn University, Thailand, and the Mahamahopadhyaya title from Kavikulguru Kalidas Sanskrit University. He has also received the Acharya Pravar title from the Uttar Pradesh State Government, and was recognized for Excellence in Philosophy by Babasaheb Bhimrao Ambedkar University, Lucknow. Additional accolades include the Darshankesari Award and the Professor G.M. Memorial Award from the University of Mysore, as well as the Vedant Prakash Award and Abhinav Bhashyakar Award from Shree Somnath Sanskrit University. Notably, the Shri Kashi Vidvat Parishad formally acknowledged him as an acharya in the lineage of classical Sanskrit commentators.

Expressing his gratitude, Dr. Bhadreshdas Swami dedicated the honor to Bhagwan Swaminarayan, whose teachings inspired the Akshar-Purushottam Darshan, and to his gurus-Pramukh Swami Maharaj and Mahant Swami Maharaj-for their guidance and blessings. He emphasized that this recognition reflects the timeless relevance of Sanskrit and the enduring vitality of India's philosophical tradition.

About the Sahitya Akademi Award:

The Sahitya Akademi Award is one of India's most prestigious literary honors. It is presented annually by the Sahitya Akademi, India's National Academy of Letters, to recognize outstanding books of literary merit. The award is given across 24 major Indian languages and honors writers who have made significant contributions to literature in their respective languages.

About BAPS

BAPS is a spiritual, volunteer-driven fellowship dedicated to improving society through individual growth, by fostering values of faith, service, and global harmony. BAPS runs on the dedication and commitment of tens of thousands of full-time and part-time volunteers from diverse professional and social backgrounds who contribute millions of volunteer hours annually. In more than 100 communities in North America and 3,500 communities worldwide, BAPS plays a pivotal role in preserving and nurturing Indian traditions and values of Hindu culture while addressing the spiritual, moral, and social challenges in the world. Under the guidance of His Holiness Mahant Swami Maharaj, BAPS' current spiritual leader, the organization works to promote spiritual equality, advocate for social reform, and empower marginalized voices regardless of their class, race, gender, or religion.

About Mahant Swami Maharaj

His Holiness Mahant Swami Maharaj is the sixth and current spiritual successor of Bhagwan Swaminarayan. He was ordained a swami by Yogiji Maharaj in 1961 and named Sadhu Keshavjivandas. As he was appointed the head (Mahant) of the Mandir in Mumbai, he became known as Mahant Swami. His devout, humble, and service-focused life earned him the innermost blessings of Yogiji Maharaj and Pramukh Swami Maharaj. Mahant Swami Maharaj travels throughout the world inspiring people through his insightful spiritual discourses and disciplined conduct. His virtuous lifestyle and profound devotion to Bhagwan Swaminarayan and gurus are ideals toward which devotees strive. Mahant Swami Maharaj became the guru and President of BAPS upon Pramukh Swami Maharaj's passing in 2016.

In times of global conflict, turn to faith not fear

People all over the world are getting quite disturbed. Lives are being lost, precious resources are being squandered and supply lines are getting disrupted. There is chaos and lots of speculation is going on about the future. There is fear about personal safety and well-being. Let me first clarify that whatever is happening is destined. How else did famous soothsayers like Nostradamus and Baba Vanga foresee events centuries later? Why? Because what we do today results in fruit later. Nothing happens by chance. There is group destiny; people of a country contribute to a future happening. Let me restrict this article to how these wars are affecting us and what we can do about it. There are two classes of people. One is the common man — a non-devotee. The other is a devotee of God. Let me take up the common man first. Throughout his life, he will continue to get what he deserves, that is: "What you sow is what you reap." All rewards and punishments are destined. Others can only be mediums for helping or harming, as ordained. No one can harm unless some suffering is due. Therefore, the thought that anything can happen at any time must be dismissed. The other class of devotees is well placed. God is involved in their lives. Only God has the power to change or give relief from what is destined. He becomes 'karta' (doer) in the lives of devotees. To understand this phenomenon, we must know how something gets done or happens. Lord Krishna has explained in the Bhagavad-Gita: "The place of action and the doer and many different kinds of instruments and many different efforts and the fifth in this connection is providence only." (18.14) The place of action or circumstances is where and how we are presently placed. The second is karta in our life, whether God or material nature (the Divine Authority), which works under the superintendence of God (9.10). They only reward or punish as destined. We, souls, make this choice; devotees choose or qualify for God being the doer in their lives. The third is the different instruments possessed by us, like our abilities. The fourth is the different efforts made by us. And the last is what is destined. Left with only two out of five choices, we should make our best efforts in any circumstances and take shelter of God in right earnest. Then God will begin to guide and help; no one is excluded. Wars will go on, as they always do, this world being duhkhalaya (place of misery) (8.15). But we will be under the protection of the Almighty.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

Town Clerk Ragini Srivastava Hosts Full House for Data-Driven Mental Health and Faith Seminar in Mineola

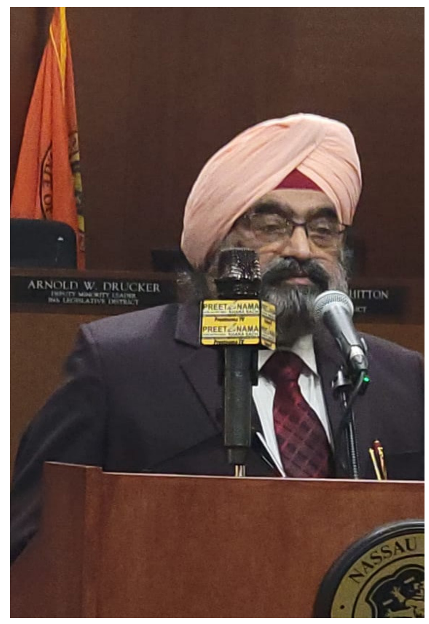

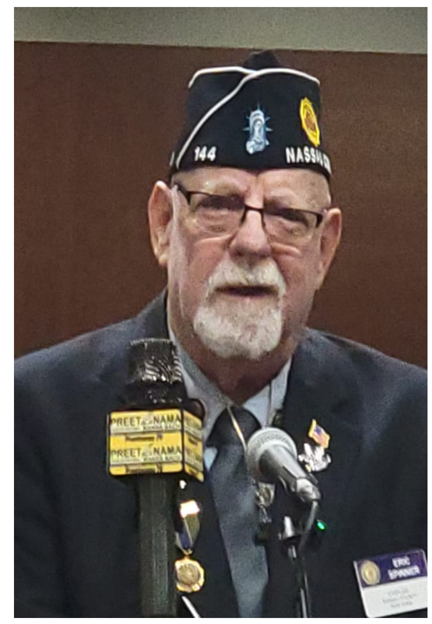

MINEOLA, NY — On Tuesday, March 10th, the Theodore Roosevelt Legislative & Executive Building was filled to capacity as Town Clerk Ragini Srivastava hosted a landmark seminar addressing one of the most pertinent topics of our times: the growing crisis of mental health and social isolation.

The event drew an overwhelming response, bringing together a standing-room-only crowd of local residents, civic figures, doctors and community leaders. The shared mission of the evening was clear: to raise vital awareness and actively connect faith and community as a means to alleviate the silent epidemic of isolation.

The evening's keynote address was delivered by Chief Guest Dr. Ishaan Shivanand, a globally recognized visionary in mental resilience and the founder of the Yoga of Immortals. Dr. Shivanand delivered a dynamic and inspiring message, challenging the audience to shift their focus away from dwelling on problems and instead direct their energy toward collaborative solutions. He emphasized the profound impact of reaching out to neighbors not just to share our

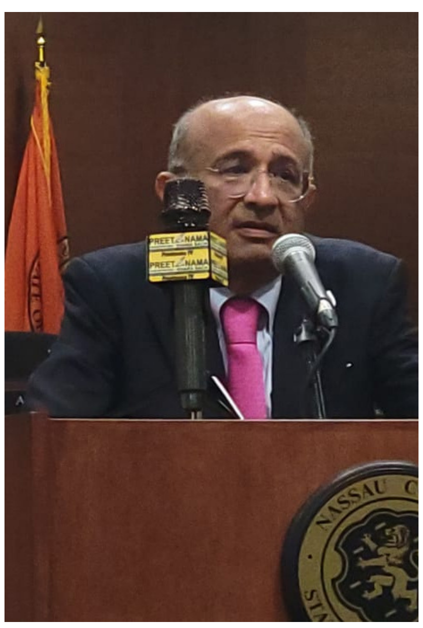

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

Town Clerk Ragini Srivastava Hosts Full House for Data-Driven Mental Health and Faith Seminar in Mineola

struggles, but to actively build resilience through solutions and healing together. Grounded in science, the seminar featured highly data-driven information and insights from a distinguished panel of faith leaders and medical doctors. These highly regarded individuals spoke passionately on the necessity of faith and community for overall well-being and the importance of active participation in community and faith-based organizations which dramatically improves mental health outcomes, lowers the risks of substance abuse, and serves as a powerful antidote to modern alienation.

The gathering also showcased a powerful, unified front, with leaders of different faiths attending and taking the stage to speak alongside the medical experts. These diverse spiritual leaders shared insights from their respective traditions, collectively underscoring that while the mental health crisis affects people of all backgrounds, the most effective solution lies in coming together to foster a deep sense of belonging.

For Town Clerk Srivastava, the massive community turnout reaffirmed her ongoing commitment to fostering a truly "neighborly government"—one that steps up to address the holistic well-being of its residents.

"We are incredibly grateful for the overwhelming support this event received," said Town Clerk Ragini Srivastava. "A heartfelt thank you goes out to our Chief Guest Dr. Ishaan Shivanand, our esteemed faith leaders, our medical presenters, and every community leader who contributed their time and wisdom. When we connect our faith and our civic communities, we bring true healing to our neighborhoods. True community well-being starts when we break down the walls of isolation and create spaces where every resident feels valued, heard, and supported." The successful seminar concluded with dinner, providing an immediate action environment for attendees to put the evening's lessons into practice by connecting, sharing ideas, and strengthening the vital community bonds that support each other.

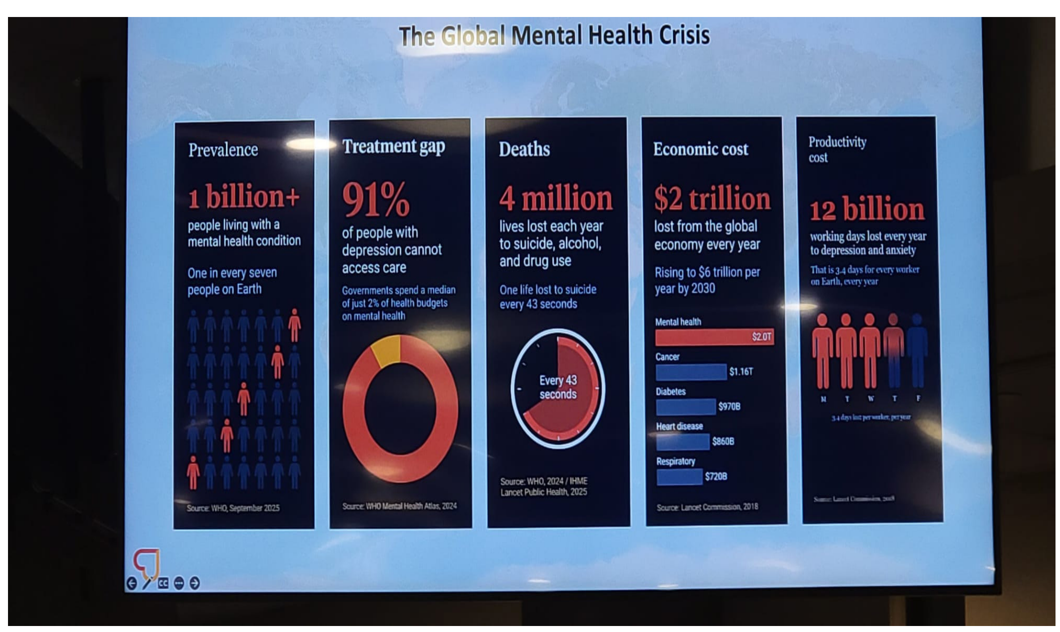

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347+ | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

ਜਾਣੋ ਓਬਸੈਸਿਵ ਕੰਪਲਸਿਵ ਡਿਸਆਰਡਰ ਕੀ ਹੈ ?

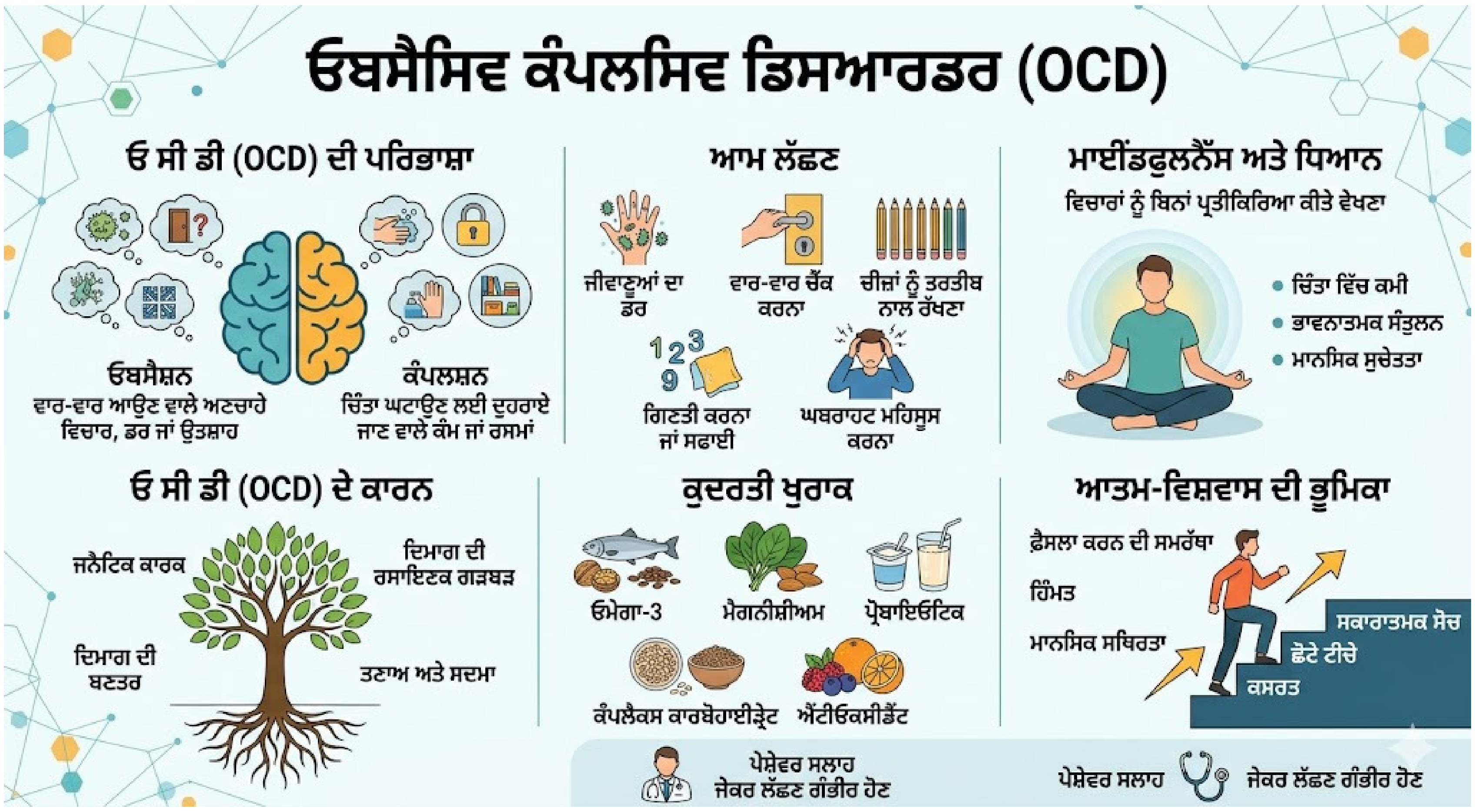

ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮੁੱਚੇ ਸੁਖ-ਸਾਧਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਓਬਸੈਸਿਵ ਕੰਪਲਸਿਵ ਡਿਸਆਰਡਰ (®34) ਇੱਕ ਆਮ ਪਰ ਅਕਸਰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ ਹੈ। ਕਈ ਲੋਕ ਓ ਸੀ ਡੀ(OCD) ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁਤ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਆਦਤ ਲਈ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਹਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।ਓ ਸੀ ਡੀ(OCD) ਵਿੱਚ ਅਣਚਾਹੇ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਉਹਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਜੀਵਨ ਜੀਊਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਓ ਸੀ ਡੀ(OCD) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

ਓਬਸੈਸਿਵ ਕੰਪਲਸਿਵ ਡਿਸਆਰਡਰ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

ਓਬਸੈਸ਼ਨ (Obsessions) - ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਣਚਾਹੇ ਵਿਚਾਰ, ਡਰ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਜੋ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੰਪਲਸ਼ਨ (Compulsions) - ਉਹ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਰਸਮਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੰਦਗੀ ਜਾਂ ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਡਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਓਬਸੈਸ਼ਨ) ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਧੋ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਕੰਪਲਸ਼ਨ) ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਡਰ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਵਿਉਹਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕੰਮ, ਪੜ੍ਹਾਈ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਮ ਲੱਛਣ

ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਲੱਛਣ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ:

ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਜਾਂ ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਬੇਹੱਦ ਡਰ। ਤਾਲਿਆਂ, ਬੱਤੀਆਂ ਜਾਂ ਘਰੇਲੂ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੈੱਕ ਕਰਨਾ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਤੀਬ ਜਾਂ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ। ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਖ਼ਤਰੇ ਬਾਰੇ ਅਣਚਾਹੇ ਵਿਚਾਰ, ਗਿਣਤੀ ਕਰਨਾ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਜਾਉਣਾ ਜਾਂ ਸਫ਼ਾਈ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਰਨਾ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੁਟੀਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਘਬਰਾਹਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ।

ਅਕਸਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਵਿਉਹਾਰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਦੇ ਕਾਰਨ

ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD)ਦਾ ਸਹੀ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜੈਵਿਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ-ਜੁਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਨੈਟਿਕ ਕਾਰਕ

ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਰੋਗ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨੈਟਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਰਸਾਇਣਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ

ਨਿਊਰੋਟ ?ਰਾਂਸਮੀਟਰਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਸੇਰੋਟੋਨਿਨ, ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ

ਕੁਝ ਦਿਮਾਗੀ ਹਿੱਸੇ, ਜੋ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD)ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਸਦਮਾ

ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਤਣਾਅ, ਸਦਮੇ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਝਟਕੇ ਇਸ ਰੋਗ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਭਾਅ

ਜੋ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਪਰਫੈਕਸ਼ਨਿਸਟ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਜਾਂ ਬੇਹੱਦ ਸਾਵਧਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੁਦਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਜੋ ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਖੁਰਾਕ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਨੂੰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਪਰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਆਹਾਰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਓਮੇਗਾ-3 ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ ਵਾਲੇ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ

ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ। ਉਦਾਹਰਨ: ਅਲਸੀ ਦੇ ਬੀਜ, ਅਖਰੋਟ, ਚੀਆ ਬੀਜ, ਚਰਬੀ ਵਾਲੀ ਮੱਛੀ।

ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਵਾਲੇ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ

ਨਰਵਸ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ: ਪਾਲਕ, ਕੱਦੂ ਦੇ ਬੀਜ, ਬਦਾਮ, ਪੂਰੇ ਅਨਾਜ।

ਪ੍ਰੋਬਾਇਓਟਿਕ ਖਾਦ ਪਦਾਰਥ

ਸਿਹਤਮੰਦ ਅੰਤੜੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ: ਦਹੀਂ, ਫਰਮੈਂਟ ਕੀਤੇ ਖਾਣੇ, ਲੱਸੀ।

ਕੰਪਲੈਕਸ ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ ਰੇਟ

ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੇਰੋਟੋਨਿਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ: ਓਟਸ, ਬ੍ਰਾਊਨ ਚਾਵਲ, ਮੋਟਾ ਅਨਾਜ।

ਐਂਟੀਓਕਸੀਡੈਂਟ ਵਾਲੇ ਫਲ

ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਡੇਟਿਵ ਸਟ ?ਰੈੱਸ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਨ: ਬੇਰੀਜ਼, ਸੰਤਰੇ, ਅਨਾਰ।

ਕੈਫ਼ੀਨ, ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੀਨੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਡ ਖਾਣੇ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਘਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਮਾਈਂਡਫੁਲਨੈੱਸ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ?

ਹਾਂ, ਮਾਈਂਡਫੁਲਨੈੱਸ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮਾਈਂਡਫੁਲਨੈੱਸ ਧਿਆਨ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕੀਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਦੇਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਈਂਡਫੁਲਨੈੱਸ ਦੇ ਲਾਭ

ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ, ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ, ਅਣਚਾਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ

ਮਾਨਸਿਕ ਸੁਚੇਤਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਨਸਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ, ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣਾ ਹੀ ਪਵੇ।

ਨਿਯਮਿਤ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਗਹਿਰੇ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ, ਬਾਡੀ-ਸਕੈਨ ਧਿਆਨ, ਮਾਈਂਡਫੁਲ ਟਹਿਲਣਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਵੇਖਣਾ।

ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD)ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ OCD ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਕਸਰ ਸੰਦੇਹ, ਦੋਸ਼ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਣਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਦੇਹ ਹੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਵਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਭਰੋਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਹਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਕਦਮ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ:

ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਯੋਗ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ, ਨਿਯਮਿਤ ਕਸਰਤ, ਤਣਾਅ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮਾਹਿਰ ਸਲਾਹ ਲੈਣਾ।

ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੱਧਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਚੱਕਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਓਬਸੈਸਿਵ ਕੰਪਲਸਿਵ ਡਿਸਆਰਡਰ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਪਰ ਸਹੀ ਸਮਝ, ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਖੁਰਾਕ, ਮਾਈਂਡਫੁਲਨੈੱਸ ਅਭਿਆਸ, ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਓ ਸੀ ਡੀ (OCD) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਛਣ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਠੀਕ ਇਲਾਜ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਮਾਨਸਿਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਸਹੀ ਮਿਲਾਪ ਨਾਲ ਓ ਸੀ ਡੀ (®34) ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਲੋਕ ਵੀ ਉਤਪਾਦਕ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜੀਵਨ ਜੀ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਪਿਰਥਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬ।

ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ : ਨਿੰਬੂ ਵਾਲਾ ਘਰ

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰੇ ਗਲੀ-ਮਹੱਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਘਰ 'ਨਿੰਬੂ ਵਾਲੇ ਘਰ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਗੱਲ ਵੀ ਸਹੀ ਸੀ, ਘਰ ਦੀ ਮਾਲਕਣ ਨੇ ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਪਾਲ ਪੋਸ ਕੇ ਪੌਦੇ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਇਹਨੂੰ ਫਲ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਮਹੱਲੇ ਨੂੰ ਪਾਈਆ-ਪਾਈਆ ਨਿੰਬੂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਪੌਦਾ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਚਾਰਦੀਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਫੈਲ ਗਈਆਂ। ਹੁਣ ਹਰ ਕੋਈ ਆਉਂਦਾ-ਜਾਂਦਾ ਪੌਦੇ ਤੋਂ ਨਿੰਬੂ ਤੋੜਦਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਪੈਂਦਾ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਨਾਇਆ। ਪੌਦੇ ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨੇ ਨਿੰਬੂ ਲੱਗਦੇ ਤੇ ਲੱਗਦੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ। ਮਿਲਣ-ਗਿਲਣ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿੰਬੂ ਦੀਆਂ ਬਾਹਰ ਲਮਕਦੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਤੋਂ ਘਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਵੇਂ ਬੱਚੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਥਾਈ ਨਿਵਾਸ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲ ਤਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਪਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਪਿੱਛੋਂ ਲੰਮਾ-ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ। ਏਥੋਂ ਵਾਲੇ ਘਰ ਦੀ ਚਾਬੀ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਬਿਲ ਸੰਭਾਲੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਗਲੀ-ਮਹੱਲੇ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰਲੀ ਕੰਧ ਟੱਪ ਕੇ ਨਿੰਬੂ ਤੋੜਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਚਾਬੀ ਵਾਲਾ ਗੁਆਂਢੀ ਰੋਕਦਾ ਤਾਂ ਸੁਣਨਾ ਪੈਂਦਾ, ÷ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜਾ ਘਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋ ?÷ ਐਤਕੀ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਏਥੇ ਆਏ ਤਾਂ ਪੌਦੇ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਵੇਖ ਕੇ ਡਾਢੇ ਚਿੰਤਿਤ ਹੋਏ। ਮਨ ਤੇ ਪੱਥਰ ਰੱਖ ਕੇ ਦੰਪਤੀ ਨੇ ਪੌਦਾ ਹੀ ਪੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਚਾਰ-ਦੀਵਾਰੀ ਉੱਚੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਉੱਤੇ ਗਰਿੱਲ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਮਹੱਲੇ ਵਾਲੇ ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਗਿਆ ਪਰ ਪੌਦਾ ਪੁੱਟਣ ਵੇਲੇ ਜੋ ਦਰਦ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸਹਾਰਿਆ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੈਂ ਦੰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਾਲਕਣ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ÷ਜਦੋਂ ਪੌਦਾ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਰੋਈ। ਏਨਾ ਦਰਦ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਓਦੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ...।

ਪੂਰੇ ਮਹੱਲੇ ਨੂੰ ਪਾਈਆ-ਪਾਈਆ ਨਿੰਬੂ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵੰਡੇ ਗਏ।

ਪੌਦਾ ਪੁੱਟਣ ਵੇਲੇ ਜੋ ਦਰਦ ਪਤਨੀ ਨੇ ਸਹਾਰਿਆ, ਉਹ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
(9417692015)

ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਸ਼ੋਰ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਲੋੜ

ਨਿਊਯਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਲੇਖਕ: ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਿੰਗ
ਮੋਬਾਇਲ: 75086-98066

ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਅਕਸਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਵੇ ? ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਧੀਆ ਹਨ ? ਅਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਵਕਤ ਦੌਰਾਨ ਵਧੀਆ ਕਿਤਾਬ ਕਿਵੇਂ ਪਹਿਚਾਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਾਠਕ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੱਜ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਜੀ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣਾਂ ਬਹੁਤ ਹਨ, ਪਰ ਸਮਝ ਘੱਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਧੁੰਦਲੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਪਰ ਕੀ ਸੱਚਮੁੱਚ "ਵਧੀਆ ਕਿਤਾਬ" ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਹੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਰ ਕਿਤਾਬ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰੀਏ ? ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਤਾਬ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਵੇਲੇ "ਵਧੀਆ" ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਾਠਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਵਾਲ ਜਗਾਏ, ਉਸਨੂੰ ਸੋਚਣ 'ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ।

ਇਸ ਲਈ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਪਦੰਡ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਰੇਟਿੰਗ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪਾਠਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜਿਗਿਆਸਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਧਾਰਣ ਨਾਵਲਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਹ ਦਰਸ਼ਨਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਲਿਖਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸਧਾਰਣ ਤੋਂ ਡੂੰਘਾਈ ਵੱਲ ਖੁਦ ਹੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਸਮਝਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਆਦਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਈ-ਬੁੱਕਸ ਜਾਂ ਆਡੀਓ ਬੁੱਕਸ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਖੜਕਾਹਟ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਠਹਿਰਾਓ ਅੱਜ ਵੀ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ। ਮਾਧਿਅਮ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਮਕਸਦ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਸਮਾਂ ਘੱਟ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਸਰਲ ਤਰੀਕੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਲੇਖਕ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੂਚੀ (ਤਤਕਰਾ), ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਪੰਨੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਇ ਜਾਂ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇਕ ਝਲਕ ਦੇਖਣਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਲਿਖਤ ਸਾਡੇ ਮਨ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਨੂੰ "ਸਿਰਫ਼ ਚੁਣੀ ਹੋਈਆਂ ਵਧੀਆ ਕਿਤਾਬਾਂ" ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਆਮ ਜਿਹੀ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਰਲਤਾ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਤਿੰਨ-ਕਦਮੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

1 ਆਪਣੀ ਰੁਚੀ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਸਮਝੋ: (ਕੀ ਸਿੱਖਣਾ ਹੈ)।

2 ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਝਲਕ ਦੇਖੋ: (ਸਿਰਲੇਖ, ਤਤਕਰਾ, ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ)।

3 ਸੰਵਾਦ ਪਹਿਚਾਣੋ: 04 ਜਾਂ 05 ਪੰਨੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਲਿਖਤ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੇ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਉਹੀ ਚੀਜ਼ ਵਧੀਆ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਵਸਥਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਕਿਤਾਬ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜੀਵਨ-ਬਦਲਣ ਵਾਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਲਈ ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਕਰਕੇ "ਵਧੀਆ ਕਿਤਾਬ" ਇੱਕ ਅਸਥਿਰ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਅਨੁਭਵ ਹੈ ਜੋ ਪਾਠਕ ਦੇ ਮਨ ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਵਾਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਾਠਕ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਿਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਲੇਖਕ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਅਤੇ ਪਾਠਕ ਦੀ ਜਿਗਿਆਸਾ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਹੀ ਗਿਆਨ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਗਿਆਨਕ ਕੋਣ ਤੋਂ "ਕੌਗਨਿਟਿਵ ਸਾਇੰਸ" ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸਰਗਰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ, ਯਾਦਸ਼ਕਤੀ, ਕਲਪਨਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਵਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਛੂਹਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਨਿਊਰਲ ਪੈਟਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀਏ, ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 20%-30% ਲੋਕ ਹੀ ਨਿਯਮਿਤ ਪਾਠਕ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰ ਹੋਰ ਘੱਟ ਕੇ ਲਗਭਗ 5%-10% ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ 10%-15% ਦੇ ਆਸਪਾਸ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤੋਂ 'ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ' ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਉਹ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟਕਸਾਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਨਲੈਂਡ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਧਾਰਭੂਤ ਆਦਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਦੀ ਉੱਚ ਦਰ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਨੂੰ 'ਕਿਹੜੀ ਕਿਤਾਬ ਵਧੀਆ ਹੈ' ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ 'ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਕਿਵੇਂ ਬਣੀਏ' ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਨ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਆਦਤ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਦੂਜੀ ਕਿਤਾਬ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਦਾਂ ਸਫ਼ਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਲੜੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਪਾਠਕ ਤੋਂ ਸੋਚਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਿਚਾਰਕ, ਚਿੰਤਕ, ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਸਵਾਲ ਜਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਹੈ।÷

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪੀ ਐਸ ਟੈਟ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਜਾਇਜ ?

ਨਿਊਯਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਗੁਰਿੰਦਰ ਕਲੇਰ (ਅਧਿਆਪਕ)
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9914538888

ਇਸ ਲੇਖ ਨੂੰ ਮੈ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਸੂਰੂ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾ। ਮੇਰੀ ਬਤੌਰ ਡਰਾਇੰਗ ਅਧਿਆਪਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੰਨ 2001 ਵਿੱਚ ਰੈਗੂਲਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਤੋਂ 77% ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮੇ ਤੋਂ 62% ਨੰਬਰ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਨੌਕਰੀ ਸਮੇਂ ਹੈਂਡੀਕੈਪਡ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਤੇ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਨੰਬਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚਿਆ ਦੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਅੱਜ ਨੌਕਰੀ 24 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਤੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਇਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਟੈਟ ਦਾ ਪੇਪਰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੰਨਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੌ ਵੱਧ ਅਜੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੌ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਰਿਟਾਇਰਡ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਸਭ ਲਈ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਵੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਦੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਇਸ ਤਰਾ ਦੀ ਸਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਇਸ ਟੈਸਟ ਦੇਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਉ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਨੌਕਰੀ ਚਲੀ ਜਾਣ ਦਾ ਡਰ ਦਿਮਾਗੀ ਬੋਝ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲਗਭਗ 40-50 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੌਕਰੀ,ਪਰਿਵਾਰ-ਸਮਾਜ, ਬਜੁਰਗ ਮਾਪਿਆ, ਬੇਰੁਜਗਾਰ ਬੱਚਿਆ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਆਹਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਆਦਿ। ਇਹਨਾਂ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀਆ ਨੂੰ ਨਭਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨੌਕਰੀ ਹੀ ਨਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਪੈਸਾ ਕਿੱਥੋਂ ਆਵੇਗਾ ? ਕਿਉਕਿ ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨਵਾ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣਾ ਤੇ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਟੈਸਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੋਲ ਨਭਾਉਣ

ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਂ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਰੋਸ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਥੋਪ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸਕੂਲ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪੜੇਗਾ ਨਹੀ। ਪਰੰਤੂ ਇਸ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕੈਟਾਗਰੀ ਲਈ 60% ਅਤੇ ਕੋਟੇ (ਰਿਜਰਵੇਸ਼ਨ)ਵਿੱਚ 55% ਨੰਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ

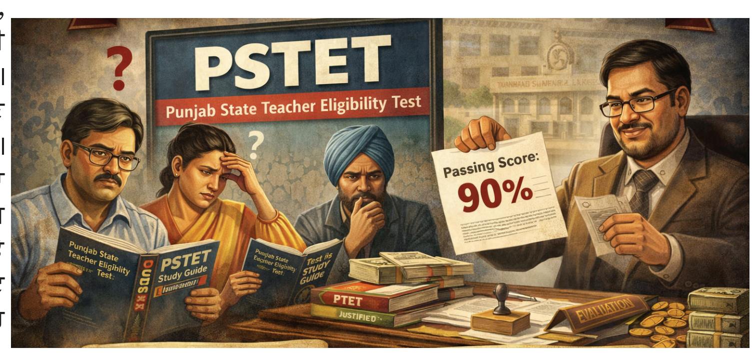

ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਪੜਣ ਦੀ ਹੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਦਿਅਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨੀ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 9-10 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾ ਲੱਗ ਜਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ। ਉਮਰ ਦੇ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ ਯਾਦਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਕਮਜੋਰ ਹੋ ਜਾਦੀ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆ ਮੁਸਕਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 10 ਨੰਬਰ ਦੀ ਗਰੇਸ

ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ, ਮਾਸਟਰ (ਐਮ.ਏ) ਲੇਵਲ ਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗਲਤ ਨਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰੰਤੂ ਪੁਰਾਣੇ ਆਰਟ ਐਡ ਕਰਾਫਟ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕ +ਦੋ ਸਾਲ ਡਿਪਲੋਮਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਟੀ.ਆਈ ਦੀ ਬਾਰ ?ਵੀ ਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਸੀ। ਗਰੇਸ ਨੰਬਰ ਮਿਲਣੇ ਜਰੂਰੀ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋ ਇਸ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸਪੋਰਟਸ ਕੋਟੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਟੈਸਟ ਭਰਨ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਕੈਟਾਗਰੀ ਗਲਤ ਭਰ ਲਈ ਸੀ। ਫਾਈਨਲ ਐਨਸਰ ਕੀਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸੋਧ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਜਰੂਰਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦਾ ਮੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਦਾ ਹੈ ਤਾ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਸ ਪ ?ਤੀਸਤਾ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ (ਅਧਿਆਪਕ)ਦਾ ਕਿਸੇ ਤਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਨਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਮੁੱਢਲੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਕਰੇ।ਜੇਕਰ ਟੈਸਟ ਲੈਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਅਧਿਆਪਕ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵਿਸਵਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹੇ।

ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਕਾ ਬੰਗਲਾ

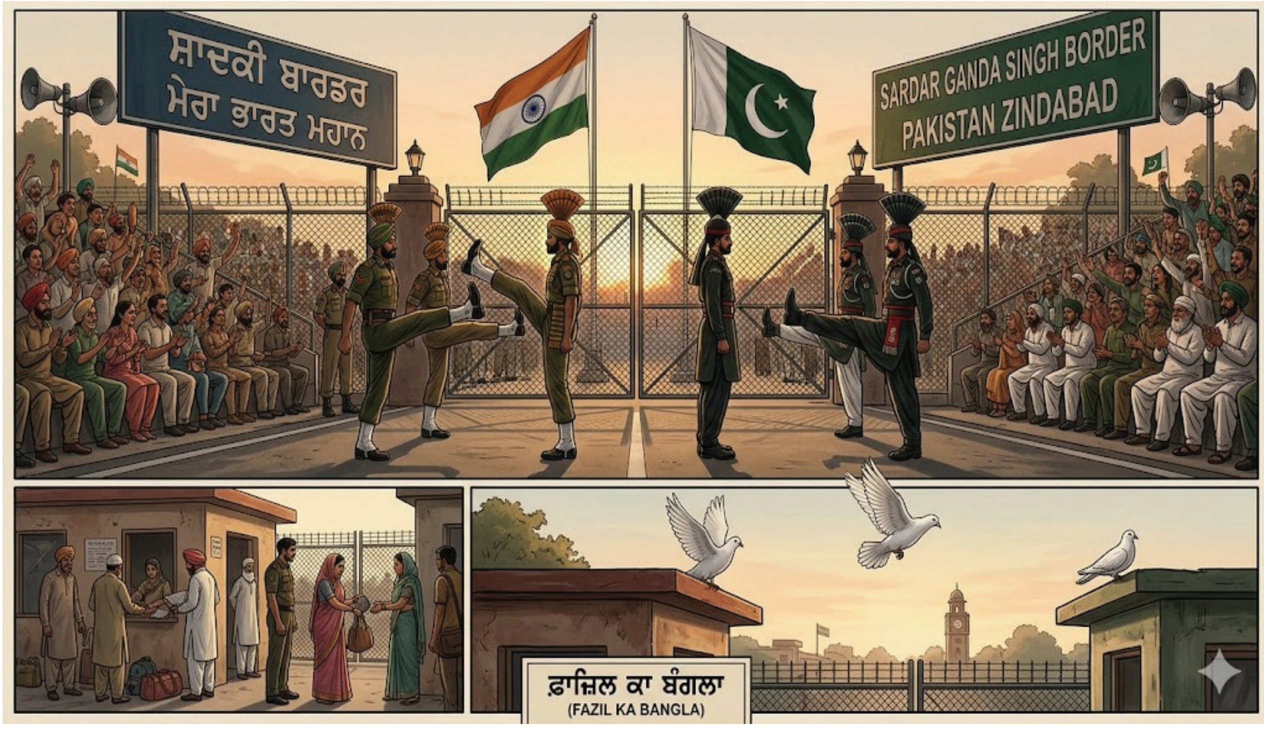

ਸਾਲ 2011 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਬਦਲੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਬਿੰਨਾਗੁੜ੍ਹੀ ਕਸਬੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋ ਗਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ (ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ) ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ 'ਫ਼ੌਜੀ ਪਰੇਡ' ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਹੀ ਬਾਰਡਰ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਫ਼ੌਜੀ ਪਰੇਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਵਾਹਗਾ ਬਾਰਡਰ, ਦੂਜਾ ਹੈ ਫ਼ਿਰੋਜਪੁਰ ਦਾ ਹੁਸੈਨੀਵਾਲਾ ਬਾਰਡਰ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਹੈ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਦਾ ਸਾਦਕੀ ਬਾਰਡਰ। ਆਪਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ (ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ) ਵਿੱਚ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਾਲੇ ਬਾਰਡਰ ਨੂੰ 'ਸਾਦਕੀ ਬਾਰਡਰ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਇਸਨੂੰ ' ਸਰਦਾਰ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰਡਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਰੇਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਖ਼ੈਰ!

ਮੈਨੂੰ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਆਏ ਨੂੰ ਅਜੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੀ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਦਾ ਫ਼ੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਚੱਲ ਸਾਦਕੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੀ ਪਰੇਡ ਦੇਖਣ ਚੱਲੀਏ। ਮੇਰਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਆਟਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਹੀ ਸੈੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਪਰ! ਫੇਰ ਵੀ ਅਣਮਨੇ ਜਿਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਮੈਂ 'ਹਾਂ' ਕਹਿ ਦਿੱਤੀ। ਫੇਰ ਸ਼ਾਮੀਂ ਪੰਜ ਕੁ ਵਜੇ ਅਸੀਂ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ 'ਸਾਦਕੀ ਬਾਰਡਰ' ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਏ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਜਿਵੇਂ- ਜਿਵੇਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਨ ਵੱਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੂਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਉੱਥੇ ਤੱਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਰੇ- ਭਰੇ ਖ਼ੇਤ ਅਤੇ ਰੁੱਖ਼ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਿਹੜੇ ਪਾਸੇ ਹੈ? ਖ਼ੈਰ! ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਢੇ ਕੁ ਪੰਜ ਵਜੇ ਅਸੀਂ 'ਸਾਦਕੀ ਬਾਰਡਰ' ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਖ਼ਸ਼ ਵੀ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਹ ਪਰੇਡ ਕਈ ਵਾਰ ਦੇਖ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਰਡਰ ਦੇ ਉਸ ਪਾਰ ਤਕਰੀਬਨ 15 ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਕਸੂਰ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਧਰ ਆਪਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 14 ਕੁ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਿੱਥ ਤੇ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਨੂੰ "ਫ਼ਾਜ਼ਿਲ- ਕਾ- ਬੰਗਲਾ"ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਵੀ ਪੁਰਾਣਾ ਲੋਕ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ "ਫ਼ਾਜ਼ਿਲ- ਕਾ- ਬੰਗਲਾ"ਹੀ ਆਖਦੇ ਸੁਣੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਘੰਟਾਘਰ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਖ਼ੈਰ!

ਸਾਡੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਗੇਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਕਾਰਾਂ, ਬੱਸਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੋਂ ਅੱਗੇ ਅਸਲ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਅੱਧਾ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੀ ਦੂਰ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਜਗ ?ਹਾ ਤੋਂ ਯਾਤਰੀ ਪੈਦਲ ਹੀ ਬਾਰਡਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਪੈਦਲ ਹੀ ਬਾਰਡਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ। ਰਾਹ ਵਿਚ ਬੀ. ਐੱਸ. ਐੱਫ਼. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ 'ਚੈੱਕ ਪੋਸਟ' ਉੱਪਰ ਸਾਡੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਗਈ। ਪਰੇਡ ਦੇਖਣ ਆਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਔਰਤ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਰਦਾ ਲਾ ਕੇ ਇੱਕ ਟੈਂਟ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ, ਖਾਣ- ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਟੈਂਟ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ ਰੱਖਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਖਿਡੌਣੇ, ਸੀਟੀਆਂ ਅਤੇ ਪੋਸਟਰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਬੀ. ਐੱਸ. ਐੱਫ਼. ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ਚਬੂਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਸਾਡੇ ਐਨ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਕੌਮੀ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਤਿਰੰਗਾ ਝੰਡਾ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਝੂਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੋਟੀ ਸਾਰੀ ਕੰਡਿਆਲੀ ਤਾਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਰੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਕੁਝ ਟਾਈਮ ਬਾਕੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ (ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ) ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉੱਚਾ ਲੰਮਾ ਕਦ, ਕਾਲੀਆਂ ਸਲਵਾਰ- ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਪਾ ਕੇ ਖੜੇ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਬੜੇ ਸੋਹਣੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਧਰ ਆਪਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਗਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ- ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹਾਸਾ- ਠੱਠਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਵਧੇਰੇ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੰਨਾ ਇਕੱਠ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਔਰਤਾਂ ਵੱਖ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀਆਂ ਨੇ ਕਾਲ਼ੇ ਰੰਗੇ ਦੇ ਬੁਰਕੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਿੱਕੇ ਬੱਚੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਰਦ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰੇਡ ਅਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ 'ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ' ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ! ਉਰਦੂ ਨਾ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਮੇਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਉੱਥੇ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਸ਼ਾਇਦ। ਪਰ! ਸਾਡੀ ਪੋਸਟ ਤੇ 'ਮੇਰਾ ਭਾਰਤ ਮਹਾਨ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋਹਾਂ ਪਾਸੇ ਵੱਡੇ- ਵੱਡੇ ਸਪੀਕਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 'ਮੇਰਾ ਰੰਗ ਦੇ ਬਸੰਤੀ ਚੋਲਾ' ਅਤੇ 'ਜ਼ਰਾ ਯਾਦ ਕਰੋ ਕੁਰਬਾਨੀ' ਗੀਤ ਵੱਜ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ 'ਮੇਲਾ ਵੇਖਣ ਆਈਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਲਾਹੌਰ ਦੀਆਂ' ਗੀਤ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਇੱਕ- ਦੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੁੰਡੇ ਨੱਚ ਵੀ ਰਹੇ ਸਨ। ਖ਼ੈਰ!

ਠੀਕ ਸਾਢੇ ਛੇ ਵਜੇ ਭਾਰਤ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਫ਼ੌਜੀ ਪਰੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜੀ ਵੀ ਤਿਆਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪਰੇਡ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਤਿਰੰਗੇ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਸਲੂਟ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਫ਼ੌਜੀ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੌਮੀ ਝੰਡੇ ਨੂੰ ਸਲੂਟ ਮਾਰਿਆ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਦੋਹਾਂ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਦਾ ਸੁਆਗਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਫ਼ੌਜੀ ਡਰਿੱਲ ਆਰੰਭ ਹੋ ਗਈ। ਸਾਡੇ ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਦਾ ਕੱਦ ਛੇ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਧਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਜੁਆਨ। ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਨੀ ਨੇੜੇ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਸਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਸਾਡੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਜੁਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ। ਇੰਝ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦੀਆਂ ਦਾ ਵੈਰ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਡਰਿੱਲ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰੀਏ ਅਤੇ 'ਬੋਲੇ ਸੋ ਨਿਹਾਲ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ' ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ ਬੁਲਾਈਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਡਰਿੱਲ ਤੇ 'ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ' ਅਤੇ 'ਨਾਅਰੇ ਤੱਕਬੀਰ ਅੱਲ੍ਹਾ ਹੂ ਅਕਬਰ' ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਉਣ; ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਭੱਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਡਰਿੱਲ ਤਕਰੀਬਨ ਵੀਹ ਕੁ ਮਿੰਟ ਚੱਲਦੀ ਰਹੀ। ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਕਦੇ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਲ ਚਲੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਦੇ ਪਿਛਾਂਹ ਮੁੜ ਆਉਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਧਰ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਦੇ ਸਾਡੇ ਜਵਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਪੱਗਾ ਅਤੇ ਟੋਪੀਆਂ ਠੀਕ ਕਰਨ, ਕਦੇ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢਣ, ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ ਨੂੰ ਤਾਅ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਫ਼ੌਜੀ ਵੀ ਕਦੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟੋਪੀਆਂ ਸਹੀ ਕਰਨ, ਕਦੇ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਕਦੇ ਡੋਲੇ ਦਿਖਾਉਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅੱਧੇ ਕੁ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਝੰਡੇ ਲਾਹ ਲਏ ਗਏ। ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ (ਦੋਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਤੋਂ) ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਐਨ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਖੜੇ ਹੋ ਗਏ। ਲੋਕ ਵੀ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਐਨ ਨੇੜੇ ਆ ਗਏ। ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਅਤੇ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੂਰੀ ਮਹਿਜ਼ 10 ਕੁ ਫੁੱਟ ਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਹੱਥ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਹਿਲਾ ਕੇ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ। ਫ਼ੌਜੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤਾ ਅੱਗੇ ਨਾ ਜਾਓ ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਗੇ ਤਾਰਾਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਇੱਕ- ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ, ਹੱਥ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਪਰ! ਗੱਲਬਾਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ।

ਨਿਊਜ਼ਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਡਾ. ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌਰ
ਸੰਪਰਕ: 90414-98009

ਖ਼ੈਰ! ਸਹਿਜੇ- ਸਹਿਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਜ਼ੂਮ ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਮੁੜਨ ਲੱਗਾ। ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਜਦੇ ਸਪੀਕਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਘੱਟਨ ਲੱਗੀ। ਸਾਡੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਪੈਦਲ ਆਪਣੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਹਿਜੇ- ਸਹਿਜੇ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਭੀੜ ਖਿੱਲਰ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨੱਕੋ- ਨੱਕ ਭਰੇ ਚਬੂਤਰੇ ਝੱਟਪਟ ਖ਼ਾਲੀ ਹੋ ਗਏ।

ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਪਾਸੇ ਮੁੜਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਆਏ ਕਿ ਕੈਸੀ ਦੀਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੰਡ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਸਾ ਵੈਰ ਹੈ, ਵਿਰੋਧ ਹੈ, ਕੈਸਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਹੀ ਵੈਰੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ- ਦੂਜੇ ਦੇ ਲਹੂ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ। ਪਰਲੇ ਪਾਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੀ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਾਂਗ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਹਨ, ਫੇਰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਵੈਰ ਕਿੱਥੇ ਹਨ, ਵਿਰੋਧ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਮੈਂ ਅਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗੁਆਚਾ ਸਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਬੂਤਰ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਾਲੀ ਪੋਸਟ ਦੇ ਐਨ ਉੱਪਰ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਝੱਟਪਟ ਉੱਡਿਆ 'ਤੇ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮੇਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਾਲੀ ਪੋਸਟ ਦੀ ਛੱਤ ਤੇ ਬਹਿ ਗਿਆ। ਚੰਦ ਕੁ ਪਲ ਉੱਥੇ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੁੜ ਫੇਰ ਉੱਡਿਆ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀਆਂ ਫ਼ਿਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਡਾਰੀਆਂ ਮਾਰਦਾ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਪੰਛੀ ਸਾਡੇ ਇਨਸਾਨਪੁਣੇ ਦਾ ਮਖ਼ੌਲ ਉਡਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, 'ਦੇਖੋ ਦੇਖੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਨਸਾਨ ਬਹੁਤ ਸਿਆਣੇ ਬਣਦੇ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਚੰਨ ਤੇ ਅੱਪੜ ਗਏ ਹੋ ਪਰ! ਇੱਧਰ- ਉੱਧਰ (ਇੱਕ- ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ) ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਵੰਡ ਲਈ ਹੈ, ਲੋਕ ਵੰਡ ਲਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕੈਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਪਰ! ਤੁਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ। ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਾਹੀਆ ਲਕੀਰਾਂ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਘੁਟ- ਘੁਟ ਕੇ ਮਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਮਰਜ਼ੀ ਜਾਈਏ। ਦੇਖੋ ਮੇਰੇ ਵੱਲ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵੰਡਣਾ, ਨਾ ਧਰਤੀ, ਨਾ ਪਾਣੀ, ਨਾ ਰੁੱਖ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੰਬਰ। ਸਭ ਕੁਝ ਮੇਰਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ 'ਸਿਆਣਿਆਂ' ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਮੈਂ ਕਦੇ ਉਸ ਕਬੂਤਰ ਵੱਲ ਦੇਖਦਾ ਅਤੇ ਕਦੇ ਬੰਦੂਕਾਂ ਫੜ ਕੇ ਖੜੇ ਉੱਚੇ- ਲੰਮੇ ਫ਼ੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣ ਦੇ ਰਹੇ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ 'ਹਾਕਮੋ, ਤੁਸੀਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਧਰਮਾਂ, ਜਾਤਾਂ, ਗੋਤਾਂ, ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਸਕਦੇ ਹੋ ਪਰ! ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇ ਦਿਖਾਓ, ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰ੍ਹਦੀ ਵਰਖ਼ਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇ ਦਿਖਾਓ, ਉੱਡਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਦਿਖਾਓ, ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਗਦੀਆਂ ਠੰਢੀਆਂ ਪੌਣਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਦਿਖਾਓ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਖ਼ੈਰ! ਇਹ ਸੋਚਦਿਆਂ ਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਆਏ ਅਣਗਿਣਤ ਯਾਦਾਂ ਅਤੇ ਮਣਾਂ- ਮੂੰਹੀਂ ਸਿਆਣਪ। ਖ਼ੈਰ!

ਜਿਉਂਦੇ- ਵੱਸਦੇ ਰਹੇ ਸਾਰੇ।

ਕੁਝ ਯਾਦਗਾਰੀ ਭੁੱਲਾਂ

ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸ਼ਖਸ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਐਸੀਆਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਗਾਰਾਂ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ।ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕੀਤਾ ਅਮਰੀਕੀ ਲੇਖਕ ਵਿੱਲ ਵਿਲਾਈਸ਼ਨ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ,"ਗਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ: ÷ਹਾਸੋਹੀਣੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ।÷ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਗਲਤੀਆ ਨਾਲ ਭਰੀ ਪਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੀ ਕੁਝ ਗਲਤੀਆਂ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਨਿਊਜ਼ਾਰਕ
ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਡਾਕਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਭੱਪਰ ਝਬੇਲਵਾਲੀ।
6284145349

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ

ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਕੇ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇੱਕ ਬਘਿਆੜ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕੱਢੀ ।ਉਸੇ ਵਕਤ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਗੋਲੀ ਆਣ ਵੱਜੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਰ ਗਿਆ। ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪੁੰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਗ੍ਹਾ

ਬੈਲਜੀਅਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੋਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੜਿਆ ਖੜਕਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਗ ਪਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਚੋਰ ਨੇ ਕੰਧ ਟੱਪ ਕੇ ਨਾਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਗ ?ਹਾ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ ਉਸ ਨੇ ਸਹੀ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਚੋਰ ਦੀ ਫੋਟੋ

ਇੱਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਚੋਰ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੜਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕੈਮਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ।ਉਸਨੇ ਉਹ ਕੈਮਰਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੈਮਰਾ ਲਈ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਕੀਮਤੀ ਘੜੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਕੈਮਰੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੋਲ ਪਈ ਮੇਜ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਈਆਂ ਘੜੀਆਂ ਚੱਕ ਕੇ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕੇ। ਘਬਰਾਹਟ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੈਮਰਾ ਉਥੇ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੀ ਇਸੇ ਭੁੱਲ ਕਰਨ ਉਹ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਬਟਨ ਉੱਪਰ ਉਸਦਾ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸੀ।

ਬੈਂਡ ਦਾ ਕਮਾਲ

ਹੁਣ ਦੇਖੋ ਬੈਂਡ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਾ ਕਮਾਲ ।ਬੇਤੁਰਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਬੈਡ ਵਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।ਲੋਕ ਬੈਡ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਸਨ ,।ਅਤੇ ਧੁਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਤੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੈਡ ਮਾਸਟਰ ਹੋਰ ਉਤਸਾਹ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਟਿਕ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਸਟਿਕ ਇੰਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਉੱਪਰ ਉਛਾਲੀ ਕੇ ਉਹ 4000 ਵੋਲਟ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਤਾਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਗਈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਬੱਤੀ ਗੁੱਲ ਹੋ ਗਈ ।ਉਸਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਪਏ ਇੱਕ ਘਾਹ ਫੂਸ ਦੇ ਢੇਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ।

ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ

ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਬਹਿਰੇ ਦੇ ਹੱਥ ਦੀ ਉਂਗਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੱਟੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਾਸ ਕੱਟਣ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ।ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਅਫਸਰ ਮੌਕੇ -ਏ -ਵਾਰਦਾਤ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਭੇਜਿਆ ਆਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਪੁੱਛ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੇ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਤਸੱਲੀ ਨਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਉਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਚਲਾ ਕੇ ਮਾਸ ਕੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੇਖਣੀ ਚਾਹੀ। ਜਦੋਂ ਖੁਦ ਉਸਦੀ ਉਂਗਲ ਖਰਾਬ ਮਸ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਕਾਰਨ ਕੱਟੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਬਹਿਰਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦਾ ਸੀ।

ਇੰਟਰਵਿਊ

ਸਿਕਾਂਗੋ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਜੁੰਮੇ ਕੰਮ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਉਸਦੇ ਕਬਾੜ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਵਿੱਚ ਢਾਲਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੀ ਰੌਚਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਨਵਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਚਾਈ ਚਾਈ ਇੱਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ।ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਫਤਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਉਥੋਂ ਗਾਇਬ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰ ਦੇ ਵੀ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਕੇ ਲੋਹੇ ਵਾਲੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦੇ ਵਕਤ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਗਲਤ ਥਾਂ ਪਾਰਕ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਸੀ

Preetnama

Khara Sach

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

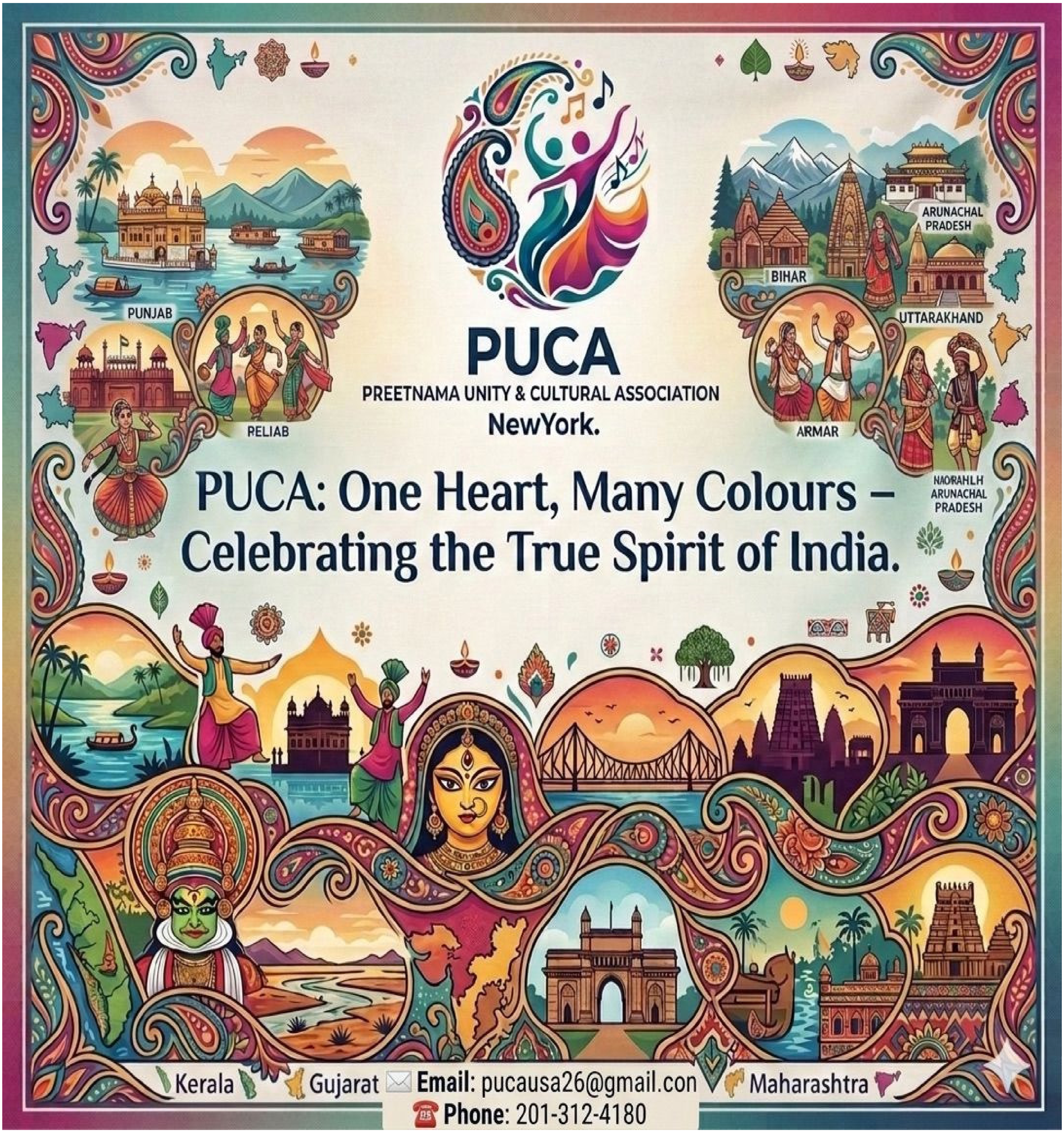

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

ਗੀਤ: ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਰਪਣ ਜਾਂ ਭਟਕਾਅ ਦਾ ਸਾਧਨ ?

ਨਿਊਜ਼ਕਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਜਗਰੂਪ ਕੌਰ
7009529882

ਸੰਗੀਤ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਨੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪਲਾਟੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ : ਸੰਗੀਤ ਸਿਰਫ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕੋਨਫ਼ ?ਊਸ਼ਸ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗੀਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਵ ਆਏ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਜਿੱਥੇ ਆਤਮਿਕਤਾ, ਰਿਵਾਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਥੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਗੀਤ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ, ਫੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਿਖਾਵੇ ਨੂੰ ਵੱਧ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗੀਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਅਧਿਐਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 60% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਉਹ ਗੀਤ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ, ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਗਨ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਲਗਭਗ 20% ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਗੀਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ‘ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਂਦੇ ਹਨ—

11.67% ਵਿੱਚ ਗੁੱਸਾ ਵੱਧਦਾ ਹੈ

9.2% ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਰੁਝਾਨ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਗੀਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਿਰਫ ਸੋਚ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਟਾਈਲ, ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਗੀਤ ਵਿਚ ਫੋਕੀ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੌਕਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

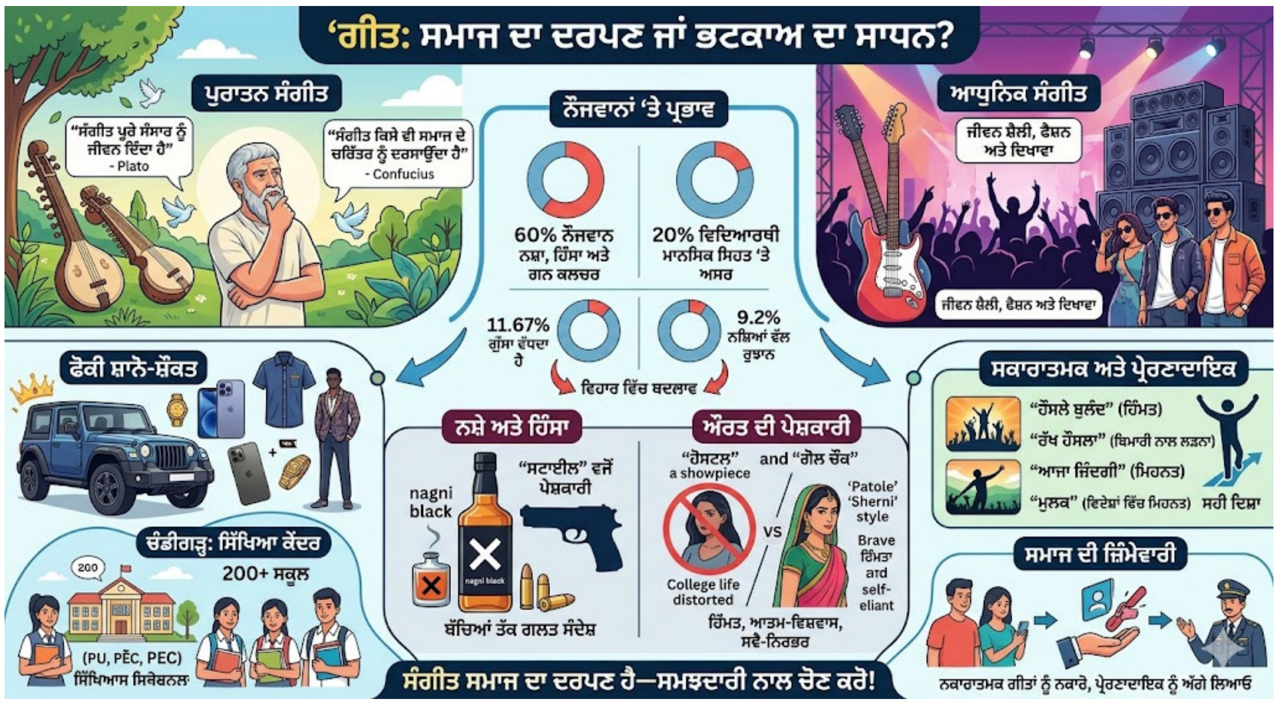

ਕਈ ਆਧੁਨਿਕ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ, ਥਾਰ, ਆਈਫੋਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡਡ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ “ਜੱਟ ਤੇ ਜਵਾਨੀ”ਵਰਗੇ ਗੀਤ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦਿਖਾਵੇ ਅਤੇ ਮੌਜ-ਮਸਤੀ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤ ਰਸਤੇ ਤੱਕ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਕਈ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਆਸ਼ਕੀ ਅਤੇ ਐਸ਼-ਮੌਜ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਜਿੱਥੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਉੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਗਲੈਮਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਗੀਤਾਂ ਵਿਚ ਭਰਭੂਰ ਮਾਤਰਾ ਹੈ।

ਕਈ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ “ਸਟਾਈਲ”ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਨਾਗਣੀ ਬਲੈਕ”ਵਰਗੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਫੀਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਬੱਚਿਆਂ ਤੱਕ ਵੀ ਗਲਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਹਰੇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਾਲੀ ਨਾਗਣੀ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਅਕਰਾਸ਼ਿਤ ਵੀ ਹਨ ।ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਜਾਂ ਕੂਲ ਸਮਝਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਕਈ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਾਫੀ ਭੱਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦਿਖਾਵੇ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ ਹੋਸਟਲ”ਅਤੇ “ਗੋਲ ਚੌਕ”ਵਰਗੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ‘ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗਲਤ ਧਾਰਣਾ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਸ਼ਕੀ ਦੇ ਅੱਡੇ ਸਮਝਿਆ ਹੈ,

ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ “ਪਟੋਲੇ”ਅਤੇ “ਸ਼ੇਰਨੀ”ਵਰਗੇ ਗੀਤ ਔਰਤ ਦੀ ਹਿੰਮਤ, ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਵ ਹੈ ।ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਗੀਤ ਵੀ ਕਾਫੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਾਰੇ ਗੀਤ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਕਈ ਗੀਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ: ਹੌਸਲੇ ਬੁਲੰਦ”- ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

“ਰੱਖ ਹੌਸਲਾ”- ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ

“ਆਜਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ” - ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

“ਤਕਦੀਰ”ਅਤੇ “ਮੰਜ਼ਿਲ”- ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼

“ਮੁਲਕ”- ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹਕੀਕਤ

ਇਹ ਗੀਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਵੱਧਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ, ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਗੀਤਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਗੀਤ ਸਿਰਫ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਮੇਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ ਦਾ ਦਰਪਣ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਸੰਗੀਤ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਹੜਾ ਸੰਗੀਤ ਅਸੀਂ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ, ਉਹੀ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ—ਅਤੇ ਉਹੀ ਸੋਚ ਸਮਾਜ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮੂਰਖ ਦਿਵਸ (ਐਪਰਿਲ ਫੂਲ) ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਐਪਰਿਲ ਫੂਲ ਭਾਵ ਮੂਰਖ਼ ਦਿਵਸ ਜਾਂ ਫੂਲਜ਼ ਡੇ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੈਲੰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਹੱਤਤਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਰੇ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ ।ਜਿਓਫ ?ਰੀ ਸੌਸਰਜ਼ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਲ 1392 ’ਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਕੇਂਟਰਬਰੀ ਟੇਲਸ ’ਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਰਾਜਾ ਰਿਚਰਡ ਦੂਜੇ ਤੇ ਬੋਹੇਮੀਆ ਦੀ ਰਾਣੀ ਐਨੀ ਦੀ ਸਗਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ 32 ਮਾਰਚ 1381 ਨੂੰ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਹੀ ਮੰਨ ਬੈਠੇ ਤੇ ਮੂਰਖ ਬਣ ਗਏ।

ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਜੂਲੀਅਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਗੋਰੀਆਨ ਕੈਲੰਡਰ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜ ਕੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। 1582 ਵਿੱਚ ਪੋਪ ਗ੍ਰੇਗੋਰੀ-ਤੇਰਾਂ ਨੇ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅਖੀਰ ’ਚ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਊ ਇਅਰ ਦੇ ਸੈਲੀਬ੍ਰਿਸ਼ੇਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ’ਚ ਬਦਲਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ? ਤੇ ਇਸ ਕੈਲੰਡਰ ਦੀ ਇਹ ਤਰੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਫ ?ਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜੂਲੀਅਨ ਕੈਲੰਡਰ ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਇਵਜ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਕੈਲੰਡਰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੈਲੰਡਰ ਮੁਤਾਬਿਕ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਫੂਲ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਾਰਨਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿਲਾਰੀਆ ਫੈਸਟੀਵਲ ਇਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ’ਚ ਦੇਵਤਾ ਅਤਿੱਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਿਲਾਰੀਆ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਖ਼ਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਅਜੀਬ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਣਦੇ ਸਨ। ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਸਕ ਲਗਾ ਕੇ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਤਿਉਹਾਰ ’ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਫੂਲ ਡੇਅ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਾਰਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਪੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀ ਪਰਤ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸਾਡੇ ਦੇਸੀਆਂ ਤੇ ਵੀ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ।ਇਸ ਦਿਨ ਹਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣਯੋਗ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ÷ਐਪਰਿਲ ਫੂਲ÷ ਕਹਿ ਕੇ ਹਾਸੇ ਠੱਠੇ ਵਾਲ ?ਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੀਤੀ ਰਿਵਾਜ ਤਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮੂਰਖ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਰਕੀਬਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰੋਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਨਤਕ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨਿਊਜ਼ਕਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ÷ਫੂਲਜ਼ ਡੇ÷ ਖੇਡਦੇ ਹਨ ਉਹ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਹੱਸਣ ਹਸਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਿਲੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ।ਇਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖੁਦ ਮੂਰਖ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਾ ਦਿਨ ਇੱਕ ਹਾਸੇ-ਮਜ਼ਾਕ ਦੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਹੁੰਗਾਰੇ ਦੇ ਦਿਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅੰਦਰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਮਿਲਵਰਤਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।ਅੱਜ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਤਣਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੱਸਣ ਹਸਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਸਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ,ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਉੱਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੂਰਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਲਈ ਤਾਂ÷ਕਿਆ ਗਮ ਔਰ ਕਿਆ ਖੁਸ਼ੀ÷ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੂਰਖ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਪਰ ਉਸ ਲਈ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਿਰਫ ਹੱਸਣ ਤੇ ਹੀ ਟਿਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੂਰਖਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਸਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਮੂਰਖ ਬਣਨ ਵਾਲ ?ਾ ਤੱਤ ਕੱਢਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਾਸਾ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਸੌਗਾਤ ਹੈ । ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਐਪਰਲ ਫੂਲ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲੋਕੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਹ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਮੱਖੀ ਲਾਹ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਦਿਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਆਪਣੇ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ, ਦੋਸਤਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਰਕੀਬਾਂ ਲਾ ਕੇ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾ ਕੇ ਹਾਸੇ-ਠੱਠੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਵਸ ਪਿੱਛੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਲਈ ਸਕੂਨ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਦਿਲੋਂ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸੋਚ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਤੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਾਸੇ ਟਹਿਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਭੁਲੇਖੇ ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ,ਚਕਮਾ ਦੇ ਕੇ ਕੁਝ ਅਚਨਚੇਤੀ ਮੂਰਖ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਕੇ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਮਜ਼ਾਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਨਟਖਟੀ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਦੇ ਮਰਨ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੱਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਕੇ ਬੇਵਕੂਫ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਈਆਂ ਲਈ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ।ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਭੱਦੇ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣਾ ਕੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਫੂਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਿਝੂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਗਲ ? ਪਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਵੀ ਮਜ਼ਾ ਕਿਰਕਿਰਾ ਨਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਅੱਜ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਮਤ ਬਣ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹਾਨੀ ਰਹਿਤ ਮਰਿਆਦਾ ਸਹਿਤ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੰਗਾਂ ਨੇ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਵਾਤਾਵਰਨ !

ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਜੰਗਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਨੇ ਤੇ ਕਈ ਘਰ ਉੱਜੜ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਤਾਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਕਈ ਜੰਗਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਨੇ, ਨਿਕਲਿਆ ਕੁਝ ਨਹੀਂ; ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕੋਸਦੇ ਹੀ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੁਝ-ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗ ਲੱਗਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ, ਪਰ ਪੁੱਛਦਾ-ਦੱਸਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅਸਰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ’ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ 2025 ਵਿੱਚ ਵੀ ਛੋਟੀ ਜੰਗ ਜਿਹੀ ਲੱਗੀ; ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਲੱਗੀ ਜੰਗ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਸੁਕਾ ਦਿੱਤੇ ਸੀ। ਖ਼ੈਰ, ਇਹ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਜੰਗ ਸੀ ਤੇ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ਤਮ ਵੀ ਹੋ ਗਈ, ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਹ ਜੰਗ ਰੁਕਵਾਈ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ÷ਮੈਂ ਜੰਗ ਰੁਕਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।÷

ਜੰਗ, ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸੀ ਤੇ ਵਿਚੋਲਾ ਬਣਿਆ ਟਰੰਪ, ਪਰ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਯੂਕਰੇਨ ਉੱਤੇ ਰੂਸ ਦੇ ਅਟੈਕ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਨੇ। ਯੂਕਰੇਨ ਵੀ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਰੂਸ ਉੱਤੇ ਅਟੈਕ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਕਰੀਬ ਢਾਈ-ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਹਵਾ ਫਲਸਤੀਨ ਨੂੰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ’ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਟੀਚਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ, ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਮਿਟਾ ਦੇਣਾ, ਭੂਮੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣੀ। ਮਤਲਬ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੋ ਵੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਗਾਜ਼ਾ ਉੱਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਬੰਬਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਥੇ ਭਾਰਤ ’ਚ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ, ਪਰ ਵੀਡੀਓ ਅਤੇ ਫ਼ੋਟੋਆਂ ਜੋ ਕੁਝ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਬੇਹਦ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਨੇ, ਬੱਚੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਨੇ। ਫਲਸਤੀਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਹੀ ਇਸੇ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਉੱਪਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਹਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਿਆਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਆਇਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖ਼ਮੇਨੇਈ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਬੰਬਾਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਲੋਕ ਮਰ ਰਹੇ ਨੇ; ਹਸਪਤਾਲ, ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ, ਸੜਕਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ-ਜਾਇਦਾਦ ਸਭ ਤਬਾਹ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਰਿਹਾ। ਸੀਜ਼ਫਾਇਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਈ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਅਤੇ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਜ਼ਫਾਇਰ ਹੋਣੀ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਲੱਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਜੇਕਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੋਚਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਸੋਚਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਿਰ ਜਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਸੋਚਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅੱਗ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਫ਼ਲਾਣੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ (ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ) ਵਿੱਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਖਬਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਮਾਰਚ-2026 ਤੱਕ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ 17 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਈਰਾਨ ਦੇ 29 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ 6,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਟੀਚਿਆਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਫੌਜੀ, ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ 550 ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਅਤੇ 1,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਤਮਘਾਤੀ ਡਰੋਨ ਦਾਗੇ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ’ਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਹਿਰਾਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਗ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਸਕੂਲ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਕਰੀਬ ਪੌਣੇ 200 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਨੀਂਦ ਸੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਸਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਰੀਬ 60 ਈਰਾਨੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਜਾਰੀ ਖ਼ੂਨੀ ਸੰਘਰਸ਼, ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ ਜੰਗ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ’ਤੇ ਹੋਏ ?28,000 ਕਰੋੜ ਦੇ ਖ਼ਰਚੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਈਰਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ’ਤੇ ਖ਼ਰਚ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ 72 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦਾਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ?11 ਕਰੋੜ ਹੈ। ਵੈਸੇ, ਇਸ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਜੰਗ ਲੰਮੀ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਥਿਕਤਾ ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਪਵੇਗਾ।

ਦੱਸਦੇ ਚੱਲੀਏ ਕਿ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿ ਜੰਗਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹਿਣ; ਜੰਗਾਂ ਲੱਗਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਧੇ ਫੁੱਲੇਗਾ। ਪਰ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਬੰਬ, ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, ਪਰਮਾਣੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀ-ਦਿਨ ਵੱਧਦੀ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ? ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਜੰਗ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਲੋਕਲ (ਸਥਾਨਕ) ਜਿਹੀ ਖ਼ਬਰ ਤੋਂ ਲੱਗਦੀ ਹੈ; ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਮਸਲਾ ਵੱਡਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ’ਤੇ ਭੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਜਾ ਕੇ ਕਿਤੇ ਉਹ ਜੰਗ ’ਤੀਲੀ’ ਫੜ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਹੀ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਜੰਗਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਨੇ, ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ, ਪਰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ।

ਯਾਦ ਹੋਣਾ ਸਭ ਨੂੰ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਜਪਾਨ ਉੱਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਤਬਾਹੀ ਮੱਚੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਮਿੰਟਾਂ-ਸਕਿੰਟਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਰ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਜਪਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਹਿਰੋਸ਼ਿਮਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ-ਪੈਰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਮਤਲਬ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਣੂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਰੀਰ ’ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਬੰਬ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੋਲਾ-ਬਰੂਦ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀ, ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਵੀ ਚਾਰ ਦਿਨ ਬੋਲ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਖਿਲਵਾੜ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਜੰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਬੰਬਾਂ ਨੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਵਿਗੜ ਰਹੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਹੈ।

ਕਦੇ-ਕਦੇ ਤਾਂ ਇੰਝ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਜੰਗਾਂ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਜਾਪਦੀਆਂ ਨੇ। ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੈ; ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਪਰ ਕੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪਟਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਗੈਸ ਪਰਾਲੀ ਦੇ ਧੂਏਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਸੋਚਣ ਵੀ ਕਿਉਂ ? ਪਟਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਕਮਾਈ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਕਣਕ-ਝੋਨਾ ਉਗਾ ਕੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਵਾਲੇ, ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਖ਼ੈਰ ਅੱਗੇ ਚਲਦੇ ਹਾਂ; ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਬੰਬਾਰੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਰਹੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਅਸਲ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਇਹ ਗੈਸਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ’ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਨੇ। ਆਸਮਾਨ, ਵਿਚਾਰਾ ਉੱਪਰ ਬੈਠਾ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹੋਣਾ ਕਿ, ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਜਨਤਾ ਥੱਲੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਆਪਣਾ-ਆਪ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ’ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਡਾਊਨ-ਟੂ-ਅਰਥ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੰਬਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੋਲਾ-ਬਰੂਦ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ। ਮਨੁੱਖ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਮਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਸਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਇੱਕ ਜਗ ?ਹਾ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਗ ?ਹਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜੰਗਾਂ ਨਾ ਵੀ ਲੱਗਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਕੀ ਫ਼ਰਕ ਪੈ ਜਾਏਗਾ ? ਵੈਸੇ, ਇਹ ਤਾਂ ਬੇਤੁਕਾ ਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਮੈਨੂੰ, ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਕਿ ਜੰਗਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹਿਣ ਤੇ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣ।

ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ, ਰੂਸ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ, ਚੀਨ, ਫਰਾਂਸ; ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਹ ਮੁਲਕ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬੰਬ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ, ਮਾਰੂ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਬਣਾਉਂਦੇ ਨੇ ਜਿਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਆਮ ਆਵਾਮ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਮਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਸ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਨਾਲ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣਾ ਹੈ, ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੰਗਾਂ ਲੱਗਣੀਆਂ ਨੇ, ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਲੋਕ ਮਰਦੇ ਰਹਿਣੇ ਨੇ।

ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਬੜੇ ਨੇ, ਪਰ ਜਵਾਬ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ? ਸਮਝਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਨੇ, ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਭੁੱਖ ਹੈ। ਲੋਕ ਮਰਨਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਆਸਤ ਕਰਨਗੇ, ਫਿਰ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਦਹਾੜੇ ਮਾਰਨਗੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਮੋਸ਼ਨਲ ਬਲੈਕਮੇਲ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਹਥਿਆਉਣਗੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਇਕੱਲੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਇਹੋ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਗੱਲ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਮੁਲਕ ਅੱਜ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ’ਤੇ ਨੇ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਨੇ ਫ਼ਾਲਤੂ ਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾ ਕੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ-ਵਿਕਾਸ ਸਿਰਫ਼ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ, ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੇਖਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਕਦੇ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਖ਼ੈਰ, ਜੰਗਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ; ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਛੇਤੀ ਠੀਕ ਹੋਵੇ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਈਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਟੈਕ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਭਰ ਰਹੇ ਨੇ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਿੱਤ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਤੱਕੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ, ਕੋਈ ਮੁਲਕ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ... ਸਗੋਂ ਹਾਰ ਤਾਂ ਉਸ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਨੂੰ ਜਿਉਣ ਲਈ ਆਕਸੀਜਨ ਮਿਲਦੀ, ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਬੰਬਾਂ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਜਾੜਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਦੀਆਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦਿਆਂ, ਪਰ ਕੌਣ ਸਮਝਾਵੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ? ਮਨੁੱਖਤਾ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਪਿੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੇਖੋ ਬਣਦੈ ਕੀ ਹੈ ?

ਨਿਊਯਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
- ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ
9569820314

ਵਿਗਿਆਨ-ਕਥਾ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ : ਜੂਲਜ਼ ਵਰਨ

ਜੂਲਜ਼ ਵਰਨ (ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਜੂਲਜ਼ ਗੈਬ੍ਰੀਅਲ ਵਰਨ, Jules Gabriel Verne ਇੱਕ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਲੇਖਕ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਗਿਆਨ-ਗਲਪ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਲੇਖਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਸਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ 'ਜਰਨੀ ਟੂ ਦ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਦ ਅਰਥ' (1864), 'ਫਰਾਮ ਦ ਅਰਥ ਟੂ ਦ ਮੂਨ' (1865), 'ਟਵੰਟੀ ਥਾਊਜ਼ੈਂਡ ਲੀਗਜ਼ ਅੰਡਰ ਦ ਸੀ' (1870) ਅਤੇ 'ਅਰਾਊਂਡ ਦ ਵਰਲਡ ਇਨ ਏਟੀ ਡੇਜ਼' (1873) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕ (ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ) ਵੱਲੋਂ ਉਸਦੇ ਨਾਵਲ 'ਅਰਾਊਂਡ ਦ ਵਰਲਡ ਇਨ ਏਟੀ ਡੇਜ਼' ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ 'ਅੱਸੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸੈਰ' ਨਾਂ ਹੇਠ (1992 ਵਿੱਚ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸਦਾ ਜਨਮ 8 ਫਰਵਰੀ 1828 ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਨੈਨਟੇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਵਰਨ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਨੀ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀਆਂ-ਲੰਬੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਿਖਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਪੈਸਾ ਕਮਾਏ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਵਜੋਂ। 1847 ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਰਿਸ ਭੇਜਿਆ।

1848 ਵਿੱਚ ਜੂਲਜ਼ ਵਰਨ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨੂੰ ਇਕ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਰ ਕੁੜੀ ਦੇ ਮਾਪੇ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਵਰਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਕੁੜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਮੀਰ, ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਦਮੀ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੂਲਜ਼ ਵਰਨ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। 1848 ਦੀ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਗੱਦੀਓਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਲੂਈਸ-ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਬੋਨਾਪਾਰਟ ਨੂੰ ਫਰਾਂਸ ਗਣਰਾਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। (ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਰਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।) ਵਰਨ 1851 ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਲੇਖਨ ਵਿਚ ਵੀ ਰੁੱਝਿਆ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਵਰਨ ਉਤੇ ਵਿਕਟਰ ਹਿਊਗੋ, ਅਲੈਗਜੈਂਡਰ ਡਿਊਮਾ, ਐਡਗਰ ਐਲਨ ਪੋ, ਡੇਨੀਅਲ ਡੀਫੋ ਆਦਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ 1852 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਵਕੀਲ ਬਣਨਾ ਛੱਡ ਕੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ... ਬਣਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਨਾਖੁਸ਼ ਸਨ, ਪਰ ਵਰਨ ਜ਼ਿੱਦੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ? ?ਇਰਾਦੇ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਰਿਸ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖਨ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਲੇਖਨ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੇ ਪਿਆਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਲਿਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ÷ਵਿਗਿਆਨ ਗਲਪ÷ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੂਲਜ਼ ਵਰਨ 'ਵਿਗਿਆਨ-ਗਲਪ ਸ਼ੈਲੀ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੀ।

ਵਰਨ ਲਿਖਣ ਲਈ ਜੀਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਲਪਨਿਕ ਨਾਵਲ, ਰੰਗਮੰਚ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 1886 ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭਤੀਜੇ ਗੈਸਟਨ ਨੇ ਵਰਨ ਦੀ ਲੱਤ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਭਤੀਜਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ÷ਅਮਰਤਾ÷ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਫਰੈਂਚ ਅਕਾਦਮੀ ਵੱਲੋਂ ਸਵਕ੍ਰਿਤੀ ਮਿਲੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਰਨ ਦੀ ਲੱਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਗੜਾਪਨ ਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਦਲਾਅ ਆ ਗਿਆ।

ਵਰਨ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 1857 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਐਮੀ ਡੂ ਫਰੈਸੇ ਡੀ ਵਿਏਨ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ। ਅਗਸਤ 1861 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਲਿਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। 24 ਮਾਰਚ 1905 ਨੂੰ 77 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ, ਦੀ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਐਮੀਐਂਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਜੂਲਜ਼ ਵਰਨ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਕੁਝ ਚਿਰ ਸਟਾਕਬ੍ਰੋਕਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਉਹਨੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਲੇਖਕ ਹੀ ਮੰਨਿਆ। ਉਹਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਟਕ 1850 ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸਫਲ ਸਾਹਸਿਕ ਕਹਾਣੀ 'ਵੀਕਸ ਇਨ ਏ ਬੈਲੂਨ' ਸੀ, ਜੋ 1863 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਸੀ।

ਜੂਲਜ਼ ਵਰਨ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿੰਦਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਸਤਵਿਕ ਬਣ ਗਈਆਂ। ਵਰਨ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਸੀ, ਪਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸਦੇ ਜਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੇ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈਆਂ।

ਨਿਊਜਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
(9417692015)

ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ਼ ਨਹੀਂ ,ਸਮਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹੈ ਲੋੜ

ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਹੀ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਦਿਨ ਲੰਘਦਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੋਈ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਪੜ੍ਹਨ ਸੁਣਨ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰਿਵਾਜ਼ ਹੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ ।ਗਰੀਬ ਵੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਮੀਰ ਵੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਵੀ ਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੀ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ , ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਰੋਕਣ ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਲਈ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪੈਣਾ ,ਕਿਹੜੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੌਖਾ ਹੀ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਲਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲੈਣੀ ।ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ।ਜਿਹੜਾ ਇਨਸਾਨ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਤੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਤੇਰੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ ।ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲ੍ਹਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ ਬੁਝਦਿਲ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ।ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।ਸਗੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅੱਜ ਕੱਲ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੇ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧੀਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ।ਪਰ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਸਵੀਰ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ।ਕਿ ਫਲਾਣੇ ਨੇ ਫਲਾਣੇ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਫਲਾਣੇ ਨੇ ਮੇਰੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਆਤਮਹਤਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ।ਇਹਨੇ ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ,ਉਸਨੇ ਇੰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੈ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਭ ਫਜੂਲ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ । ਇਨਸਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ,ਅੱਗ ਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਸਭ ਨੂੰ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਕੁੱਝ ਕੁ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਵਜੂਦ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਖਰਚ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਖਰਚਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਫਿਰ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜ ਲੈਂਦੇ ਨੇ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ, ਉਸਦੇ ਅੱਗੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਪਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੰਦ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਾ ਲਏ ਨੇ, ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਤਲਬ ਤੋਂ ਮੌਤ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਗਲੇ ਲਗਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੰਨ ਵੀ ਲਉ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਮੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਆਉਂਦੀ ਵੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰ ਲਉ, ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਸੋ, ਤੁਹਾਡੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕੋਈ ਹੱਲ ਲੱਭ ਜਾਵੇਂਗਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਮਸਲਾ ਗੱਲਾਂ ਬਾਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੱਲ ਹੋ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖਾਂ ਜੀਵਨ ਕਈ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਰੂਰ ਹੈ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਜੋ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਖੁਦ ਤਾਂ ਮਰਦਾ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਬਾਕੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੇ ਧੱਕੇ ਹੀ ਖਾਣ ਜੋਗੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਨੇ, ਆਓ ਆਪਾਂ ਵੀ ਸਿਆਣੇ ਬਣੀਏ, ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਬਾਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋ ਵਿਚਾਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰੀਏ, ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਈਏ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਠ ਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ,ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਿਊਜਾਰਕ ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ ਖਰਾ ਸੱਚ
ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁਲੇਰੀਆ
7589155501

ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲੋ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਜਾਵੇਗੀ

ਕੁਝ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ,ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਭੂਤ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਅਕਸਰ ਸੋਚਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਜਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ, ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਚਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਮੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮੈਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਪਾਉਂਦੀ, ਹਰ ਕੰਮ ਤੇ ਬੜਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੇਰੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਖਾ ਰਹੇ ਸੀ, ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਇਸ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਬੜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਮੈਂ ਬੜਾ ਕੁਝ ਮੋਟੀਵੇਸ਼ਨਲ ਸੁਣਦੀ, ਪੜ੍ਹਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਰਦੀ ਆਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਤ ਦੀ ਨੀਂਦ ਵੀ ਡਿਸਟਰਬ ਰਹਿੰਦੀ, ਮੈਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ, ਪਰ ਦਵਾਈਆਂ ਸਿਰਫ ਨੀਂਦ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰਦੀਆਂ, ਮੇਰੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਗੁੱਸਾ, ਚਿੜਚਿੜਾਪਣ, ਤੇ ਰੋਣਾ ਆ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਪੁੱਤਰ ਮੇਰੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਡਰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਮੈਥੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਉਸ ਤੇ ਵੀ ਹੱਥ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੀ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਟੁੱਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੂੰਹ ਪਾਸੇ ਕਰ ਲੈਂਦਾ, ਤੇ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਥ ਛੁਡਾ ਲੈਂਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਬੜਾ ਦੁੱਖ ਲੱਗਦਾ ਤੇ ਮਹਿਸੂਸ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਮੈਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਨਕਾਰਤਮਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਫਾਲਤੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਵੇਂ ਚੰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਭਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਹੋਈ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਵਜਾ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਮੈਨੂੰ ਕਦੇ ਗੁੱਸਾ ਹੀ ਨਾ ਆਇਆ ਹੋਵੇ, ਕਾਫੀ ਸਮਾ ਚੁੱਪ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦੀ ਇਦਾਂ ਹੀ ਬੈਠੀ ਰਹਿੰਦੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਤੇ ਸਮਝਦੀ, ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਖੋ ਲਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਮੈਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉਨਾ ਸਭ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਰਹੀ ਸੀ, ਮਨ ਦਾ ਉਹ ਖਾਲੀਪਨ ਮੈਂ ਹਾਸੇ, ਚਾਵਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਦੁੱਖ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਹੁਣ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਹੱਸਦਾ ਖੇਡਦਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਰੋਜ਼ ਸਕੂਲੋਂ ਆ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੱਫੀ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੇਰੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਘਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦੋ ਵਾਰ ਜਰੂਰ ਆ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਾ ਮੇਰੀ ਪਿਆਰੀ ਮੰਮਾ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਕੂਨ ਭਰੇ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਠਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਫਾਲਤੂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਭੂਤ ਕਾਲ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਗੁਆਇਆ, ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸਮਝ ਲੱਗ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਹੈ ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਹੈ ,ਉਹ ਹੁਣ ਹੈ ,ਉਹ ਹੁਣ ਜਿਉਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਪਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਿਉਣਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਮਨ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਹੈ ਸੋਚਣਾ, ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਸੋਚਣਾ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ, ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ,ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਾ ਹੈ, ਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਚੰਗਾ ਮਿਲੇਗਾ ਇਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਚੰਗਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਦੁਖਾਉਣਾ, ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਭ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਖੁਦ ਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਕਾਹਲੋਂ
ਗਗੜਪੁਰ (ਸੰਗਰੂਰ)

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

ਰੁੱਖ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਖਾਣ

ਰੁੱਖ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਇਹ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਫ਼ਲ, ਫੁੱਲ, ਜੜਾਂ, ਪੱਤੇ, ਟਾਹਣੀਆਂ ??।
ਬੜੀਆਂ ਨੇ ਰੌਚਕ ਇਹ ਕਹਾਣੀਆਂ।
ਦਿੰਦੇ ਬੜਾ ਗਿਆਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ ?।
ਰੁੱਖ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਗੱਲਾਂ ਅਜਮਾਈਆਂ ?।
ਰੁੱਖਾਂ 'ਤੋਂ ਬਨਦੀਆਂ ਨੇ ਦਵਾਈਆਂ।
ਦੱਸਦੇ ਸਾਰੇ ਵੈਦ ਸੁਜਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ ?।
ਰੁੱਖ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਦੇਣ ਸ਼ੁੱਧ ਹਵਾਵਾਂ, ਠੰਡੀਆਂ ਛਾਵਾਂ ?।
ਸਾਡੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਇੱਛਾਵਾਂ।
ਮੁਫਤ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਦਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਰੁੱਖ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਸ਼ਾਂਤ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਨੇ ਜਗ ?ਹਾ ਬਣਾਉਂਦੇ।
ਮਿੱਟੀ ਖੁਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ' ਬਚਾਉਂਦੇ ।
ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਵਰਦਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਰੁੱਖ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਨਹੀਂ ਕੱਟਣਾ, 'ਪੱਤੋ' ਗੱਲ ਸਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ।
ਫਿਰ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਓਂ ਕੱਟ ਲੈਂਦੇ ?
ਇਸ ਤੋਂ ਸਭ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਰੁੱਖ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।
ਇਹ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਨੇ ਬੱਚਿਓ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94658 214 17

ਜੰਗ

ਢਾਈ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੰਗ, ਕਰਦੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ
ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਿਓ ਖੋਹ ਲੈਂਦੀ, ਕਾਲਜੇ ਤਾਂ ਵੀ ਠੰਢ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ
ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਨਾਗ ਤੋਂ ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਡੰਗ
ਢਾਈ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੰਗ, ਕਰਦੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ
ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤ ਜਵਾਨ ਮਰ ਜਾਵੇ, ਹਕੂਮਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਕਹਿ ਸਰ ਜਾਵੇ
ਹੈ ਕੋਈ ਨੇੜੇ ਸ਼ਰਮ ਤੇ ਸੰਗ
ਢਾਈ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੰਗ, ਕਰਦੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ
ਜੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ, ਕੋਈ ਕਾਇਦਾ ਨਹੀਂ
ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੋਰ ਭੁੱਖ ਨੰਗ
ਢਾਈ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੰਗ, ਕਰਦੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ
ਜੰਗ-ਜੰਗ ਜੋ ਰੌਲਾ ਪਾਉਂਦੇ, ਭੱਜਣ ਨੂੰ ਉਹ ਮਿੰਟ ਨਾ ਲਾਉਂਦੇ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੀ ਕਹਿਣੇ, ਵੈਣ ਤਾਂ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਪੈਣੇ
ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਟੁੱਟਨੀ ਹੈ ਵੰਗ
ਢਾਈ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੰਗ, ਕਰਦੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ
ਮੀਡੀਆ ਦੇਖੋ ਕਿਵੇਂ ਡਰਾਉਂਦਾ, ਰਾਈ ਦਾ ਕਿੰਝ ਪਹਾੜ ਬਣਾਉਂਦਾ
ਪਰਮਾਣੂੰ ਦੀ ਗਰਮੀ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ, ਬ੍ਰੇਕਿੰਗ ਨਿਊਜ਼ ਫਿਰ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ
ਅਵਾਮ ਤਾਂ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਹੈ ਤੰਗ
ਢਾਈ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੰਗ, ਕਰਦੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ
ਇਧਰੋਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਵਣ ਵਾਲੇ ਦਾ, ਉਧਰੋਂ ਹਿੱਕ 'ਤੇ ਖਾਵਣ ਵਾਲੇ ਦਾ
ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਤੇ ਵੈਰ ਨਾ ਕੋਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਅਣਹੋਣੀ ਕਿਉਂ ਹੋਈ
ਸੋਚ ਕੇ 'ਚੀਮਾ' ਰਹਿ ਗਿਆ ਦੰਗ
ਢਾਈ ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੰਗ, ਕਰਦੀ ਅਮਨ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਭੰਗ।

ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ
ਸਰਹਿੰਦ ਸ਼ਹਿਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫ਼ਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ
ਮੋਬਾਈਲ ਨੰ: 9888940211

ਰੁੱਖ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਖਾਣ

ਢੋਂਗੀ ਬਾਬੇ
ਆਪਣੇ ਵਿਛਾਏ ਜਾਲ ਵਿੱਚ
ਪਹਿਲਾਂ ਫਸਾਉਂਦੇ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ,
ਜੋ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ
ਹੁੰਦੇ ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ
ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ਦੁਖੀ।
ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੋਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਛਾਏ ਜਾਲ ਵਿੱਚ
ਫਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਫਸਾ
ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ।
ਫਿਰ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਸਾਲ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਜਦੇ ਕਰਦਿਆਂ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਮਾਇਆ
ਅਰਪਿਤ ਕਰਦਿਆਂ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰਦਾਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ
ਉਦੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹਦੀਆਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ
ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ
ਦੋ ਵੇਲੇ ਦੀ ਰੋਟੀ
ਤੇ ਤਨ ਢਕਣ ਲਈ
ਕਪੜਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਨਹੀਂ ਨਸੀਬ।
ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਬੜੀ ਦੇਰ
ਤੇ ਪਛਤਾਵੇ ਤੋਂ ਬਗੈਰ
ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਫੋਨ 9915803554

ਸੌੜੀ ਸੋਚ ਟਰੰਪ ਦੀ

ਜੋ ਸੀ ਸੋਚਿਆ ਟਰੰਪ ਨੇ, ਉਲਟ ਹੋਇਆ,
ਗਿੱਦੜ ਭਬਕੀਆਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਮਾਰ ਮੀਆਂ।
ਨਾਟੋ ਬਣਾਈ ਜਿਹੜੀ ?, ਉਹ ਫ਼ੇਲ ਹੋ ਗਈ,
ਲੈਂਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰ ਮੀਆਂ।
ਤੇਲ, ਗੈਸ ਇਰਾਨ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰ 'ਤੇ ?,
ਬੇੜੇ ਰੋਕ ਲਏ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਮੀਆਂ।
ਭੁਲੇਖੇ ਭੂਰੇ ਦੇ , ?ਰਿੱਛ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਇਆ ?,
ਕੋਈ ਸੁਣੇ ਨਾ ਟਰੰਪ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਮੀਆਂ।
ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਕਹਿੰਦਾ ਮੈ ਦੇਸ਼ ਕਰਨਾ ?,
ਟੈਕਸ ਲਾਉਂਦਾ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਮੀਆਂ।
ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਈ, ?
ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਕਰਜੇ ਦਾ ਹੋਰ ਭਾਰ ਮੀਆਂ।
ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ , ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੱਧ ਚੱਲੀ ,
ਮੱਚੀ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਾ-ਹਾ-ਕਾਰ ਮੀਆਂ।
ਕੋਈ ਕਰਾਓ ਸਮਝੌਤਾ, ਰੁਕੇ ਜੰਗ ਇਹ ???,
ਕਿਤੇ ਲੱਗ ਨਾ ਜਾਏ ਵਰਡ ਵਾਰ ਮੀਆਂ।
'ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ?' ਹੈ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ?,
ਸਿਮਟੇ ਛੇਤੀ ?, ਪਿਆ ਖਿਲਾਰ ਮੀਆਂ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94658-21417

ਤੂੰ ਕੀ -ਕੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ

ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਕਦੇ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਾਂਗੀ,
ਅੱਜ ਤੇਰੇ ਧੋਖਿਆਂ ਨੇ ਕਲਮ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ।
ਕਦੇ ਸੋਚਦੀ ਸੀ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ,
ਪਰ ਤੂੰ ਵੀ ਉਹ ਆਦਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ।
ਕਦੇ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ਤੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ,
ਅੱਜ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਇਹ ਆਦਤ ਵੀ ਛੁਡਾ ਦਿੱਤੀ।
ਕਦੇ ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਗੱਲ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ,
ਅੱਜ ਹਰ ਗੱਲ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪਾ ਦਿੱਤੀ।
ਸਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ—ਤੂੰ ਗੱਲ-ਗੱਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੱਸਦੀ ਏ,
ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵੀ ਤੂੰ ਪਾ ਦਿੱਤੀ।
ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਸੀ ਕਦੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਰ ਇੱਕ 'ਤੇ,
ਅੱਜ ਇਹ ਵੀ ਆਦਤ ਮੇਰੀ ਤੂੰ ਛੁਡਾ ਦਿੱਤੀ.

ਜਗਰੂਪ ਕੌਰ 7009529882

ਕਵਿਤਾ

ਮੈਨੂੰ ਜਦੋਂ ਯਾਦ ਆਵੇ ਪਿੰਡ ਦੀ,
ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਓ ਨਾ,
ਤਉੜੀ ਰਿਧੇ, ਸਾਗ ਦੀਆਂ ਕਰੂੰਬਲਾਂ, ਬਾਥੂ ਨਾਲ,
ਆਲਣ ਪਾ ਘੋਟਿਆ!
ਉੱਤੇ ਮਖੱਣੀ.
ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਓ ਨਾ
ਉੱਥੇ ਬੈਠਾ, ਮੇਰਾ ਬਾਪ ਬੋਹੜ ਦੀ ਛਾਂਵੇਂ,
ਬਿਰਹਾ ਦਾ ਗੀਤ, ਓਹਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਾਇਓ ਨਾ,
ਇਕ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਓਥੇ, ਸਰੂ ਜਿਹੀ
ਪੀਂਘ ਝੂਟਦੀ, ਪਿੱਪਲੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣਾ,
ਥੱਕ ਜਾਇਓ ਨਾ,
ਇਕ ਮੇਰੀ ਮਾਂ....ਓਥੇ ਖੂਹੀ ਉਤੇ ਲੱਜ ਨਾਲ
ਪਾਣੀ ਕੱਢਦੀ,
ਤੇ ਰੱਖਦੀ ਤਾਂਘ ਮੇਰੀ ਬੂਹੇ ਵੱਲ, ਵੇਖਦੀ,
ਸੁਪਨੇ ਜਿਹੇ ਲੈਂਦੀ,
ਓਹਦੇ ਹੱਥੀਂ ਛਾਲੇ, ਤੇ ਪੈਰੀਂ ਯਾਦਾਂ,
ਭੜੋਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਪਾਉਂਦੀ,
ਮੇਰੀ ਯਾਦ, ਦਿਵਾਇਓ ਨਾ,
ਇਕ ਮੇਰਾ ਯਾਰ ਓਥੇ, ਜਿਗਰੀ,
ਬਣਿਆ ਫਿਰਦਾ ਸੀ ਸਰਪੰਚ,
ਸਰਪੰਚੀ ਦੀ ਲਾਜ ਪਿੱਛੇ, ਹਕੂਮਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈ
ਟੱਕਰ, ਸਿਵਿਆਂ ਚ ਸੁੱਤਾ,
ਰੱਬ ਦਾ ਹੈ ਵਾਸਤਾ, ਉਹਨੂੰ ਜਗਾਇਓ ਨਾ,
ਇੱਕ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਸੀ, ਪ੍ਰੀਤਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰ,
ਅਖਵਾਉਂਦੀ,
ਸੌਹਰੇ ਕਿਤੇ ਚਲੇ ਗਈ,
ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਪਿੰਡ ਓਹਦੇ, ਫੇਰਾ ਪਾਇਓ ਨਾ,
ਇੱਕ ਮੇਰਾ ਬਾਬਾ ਓਥੇ, ਪੈਲੀਆਂ ਚ ਰੁਲਦਾ,
ਸਾਧ ਜਿਹਾ ਸੁਭਾਹ ਓਹਦਾ,
ਉੱਚਾ ਸੁਣਦਾ,
ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ, ਓਹਦੇ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੇ,
ਬੀੜਾ ਨਪ ਕੇ ਲਿੱਖਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ÷ (ਟਾਈਪ ਮਸ਼ੀਨ)
ਨਾਲ ਓਹਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰ ਆਇਓ ਨਾ,
ਇੱਕ ਮੇਰਾ ਪਰਛਾਵਾਂ, ਓਥੇ,
ਲਟਕਦਾ ਹੈ ਬੰਬੀ ਤੇ,
ਆਥਣੇ ਜਿਹੇ, ਹੋਰ ਲੰਬਾ ਹੋਵੇ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਾਂਗ,....
ਅਣਜਾਣ ਕਿਤੇ ਦਿਸਹੱਦੇ ਤੋਂ ਵੀ ਉਰਾਰ,
ਯਾ ਪਰ੍ਹੇ,
ਚਮਕਦੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿਚ,
ਓਹਨੂੰ ਭੁਲਾਇਓ ਨਾ,
ਯਾਰੋ, ਪਿੰਡ ਦਿੱਲ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ
ਤੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਓ ਨਾ...
ਵੱਸੋ ਭਾਂਵੇਂ.. ਅਮਰੀਕਾ, ਕਨੇਡਾ, ਵਲੈਤ,
ਜਰਮਨੀ,
ਪਰ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਓ ..ਨਾ,

ਪਰਮ ਕੰਬੋਜ

ਜੇ ਹੱਸ ਕੇ ਬੁਲਾ ਲੈਂਦੇ ..

1. ਰੱਬ ਨੂੰ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ
ਕਰਦੇ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ,
ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਯਾਦ ਰੱਖਦੇ
ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਹੇ ਭਗਵਾਨ ...
2. ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਕਰਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ
ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਏ ਦੱਸਦੇ ,
ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਲੱਖ ਦੇ
ਤੇ ਕੁਝ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਕੱਖ ਦੇ ,
ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੇ
ਉਹ ਬੰਦੇ ,
ਜਿਹੜੇ ਦੋ - ਦੋ ਚਿਹਰੇ ਰੱਖਦੇ...
3. ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਕਈ
ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਰੁਲਾਉਂਦੇ ਕਈ ,
ਬੰਦੇ - ਬੰਦੇ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੁੰਦਾ @ ਧਰਮਾਣੀ @ ,
ਦੁੱਖ ਦੇ ਵੀ ਹਸਾਉਂਦੇ ਕਈ...
4. ਦੋਸਤੋ ! ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ਼ ਲੜੋ ਨਾ ,
ਗਲਤ ਬੰਦੇ ਨਾਲ਼ ਬਹੁਤਾ ਤੁਸੀਂ ਖੜੋ ਨਾ ;
ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ,
ਪਰ ਗੱਲ - ਗੱਲ @ਤੇ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਅੜੋ ਨਾ...
5. ਕਈ ਚਲਾਕੀਆਂ ਕਰਨ ਕੋਸ਼ੀਆਂ
ਜਿਵੇਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਹੋਣ ਸੋਝੀਆਂ ,
ਜੋ ਬਣਨ ਬੜੇ ਚਲਾਕ ,
ਬਾਅਦ @ਚ ਹੁੰਦੇ ਬੜੇ ਖਰਾਬ...
6. ਤਬਾਹ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ
ਹੁਣ ਯਾਰੀਆਂ ਲਾਉਣ ਨੂੰ ਫਿਰੇ ,
ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ
ਦੁੱਖਾਂ @ਚ ਅਸੀਂ ਕਿੰਨਾ ਘਿਰੇ ... ?
7. ਅੱਜ ਆਇਆ ਸੀ ਕੋਲ਼ ਮੇਰੇ ਕੋਈ
ਪਰ ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਨਾ ਮੇਰਾ ਹਾਲ ,
ਅਸੀਂ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਚੁਰਾ ਕੇ ਲੰਘ ਗਏ
ਹੋਈ ਬੜੀ ਕਮਾਲ ...
8. ਮੈਨੂੰ ਰੋਂਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਸੀ ਕਈ
ਮੈਂ ਹੁਣ ਪੱਥਰ - ਦਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹਾਂ ,
ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ
ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੀ ਪਈ... ?
9. ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਹੱਸ ਕੇ ਬੁਲਾ ਲੈਂਦੇ
ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਸਿਰ ਝੁਕਾ ਲੈਂਦੇ ,
ਉਹ ਆਕੜ ਨਾਲ ਲੰਘ ਗਏ
ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਉਂ ਨੀਵੇਂ ਪੈਂਦੇ ... ?
10. ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋ ਕੇ
ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਲਈ ਰੋ ਕੇ ,
ਵਖਤ ਲੰਘਾ ਰਹੇ ਆਂ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਢੋਅ ਕੇ ...

ਮਾਸਟਰ ਸੰਜੀਵ ਧਰਮਾਣੀ
9478561356

ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਬੜੇ ਨੇ

ਕਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਬੜੇ ਨੇ।
ਖੁੱਲਾ ਖਰਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬੜੇ ਨੇ।
ਮਹਿੰਗੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ।
ਇਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਰੱਖਣ ਵੱਡੀਆਂ।
ਵੱਡੇ ਪੈਲਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਦੇ ਵੱਡੇ।
ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਨਿੱਕਲਣ ਲਈ ਅੱਗੇ।
ਕਾਕੇ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਵਣ।
ਖੁੱਲਾ ਖਰਚਾ ਕਰਕੇ ਐਸ਼ ਉਡਾਵਣ।
ਮਹਿੰਗੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨਾਲ ਟੋਚਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਉਂਦੇ।
ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਨਾ ਜ਼ਰਾ ਘਬਰਾਉਂਦੇ।
ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਤ ਕੱਦੂ ਕਰਦੇ।
ਖਰਚੇ ਖੁਰਚੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ।
ਕਰਜ਼ੇ ਭਾਂਵੇਂ ਕ ?ਈਆਂ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹੇ ਨੇ।
ਮੇਜਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਬੜੇ ਨੇ।

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਢਲਾਡਾ
94176 42327ੜ

ਕੰਧ ਦੀ ਤਸਵੀਰ

ਮੈਨੂੰ ਟੰਗਿਆ ਕੰਧ ਤੇ ਯਾਰਾਂ ਨੇ
ਮੈਂ ਮੁੱਲ ਕੀ ਪਾਵਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦਾ
ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਸਾਰੇ ਬੇਮਾਨੀ ਨੇ
ਸਭ ਝੋਲ਼ ਘਚੋਲ਼ ਤਕਦੀਰਾਂ ਦਾ
ਜਿਉਂਦੇ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪੁੱਛਿਆ ਨਹੀ
ਫੋਲੋ ਖੀਸੇ ਖਾਤਾ ਮੁੱਕਿਆ ਨਹੀ
ਮੋਹ ਡੁੱਲਦੇ ਝੂਠੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ
ਬੜਾ ਡੂੰਘਾ ਸਾਰ ਤਕਰੀਰਾਂ ਦਾ
ਪੁੱਤ ਸੋਚਣ ਕਿੱਦਾਂ ਅੱਗੇ ਹੋਈਏ
ਆਓ ਝੂਠਾ ਮੂਠਾ ਬਹਿ ਰੋਈਏ
ਮੇਰਾ ਹਿੱਸਾ ਸਾਂਭਿਓ ਧੀ ਆਖੇ
ਬੇਸ਼ਕ ਮੁੱਕਾ ਰੋਗ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ
ਦੀਦੇ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਵਗਣ ਲੱਗੇ
ਦੀਵੇ ਸਿਵਿਆਂ ਚ ਜਗਣ ਲੱਗੇ
ਮਾਣ ਚੰਦਨ ਦਾ ਕਾਫੂਰ ਪਿਆ
ਹਰ ਸਾਕ ਚੀਰ ਸ਼ਮਸ਼ੀਰਾਂ ਦਾ

ਚੰਦਨ ਹਾਜੀਪੁਰੀਆ
pchauhanEEGB@gmail.com

ਗਿਰਗਿਟ ਦੀ ਕੀਤੀ ਐਸੀ ਤੈਸੀ

ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੇ ਹੋਣਗੇ ਵਥੇਰੇ ਇਥੇ ਦਲ-ਬਦਲੂ,
ਹੋਣੇ ਨੀਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਤੋਂ ਸਭੇ ਹੀ ਘੱਟ ਲੋਕੋ।
ਇਹਨੇ ਗਿਰਗਿਟ ਦੀ ਕੀਤੀ ਐਸੀ ਤੈਸੀ,
ਰੰਗ ਮਿੰਟਾਂ ਚ ਲੈਂਦੀ ਜੋ ਪਲਟ ਲੋਕੋ।
ਇਕੱਲਾ ਜਿੱਤਿਆ ਨਾ ਕਦੇ ਵੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ,
ਲਿਆ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਹੁਮਤ ਲੋਕੋ।
ਮੇਜਰ ਲੀਡਰ ਓਹ ਵੀ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ,
ਜੋ ਥੁੱਕ ਕੇ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਚੱਟ ਲੋਕੋ।

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੁਢਲਾਡਾ
94176 42327

ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ

ਪਤੰਗ ਚੜ੍ਹਾਉਣੀ ਜੇ ਬੱਚਿਓ
ਰੱਖਿਓ ਤੁਸੀਂ ਖਿਆਲ,
ਕਦੇ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣੀ ਨਹੀਂ
ਚਾਇਨਾ ਡੋਰ ਦੇ ਨਾਲ।
ਇਹ ਖ਼ੂਨੀ ਡੋਰ ਹੈ ਰਾਹੀਆਂ
ਨੂੰ ਦੇਵੇ ਫਾਹ,
ਅਣਜਾਣ ਰਾਹੀ ਜੋ ਜਾਂਵਦੇ
ਆਪਣੇ ਤੁਰੇ ਰਾਹ।
ਪੰਛੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਰ ਦੇਵੇ
ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਅਣਭੋਲ,
ਉਡਦਿਆਂ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਸੁੱਟ ਦੇਵੇ
ਨਾ ਸਕਦੇ ਉਹ ਬੋਲ।
ਬੋਟ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕਦੇ
ਭੁੱਖੇ ਪਿਆਸੇ ਜੋ,
ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਕੀ ਬੀਤਦੀ ਇਹ
ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਉਹ।
ਬੱਚਿਓ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਨਾਲ
ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਲਿਓ ਮਨਾ,
ਕੋਈ ਜਾਨ ਜ਼ੋਖ਼ਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਪਵੇ,
ਗੱਲ ਕੰਨ ਚ@ ਲਿਓ ਪਾ।
ਪਤੰਗ ਚੜ੍ਹਾਇਓ ਆਪਣੀ ਉੱਚੀ
ਵਿੱਚ ਅਕਾਸ਼,
ਥੋੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ,ਪੱਤੋ, ਕਰ
ਨਾ ਦੇਵੇ ਉਦਾਸ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ
94658-21417

ਰਿਸ਼ਤੇ

ਕੈਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੇ,
ਕੇਵਲ ਲੋਕ-ਵਿਖਾਵਾ।
ਨਾ ਅਪਣੱਤ ਨਾ ਨਿੱਘ ਕੋਈ ਹੈ,
ਕੀ ਮੈਂ ਕਹਾਂ ਭਰਾਵਾ!
ਭਾਈ ਭਾਈ ਨਾ ਵੇਖ ਸਹਾਰੇ,
ਕੌੜੀ ਅੱਖ ਨਾਲ ਵਿੰਹਦੇ।
ਤਾਅਨੇ-ਮਿਹਣੇ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ,
ਕੀ ਦੱਸਾਂ ਕੀ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ।
ਜਿੱਦਾਂ ਮਿਲੇ ਨਾ ਪਾਣੀ, ਉਹ
ਪੌਦੇ ਛੇਤੀ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੇ।
ਜਿੱਥੇ ਮਿਲੇ ਨਾ ਇੱਜ਼ਤ ਕੋਈ,
ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ।
ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਸਨ ਹੁੰਦੇ ਕੱਚੇ,
ਪਰ ਸੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਪੱਕੇ।
ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਘਰ ਤਾਂ ਪੱਕੇ ਨੇ,
ਪਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋ ਗਏ ਕੱਚੇ।
ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੰਦ ਪਿਆਰਾਂ ਵਾਲੀ,
ਇਹਨੂੰ ਕਦੇ ਨਾ ਤੋੜੋ।
ਮਨੋਂ ਮਿਟਾਇਏ ਸਾੜਾ ਨਫ਼ਰਤ,
ਪਿਆਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜੋੜੋ।

ਪ੍ਰੋ. ਨਵ ਸੰਗੀਤ ਸਿੰਘ
 # ਅਕਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ-151302 (ਬਠਿੰਡਾ) 9417692015.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 347

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

27 MARCH TO 2 APRIL, 2026